

การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้
แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

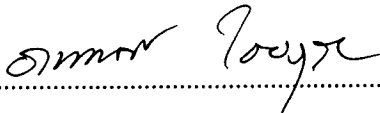
ปิยภัทร พลัฒา

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาคุณฉันทิพนธ์
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

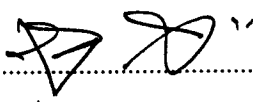
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ ปิยภัทร พลัปลา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

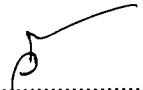
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

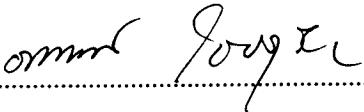

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

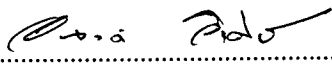

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ไชยสุริยา)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

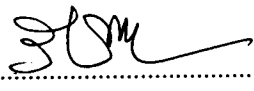

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ไชยสุริยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 14 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2559

56810081: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ด. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: รูปแบบการสอน/ ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ/ รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้น
ประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ปัทมาพร พลัฒา: การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและ
หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
(THE DEVELOPMENT OF AN ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON
EXPERIENTIAL LEARNING AND COOPERATIVE LEARNING FOR PROMOTING COMMUNICATIVE
COMPETENCE OF SIXTH GRADE STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมคุรุฯ: วิมลรัตน์ จตุรานนท์,
ค.ศ., อานนท์ ไชยสุริยา, Ph.D. 261 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์
ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ
ในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา
และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนปกติ และเพื่อเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและ
หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้น
ประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองจันทน์ จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบ
วัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2) แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร
ภาษาอังกฤษ และ 3) แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอน
ภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีองค์ประกอบ
5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัดจุดประสงค์ สาระ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและ
ประเมินผล โดยมีดัชนีการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน อยู่ในระดับเหมาะสม
ดีมาก และดัชนีการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนโดยคณะกรรมการนิเทศการสอน จำนวน 3 ท่าน
อยู่ในระดับเหมาะสม ดีมาก

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียน กลุ่มทดลอง ที่เรียน
ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนน
เฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามรูปแบบการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ
แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

56810081: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; Ed. D. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: MODEL OF TEACHING/ ENGLISH COMMUNICATIVE COMPETENCE/ AN ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON EXPERIENTIAL LEARNING AND COOPERATIVE LEARNING

PIYAPATR PLUBPLA: THE DEVELOPMENT OF AN ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON EXPERIENTIAL LEARNING AND COOPERATIVE LEARNING FOR PROMOTING COMMUNICATIVE COMPETENCE OF SIXTH GRADE STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: WIMONRAT CHATURANON, Ph.D., ARNON CHAISURIYA, Ph.D. 261 P. 2016.

The purposes of this research were: to develop an English language instructional model based on experiential learning and cooperative learning for sixth grade students, to compare English communicative competences of an experimental group who studied with the developed instructional and a control group who studied with the regular instructional model, and to compare students' attitude scores between before learning and after learning of the experimental group. The subjects of this research were 64 sixth grade students at Watnongjubtao primary school, Chonburi province in the first semester of the academic year 2015. The research instruments consisted of 1) English communicative competence measurement form, 2) rating scale form for measuring English communicative competence, and 3) the attitude inventory toward the instructional model.

The findings of this research were as follows:

1. An English language instructional model based on experiential learning and cooperative learning was developed. It consisted of five major components: principles, objectives, contents, instructional processes, and evaluation with the degree of highly appropriate with the mean and standard deviation of 4.81 and 0.39 respectively, rated by five experts. The degree of appropriate was rated as highly appropriate with the mean and standard deviation of 4.89 and 0.32 respectively, rated by three educational supervisors.

2. The average scores of the students' English communicative competence of the experimental group after learning through the developed instructional model was significantly higher than the students' English communicative competence of the controlled group who learned through the regular instructional at .01 level of significance.

3. The average scores of the attitude of the students in the experimental group after learning through the developed instructional model was significantly higher than the average scores before learning at .01 level of significance.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
รูปแบบการสอน	12
หลักการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา	23
ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ	30
การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ	37
การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	44
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	59
พัฒนาการของเด็กประถมศึกษา	63
เจตคติ	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	75
3 วิธีดำเนินการวิจัย	84
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญ	
เพื่อพัฒนารูปแบบการสอน	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการสอนและจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ..	91
ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพ ทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอน และเอกสารประกอบการสอน	95
ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดลองใช้จริงและ ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	98
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	109
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียน โดยใช้ วิธีสอนปกติ	112
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ	116
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	117
สรุปผลการวิจัย	117
อภิปรายผล	118
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	139
ภาคผนวก ก	140
ภาคผนวก ข	152
ภาคผนวก ค	220
ภาคผนวก ง	238
ประวัติย่อของผู้วิจัย	261

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบวัดและประเมินผลการฟัง พูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA)	53
2	เกณฑ์ประเมินผลความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษแบบองค์รวมของ Heaton	54
3	แบบวัดความสามารถในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของ Khaminkieo	55
4	แบบมาตราส่วนประเมินทักษะการสนทนาของ Spitzberg	56
5	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	112
6	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	113
7	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ก่อนและหลัง การทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม	113
8	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ก่อนและหลัง การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง	114
9	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและนักเรียนกลุ่มทดลอง	114
10	การเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น	116

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
2	แนวคิดการเรียนรู้ของจอห์น ดิวอี้	23
3	ขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอล์บตามแนวคิด ของเลวิน	24
4	การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น	27
5	ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	85
6	กรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอน	94
7	กราฟแสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าในแต่ละ แผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและนักเรียนกลุ่มทดลอง	115

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรี และความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลของโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและเข้ามามีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของผู้คนจำนวนมากไม่น้อย จากอิทธิพลของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งผลให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการประกอบอาชีพด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับชั้นการศึกษาพื้นฐาน ไม่ได้มองข้ามความสำคัญและความจำเป็นของภาษาอังกฤษ มีการกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งนักเรียนทุกคนต้องเรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน เข้าใจความแตกต่างของภาษา การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้ง่ายและกว้างขวางขึ้น ในขณะที่ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี เป็นต้น สถานศึกษาสามารถจัดสอนได้ตามความเหมาะสมโดยให้อยู่ในดุลพินิจ จะเห็นได้ว่าในประเทศไทย แม้รัฐบาลบังคับให้ทุกคนเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ก็ยังมีคนไทยจำนวนมากที่ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษ หรือสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ ทั้ง ๆ ที่รวมเวลาในการเรียนภาษาอังกฤษแล้ว ส่วนใหญ่ไม่ต่ำกว่า 10 ปี หรือแม้แต่ผู้ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษายังมีจำนวนไม่น้อย ที่ไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2554, หน้า 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยกำลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(ASEAN Community) ในปีพุทธศักราช 2558 ซึ่งกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” นั้นหมายความว่าภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือภาษาอังกฤษ ประชาชนพลเมืองใน 10 ประเทศสมาชิกจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกัน ในการทำงานร่วมกัน แต่ในขณะที่ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทยยังด้อยกว่าอีกหลายประเทศในแถบประชาคมอาเซียนด้วยกัน (วิทย์ บัณฑิตกุล, 2555, หน้า 2-3)

จากผลการประเมินทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษของสถาบัน EF (Education First) ซึ่งเป็นสถาบันชั้นนำด้านการเรียนต่อต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั่วโลกที่ได้ประเมินในแต่ละประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ประจำปี 2012 จาก 54 ประเทศทั่วโลกพบว่า ประเทศไทยมีผลการประเมินทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในอันดับที่ 53 ซึ่งแปลผลได้ว่ามีทักษะภาษาอังกฤษระดับต่ำมาก (Very low proficiency) (Education First, 2012, pp. 1-2) นอกจากนี้สถาบัน JELA (Job Street.com English Language Assessment) ได้ทำการทดสอบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจาก 5 ประเทศ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ในปีค.ศ. 2012 ซึ่งผลการประเมินพบว่ากลุ่มตัวอย่างจากสิงคโปร์ได้คะแนนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81 ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประเทศไทยได้คะแนนต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55 เท่านั้น (ผู้จัดการออนไลน์, 2556) ซึ่งผลการประเมินของสถาบัน EF และ JELA สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสถานการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศไทย ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัดจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-2556 มีผลคะแนนเฉลี่ยตกต่ำอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ระดับ โดยเฉพาะ 3 วิชาหลัก กล่าวคือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษที่มีคะแนนต่ำที่สุด (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.), 2556, หน้า 10) เหตุผลสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา หรือแม้กระทั่งระดับอุดมศึกษา ขาดทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพนั้น เนื่องมาจากหลายสาเหตุประกอบกัน ประการหนึ่ง คือ วิธีการสอนภาษาอังกฤษเน้นการท่องจำคำศัพท์ไม่เน้นการฝึกทักษะเพื่อการสื่อสาร (Cussanda, 2010, pp. 1-2) และเหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ ครูเน้นการสอนเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในระดับสูงหรือสอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยเฉพาะเรื่องของไวยากรณ์และการอ่านเนื้อเรื่อง ไม่เน้นการสอน ทักษะการฟังและทักษะการพูด เนื่องจากข้อสอบในการสอบเข้าเรียนมหาวิทยาลัยเป็นการสอบที่เน้นคำศัพท์และการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง ไม่มีการสอบทักษะการฟัง หรือการพูดแต่อย่างใด ทำให้ทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชั้นเรียน

ถูกลดระดับความสำคัญลง นักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการสื่อสารไปใช้ได้ในชีวิตจริง (อรพรรณ วีระวงศ์, 2557, หน้า 1-2) นอกจากนี้งานวิจัยของรำไพ โพธิ์จิต (2547) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้เกมและกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และพบว่า ปัญหาสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ส่วนใหญ่เกิดจากตัวผู้เรียน เช่น เงินอายุ ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ กลัวพูดผิด ปัญหาที่เกิดจาก สิ่งแวดล้อมในการเรียน เช่น นักเรียนมีโอกาสดูภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันน้อย และปัญหา จากการเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น ครูผู้สอนขาดเทคนิคและวิธีการ ในการเลือกและจัดกิจกรรม ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jumnong (2007) ที่พบว่าปัญหาที่ทำให้นักเรียนไทยไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้นั้นเนื่องจากนักเรียนได้รับการสอนที่เน้นการท่องจำรูปแบบทางภาษาและคำศัพท์ ไม่ได้ฝึกทักษะการสื่อสาร มีความวิตกกังวล ในการใช้ภาษาอังกฤษ ที่จัดได้ว่าเป็นภาษาที่สอง กลัวว่าจะพูดผิดจะเสียหน้า จะถูกตำหนิจาก คุณครูหรือถูกล้อเลียนจากเพื่อน ๆ และไม่รู้ว่าพูดอะไร หรือจะโต้ตอบอย่างไร และมักใช้ภาษาแม่ (Mother language) แทนที่จะใช้ภาษาเป้าหมาย (Target language) หรือภาษาอังกฤษ ในขณะที่ฝึก พูดในชั้นเรียน ซึ่งปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย ที่ไม่สามารถใช้ทักษะการสื่อสาร ให้เกิดประสิทธิผลนั้น ยังมีสาเหตุอื่น ๆ ดังที่เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2552, หน้า 1-2) กล่าวถึงสาเหตุ ของปัญหาดังกล่าว เนื่องมาจากผู้เรียนไม่ได้เรียนและนำไปใช้จริงอย่างที่ตนต้องการ เพราะผู้เรียน ถูกติกรอบให้เรียนมากเกินไป ถูกกำหนดให้เรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนเองไม่ได้สนใจ ซึ่งการเรียน ภาษาอังกฤษ เป็นการสร้างงานหรือสร้างประสบการณ์ของตนเองขึ้นมาให้ได้ทุกวัน ไม่ได้เรียนกัน แต่ในตำรา หรือเรียน โดยการท่องจำ เด็กหรือผู้เรียนจะเป็นผู้คิดเองว่ามีจุดประสงค์ในการเรียน ภาษาอังกฤษเพื่ออะไร เรียนรู้โดยประสบการณ์จริง มิใช่การท่องจำ มิฉะนั้น การเรียนภาษาอังกฤษ ของเด็กไทยจะประสบปัญหาว่าเรียนเพื่อนำไปสอบ ไม่สามารถสื่อสารใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

จากสถานการณ์ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 1-4) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวและได้หาแนวทางในการแก้ปัญหา จึงได้ประกาศและขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติขึ้น โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556-2561) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 7 ข้อ และสาระในยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 นั้น จะมุ่งเน้นในเรื่องการปรับ วิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน โดยการปรับการสอนที่เน้น ไวยากรณ์ เป็นการสอนที่เน้นการสื่อสารแทน (Communicative language approach-CLA) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา ระดับความสามารถของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ระดับความสามารถทางภาษาต้องอยู่ในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นเริ่มต้น ในระดับ A1

หมายความว่า ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตนเองและผู้อื่น ทั้งยังสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่นได้และสามารถเข้าใจบทสนทนา เมื่อคู่สนทนาพูดช้า และชัดเจน ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับนั้น ระดับความสามารถทางภาษาต้องอยู่ในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นเริ่มต้น ในระดับ A2 กล่าวคือผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจ ประโยคในชีวิตประจำวันในระดับกลาง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว การจับจ่ายใช้สอย สถานที่ เป็นต้น และสามารถสื่อสารในประโยคในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปและการใช้ชีวิตประจำวัน สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ระดับความสามารถทางภาษาต้องอยู่ในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ ในระดับ B1 ผู้เรียนสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปได้ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาได้ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ความฝัน ความหวังพร้อมให้เหตุผลสั้น ๆ ได้ ซึ่งกิจกรรมสำคัญที่ควรควรปฏิบัตินั้นคือ ให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นการสนทนาในห้องเรียนให้มากขึ้น นอกจากนี้สาวลัทธินี้ รัตนาวิเศษ (2552, หน้า 1) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิผล ในด้านทักษะการสื่อสารว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีนั้น ต้องให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงโดยการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ จนเกิดเป็นความคุ้นชิน และเกิดทักษะความชำนาญในที่สุด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยแนวทฤษฎี การเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เป็นแนวทฤษฎีการเรียนรู้หนึ่ง ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิผลในด้านทักษะการสื่อสาร เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่เน้นกระบวนการการเรียนการสอนตามธรรมชาติในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้แบบธรรมชาติให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษา ซึ่งไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่ หรือภาษาที่สอง ใช้หลักการทางสมองเป็นหลักควบคู่ไปกับหลักศัลยภาพส่วนตัวที่เรียกว่า พหุปัญญาและใช้จิตวิทยาหลายด้านเข้าร่วม สิ่งสำคัญเด็กได้ศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาด้วยตนเอง ส่งผลให้เด็กเรียนรู้ใฝ่รู้และเกิดความสุขในการเรียนรู้

จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพ ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ของคอลบ (Kolb, 1984, p. 41) ที่ได้อธิบายว่า หลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์นั้น ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการ โดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งผลของความรู้ที่นั้น เกิดจากการผสมผสานความเข้าใจกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับนั่นเอง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนใช้ความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนและเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยให้โอกาสผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหากฎเกณฑ์ของภาษาด้วยการลองผิดลองถูก

การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการสนับสนุนเกี่ยวกับภาษา และทบทวนข้อสรุปเพื่อที่จะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษา เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติหรือสถานการณ์จำลอง เกมการใช้ภาษา การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าคุณครูผู้สอน ไม่เพียงแต่มีหน้าที่ที่จะบอกผู้เรียนว่าภาษามีหน้าตาอย่างไรแต่ยังให้โอกาสผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการที่ผู้เรียนต้องจัดการกับปัญหา ขณะเดียวกันก็ได้รับประสบการณ์เรียนรู้ซึ่งเป็นรูปธรรม โดยทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอล์บ (Kolb, 1984, pp. 27-49) เรียกว่า กระบวนการเรียนรู้และการปรับพฤติกรรมของบุคคล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ดังนี้คือ ขั้นที่ 1 รับประสบการณ์รูปธรรมเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วม และรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึก และยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น ขั้นที่ 2 การสังเกตไตร่ตรองเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับโดยการสังเกตอย่างรอบคอบ เพื่อการไตร่ตรองพิจารณา ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและใช้ความคิด ในการสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอน ที่ผู้เรียนนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าถูกต้องหรือขั้นตอนนี้เน้นที่การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น จำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในลักษณะกลุ่มสัมพันธ์ การจับคู่ฝึกสนทนาแลกเปลี่ยนทักษะการสื่อสาร หรือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เนื่องจากมีการสนทนาโต้ตอบและให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันในการสื่อสารแต่ละครั้ง รวมทั้งผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย (ศรีณรงค์ จิวพัฒน์ และบัญญัติ ชำนาญกิจ, 2554, หน้า 41-42) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียน การสอนรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะหรือทีม ตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้สามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุภณิดา ปุสุรินทร์คำ, 2549, หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอาเรนดส์ (Arends, 1994, pp. 345-346) ที่นำเสนอแนวคิดว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือมีข้อดีหลายประการ ในการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ คือ ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสมาชิก ส่งเสริมทักษะในการทำงานและ

ทักษะในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์ หรือ มุมมองกว้างขึ้น ส่งเสริมทักษะทางสังคม ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียน มีการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น การเรียนแบบร่วมมือ มีประสิทธิภาพและใช้ได้ผลดีในทุกรายวิชา ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of cooperative or collaborative learning) ตามแนวคิดของ Johnson and Johnson (1994, pp. 31-37) คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะ แข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตาม ทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรม ที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการปฏิสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผล การเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพโดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์ การทำงานกลุ่ม และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองจับเต่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและ หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียน โดยรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้ แบบร่วมมือกับนักเรียนที่เรียน โดยใช้วิธีสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการ เรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนและสถาบันการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบสามารถนำรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ในการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองจิบเต่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 64 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองจิบเต่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 32 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 32 คน เป็นกลุ่มควบคุม

3. ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ต่อหนึ่งกลุ่ม โดยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มทดลอง 29 ชั่วโมงและกลุ่มควบคุม 29 ชั่วโมง ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

3. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ มีการสอน 2 วิธี ได้แก่

3.1.1 การสอนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.1.2 การสอนภาษาอังกฤษแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัว ได้แก่

3.2.1 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

3.2.2 เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการสอน หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการสอน ที่ได้กำหนดไว้ โดยยึดตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ซึ่งได้รับการทดสอบว่ามีประสิทธิภาพ มีการจัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการสอน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการฟังและพูดได้ตอบภาษาอังกฤษ โดยมุ่งสื่อความหมาย เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจในสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและตรงประเด็น วัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การออกแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา ภายใต้แนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 27-49) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) (Slavin, 1995, pp. 71-84) โดยกำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ชั้นใช้ประสบการณ์เดิม เพื่อให้นักเรียนใช้พื้นฐานความรู้เดิมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.1.1 จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม กระจายความสามารถ (เก่ง 1 คน, ปานกลาง 2 คน, อ่อน 1 คน) กลุ่มละ 4 คน และให้ตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง

3.1.2 ครูกำหนดสถานการณ์ เช่น ใบงาน วิดีทัศน์หรือตัวอย่างสถานการณ์จริง ที่เกี่ยวข้อง ให้สมาชิกในกลุ่มฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวจากประสบการณ์เดิม ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของแต่ละคน

3.2 ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ ครูจัดประสบการณ์ความรู้ใหม่แก่นักเรียน

3.2.1 ครูถ่ายทอดความรู้และฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.2.2 นักเรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยใช้ความรู้ใหม่ที่ครูถ่ายทอดให้

3.3 ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ นักเรียนคิดวิเคราะห์ประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ หลังจากนั้นสรุปเลือกหลักการและวิธีการที่เหมาะสม

3.3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาความแตกต่างระหว่างวิธีการสื่อสารจากประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับวิธีการสื่อสารที่ครูถ่ายทอดให้ใหม่

3.3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันคิดและตัดสินใจเลือกวิธีการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

3.4 ขั้นทดลองปฏิบัติจริง นักเรียนนำหลักการและวิธีการที่ได้มาฝึกปฏิบัติจนเกิดเป็นทักษะความสามารถ

3.4.1 ครูกำหนดสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์เดิม

3.4.2 นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.5 ขั้นวัดผลและประเมินผล ครูและนักเรียนร่วมกันวัดผลและประเมินผลทักษะปฏิบัติ

3.5.1 ครูและนักเรียนที่เป็นตัวแทนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละคน

3.5.2 ครูเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละกลุ่ม

3.5.3 หลังจากจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ ครูนำคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รับรางวัลเป็นการเสริมแรง

3.6 ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เป็นการเชื่อมโยงความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียง

3.6.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในสถานการณ์ที่เรียนรู้จากบทเรียน

3.6.2 นักเรียนแต่ละคนนำวิธีการสื่อสารไปฝึกใช้จริงในชีวิตประจำวันกับครอบครัวหรือกับเพื่อนในชั้นเรียน รวมทั้งบุคคลรอบข้าง

4. รูปแบบการสอนปกติ หมายถึง การออกแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

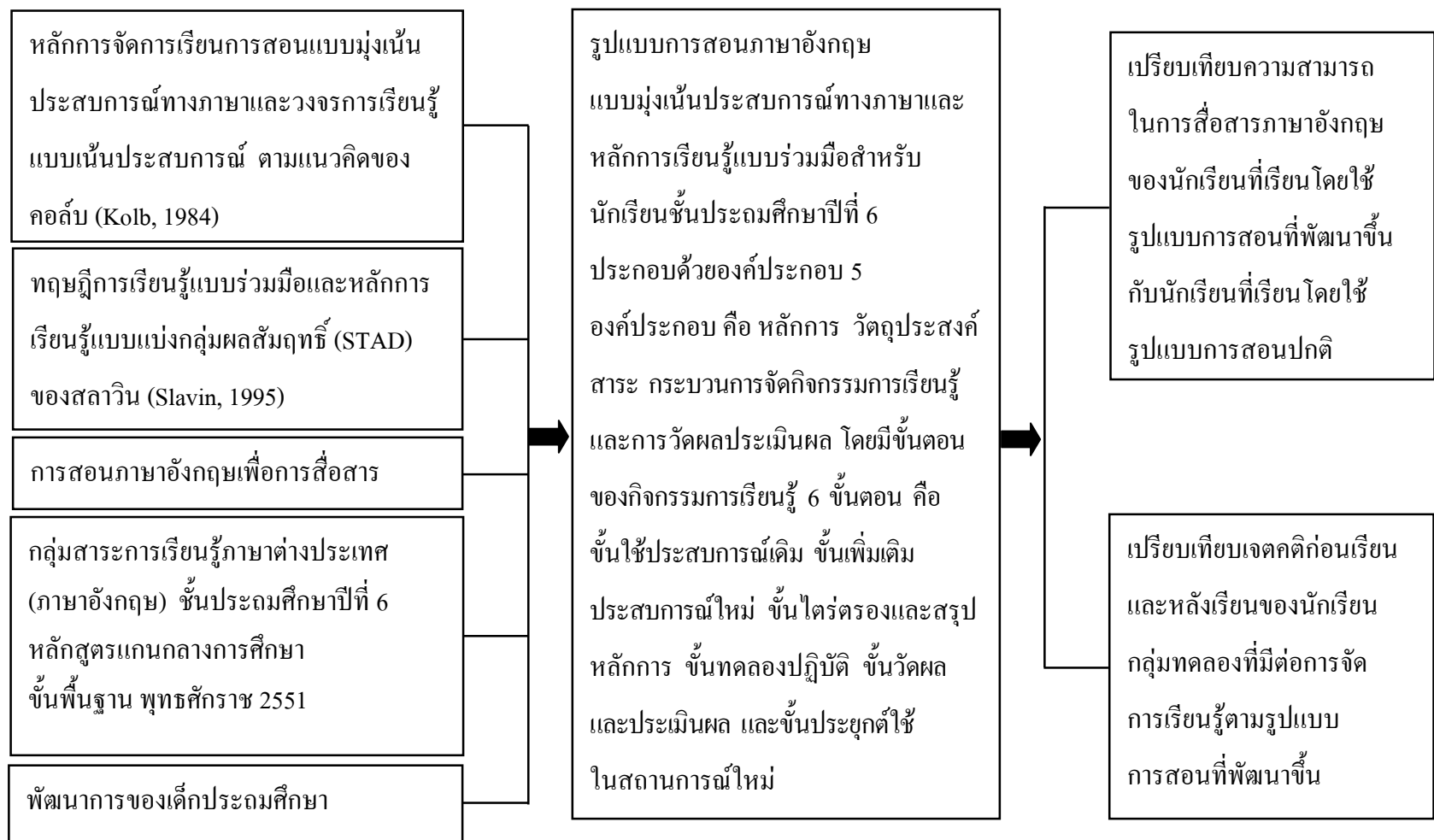
4.1 กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิม และนำเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ต้องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้คำถาม การยกกรณีตัวอย่าง เพลง เกม เป็นต้น

4.2 กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูสร้างประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียน โดยการยกสถานการณ์ อธิบายวิธีการใช้ภาษาในการสื่อสาร ฝึกทักษะการสื่อสาร การฟังและการพูด ในสถานการณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียน โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามรายบุคคล หรือจับคู่ฝึกปฏิบัติ

4.3 กิจกรรมการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เป็นกิจกรรมที่ประยุกต์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารที่ได้รับจากบทเรียนไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์เดิม

4.4 กิจกรรมรวบยอด เป็นขั้นตอนของการสรุปและฝึกปฏิบัติทบทวน รวมถึงการวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติทักษะในการสื่อสารของนักเรียน

5. เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ วัดได้จากแบบสอบถามวัดเจตคติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองจันทน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. รูปแบบการสอน
2. หลักการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา
3. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ
4. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
5. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

7. พัฒนาการของเด็กประถมศึกษา
8. เจตคติ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการสอน

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการสอนไว้ดังนี้ ความหมายของรูปแบบการสอน องค์ประกอบรูปแบบการสอน การจัดกลุ่มของรูปแบบการสอน การพัฒนารูปแบบการสอน และการนำเสนอรูปแบบการสอน

ความหมายของรูปแบบการสอน

จอยซ์, เวล และคาลฮาวน์ (Joyce, Weil & Calhoun, 2004, pp. 24-25) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบการสอน หมายถึง การออกแบบสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รายละเอียดดังกล่าวช่วยในการวางแผนหลักสูตร หน่วยการเรียนการสอน และแผนการสอนและช่วยในการออกแบบอุปกรณ์การเรียนการสอน ที่รวมไปถึงหนังสือเรียน แบบฝึกหัด โปรแกรมประเภทสื่อประสม

ทิสนา แคมมณี (2555, หน้า 221) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอนว่า รูปแบบการสอน คือ สภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุม องค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความจริงต่าง ๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ รูปแบบการสอนจะต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

สรุปได้ว่ารูปแบบการสอน หมายถึง แบบแผนการดำเนินการสอนที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จัดทำขึ้นอย่างสอดคล้อง ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการเรียนรู้ ซึ่งจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ทางการสอนที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ และได้รับการทดสอบแล้วว่า มีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอน หรือเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครู สามารถช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายในการสอนนั้น ๆ

องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

กีฟส์ (Keeves, 1997, pp. 386-387) ได้แสดงทรรศนะไว้ว่า รูปแบบโดยทั่วไป ควรมียอดองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ซึ่งผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นตามมา ภายหลังจากนั้น สามารถพิสูจน์หรือทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์หรือทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบ ควรประกอบด้วย ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้เป็นเหตุผลในการอธิบายปรากฏการณ์หรือเรื่องราวนั้นได้
3. รูปแบบสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งรูปแบบยังช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้ด้วย
4. รูปแบบ ควรประกอบด้วย ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural relationships) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative relationships)

ทิสนา แคมมณี (2547, หน้า 215) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยทั่วไป จำเป็นต้องมีองค์ประกอบร่วมที่สำคัญ ซึ่งผู้พัฒนารูปแบบการสอน จะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. หลักการของรูปแบบการสอน ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงถึงแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอนจะเป็นตัวชี้แนะ ในการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นส่วนที่กำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือสิ่งที่ต้องการให้บังเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนภายหลังการใช้รูปแบบการสอน

3. สารและกระบวนการ เป็นสิ่งที่ระบุเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้ในรูปแบบการสอน

4. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และเกิดการเรียนรู้ เมื่อนำรูปแบบการสอนไปใช้

5. การวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนในการตรวจสอบหรือประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการสอน รวมถึงประเมินผลว่า ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ ทิศนา แจมมณี (2555, หน้า 221-222) ยังได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับรูปแบบการสอนไว้อีกแนวคิดหนึ่งว่า รูปแบบการสอนจำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ๆ ดังนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการสนอนนั้น ๆ

2. มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ

3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ

4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการสนอนนั้น ต้องตั้งอยู่บนปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อ มีการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยองค์ประกอบรูปแบบการสอน ประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ สารและกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้อื่นและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

การจัดกลุ่มของรูปแบบการสอน

กีฟส์ (Keeves, 1997, pp. 388-392) ได้จำแนกกลุ่มของรูปแบบการสอนออกเป็น 5 ลักษณะ คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์ กายภาพ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา และภาษาเขียน รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์

3. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกเป็นทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่างๆ ของสภาพการณ์หรือปัญหาใด ๆ รูปแบบด้านศึกษาศาสตร์ มักจะใช้รูปแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

จอยซ์, เวล และคาลฮาวน์ (Joyce, Weil & Calhoun, 2004, pp. 25-34) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของรูปแบบการสอนไว้ 4 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนเน้นการประมวลผลข้อมูล (The information processing family) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นเกี่ยวกับการค้นหาและประมวลผลของข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่การได้มาของข้อมูล (Acquiring) การจัดระบบข้อมูล (Organizing) การรู้ถึงปัญหา (Sensing problems) การหาทางแก้ปัญหา (Generalizing solutions) ในกลุ่มรูปแบบการสอนเน้นการประมวลผลข้อมูล มีหลายรูปแบบ บางรูปแบบที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิด สร้างมโนทัศน์และสามารถทดสอบสมมุติฐาน บางรูปแบบเน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและความสามารถทางด้านสติปัญญา ในขณะที่เดียวกันบางรูปแบบในกลุ่มนี้ จะมุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มเน้นประมวลผลข้อมูล ได้แก่ รูปแบบการสอนเน้นการจำ (Memorics) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมียุทธวิธีในการจดจำข้อมูลหรือเรื่องราวต่างๆ ของไมเคิล เพรสเลย์ (Michael Pressley) โจ เลวิน (Joel Levin) และริชาร์ด แอนเดอร์สัน (Richard Anderson) รูปแบบการสอนแบบสร้างมโนทัศน์ (Concept attainment) เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างมโนทัศน์ทางด้านความคิดได้ด้วยตนเอง ของบรูเนอร์ (Bruner) รูปแบบการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ของบิล กอร์ดอน (Bill Gordon) และรูปแบบการสอนแบบกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive thinking) เป็นรูปแบบที่เริ่มจากความคิดรวบยอดก่อน จนถึงขั้นการตีความข้อมูลและสรุป ต่อไปจึงนำข้อสรุปหรือหลักการที่ได้ไปประยุกต์ใช้ของฮิลดา ทาบ่า (Hilda Taba) เป็นต้น

2. รูปแบบการสอนที่เน้นที่เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (The social family) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดได้จากการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์อันดี และการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้หลักวิถีประชาธิปไตยในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบร่วมรู้สืบเสาะ (Group investigation) ของ

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) และเฮร์เบิร์ต ทาเร็น (Herbert Thelen) รูปแบบการสอนแบบการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด (Jurisprudential inquiry) ของโดนัลด์ โอลิเวอร์ (Donald Oliver) และเจมส์ เชฟเวอร์ (James Shaver) เป็นต้น

3. รูปแบบการสอนที่เน้นตัวบุคคล (The personal family) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ความจริงเกี่ยวกับมนุษย์เป็นสิ่งที่อยู่ในแต่ละปัจเจกบุคคล การที่มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งทางบุคลิกลักษณะ ความคิด หรือวิถีปฏิบัติที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาในอดีตของแต่ละบุคคล ดังนั้นรูปแบบการสอนนั้นจึงมุ่งเน้นการพัฒนาตัวบุคคลเป็นหลัก การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ถ้าผู้เรียนเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง มีความพร้อมและสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มุ่งเน้นที่การพัฒนาปัจเจกบุคคล (Individuals) ได้แก่ รูปแบบการสอนโดยอ้อม (Nondirective Teaching) ของคาล โรเจอร์ส (Carl Rogers) รูปแบบการสอนมโนทัศน์ (Concept attainment Model) ของจอยส์และเวล (Joyce & Weil) เป็นต้น

4. รูปแบบการสอนที่เน้นการปรับพฤติกรรม (The behavioral systems family) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ หากครูผู้สอนกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมหรือเป็นสิ่งที่สังเกตได้ รวมทั้งครูผู้สอนจะต้องมีการอธิบาย ชี้แจงขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มุ่งพัฒนาพฤติกรรม และทักษะปฏิบัติของผู้เรียนนั่นเอง ส่วนรูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้แบบรอบรู้ (Mastery learning) ของเบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom) และเจมส์ บล็อก (James Block) รูปแบบการสอนโดยตรง (Direct instruction) ของทอม กู้ด (Tom Good) เจอร์ โบรฟี (Jee Brophy) และคณะ และรูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential learning) ของคอล์บ (Kolb) เป็นต้น

ทิสนา แคมมณี (2555, หน้า 224-272) ได้จัดหมวดหมู่ของรูปแบบการเรียนการสอนตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเจตนารมณ์ของรูปแบบ ซึ่งจัดกลุ่มไว้เป็น 5 หมวดหมู่สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหาสาระนั้นอาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอด รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept attainment model) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด

ของกานเย (Gagne's instructional model) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการนำเสนอโมโนทัศน์ กว้างล่วงหน้า (Advance organizer model) รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ (Memory model) และรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟฟิก (Graphic organizer instructional model) เป็นต้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาจิตพิสัย (Affective domain)

รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องยากแก่การพัฒนาหรือปลูกฝัง จำเป็นต้องอาศัยหลักการและวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาจิตพิสัยของเครทโวล บลูม และมาเซีย (Instructional model based on affective domain by Krathwohl, Bloom and Masia) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการชกค้ำ (Jurisprudential model) และรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role playing model) เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะพิสัย (Psycho-motor domain)

รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้าน พฤติกรรมการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่าง ๆ ของผู้เรียน จึงจำเป็นต้องใช้หลักการ และวิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบการเรียนการสอน ที่จัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของ ซิมป์สัน (Instructional model based on simpson's processes for psycho-motor skill development) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ (Instructional model psychomotor domain based on skill components) และรูปแบบการเรียน การสอนทักษะ ปฏิบัติของเดฟ (Dave's instructional model for psychomotor domain) เป็นต้น

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process skills)

รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ มุ่งเน้นในด้านการพัฒนาทักษะกระบวนการ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการทางสติปัญญา ได้แก่ กระบวนการสืบ สอบแสวงหาความรู้ หรือกระบวนการคิดต่าง ๆ อาทิ การคิดวิเคราะห์ การอุปนัย การนิรนัย การใช้เหตุผล การสืบสอบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น หรือกระบวนการทางสังคม ได้แก่ กระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น

รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้มีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group investigation instructional model) รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive thinking instructional model)

รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics instructional model) และ รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ (Torrance's future problem solving instructional model) เป็นต้น

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration)

รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ไปพร้อมกันในหลาย ๆ ด้าน โดยใช้การบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างรอบด้าน หรือการพัฒนาเป็นองค์รวม รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct instructional model) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการสร้างเรื่อง (Storyline model) รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 Mat และรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional models of cooperative learning) เป็นต้น

จากข้อมูลการจัดหมวดหมู่ของรูปแบบการสอนข้างต้น อาจสรุปได้ว่า นักการศึกษา ได้จัดหมวดหมู่ของรูปแบบการสอนในหลากหลายลักษณะขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการจัดกลุ่มหรือ จัดหมวดหมู่ของรูปแบบ บางท่านใช้วิธีการในการจัดการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ ในขณะที่บางท่าน ใช้วัตถุประสงค์เฉพาะในการพัฒนาผู้เรียนเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องได้รับการพิสูจน์โดยการทดสอบประสิทธิภาพว่าบังเกิดผลดีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และได้รับความนิยมนอกจากแวดวงการศึกษาโดยทั่วไป ซึ่งรูปแบบการสอนที่ดีนั้น ควรครอบคลุม การพัฒนา ทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และการพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งครูผู้สอนควรเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยศึกษารูปแบบการสอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และทดลอง นำไปใช้ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากความรู้ในเรื่อง รูปแบบการสอนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่บูรณาการ เชิงองค์รวม ทั้งตัวประสบการณ์การเรียนรู้ (Perception) พุทธิปัญญา (Cognition) และพฤติกรรม (Behavior) เข้าด้วยกัน

การพัฒนาารูปแบบการสอน

คลาร์ค (Clark, 2003, p. 12) ได้นำเสนอแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนใน ลักษณะหลักการออกแบบของ ADDIE Model โดยประยุกต์ลักษณะของกิจกรรมแบบบันไดเวียน (Spiral activities) ซึ่งเป็นวัฏจักรต่อเนื่อง (Dynamic) มุ่งเน้นในการให้ความสำคัญกับการประเมิน และข้อปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมินในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ (Analyze) เป็นขั้นตอนในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการและบริบทของสิ่งที่จะดำเนินการเป็นช่วงของการเตรียมการเพื่อให้การดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์บริบทแวดล้อม วิเคราะห์เป้าหมายของการเรียนรู้ และศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
2. การออกแบบ (Design) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนตัดสินใจเลือกวิธีการหรือรูปแบบที่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ และดำเนินการออกแบบให้ครบองค์ประกอบของรูปแบบการสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กับรูปแบบการสอนที่เลือก ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลต่อการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนให้สัมพันธ์กัน ทั้งหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ นอกจากนี้การสร้างเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือ ครูผู้สอนควรออกแบบในขั้นตอนนี้ด้วย
3. การพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนในการสร้าง และพัฒนาตามแนวทางที่ครูผู้สอนได้ดำเนินการออกแบบไว้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมายของการเรียนรู้ เช่น พัฒนาและปรับปรุงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนมากยิ่งขึ้น สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน พัฒนาเครื่องมือ และขั้นตอนการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น เป็นต้น
4. การนำไปใช้ (Implementation) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนดำเนินการสอนตามรูปแบบการสอนที่ตนเองเลือกและพัฒนาไว้ โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ และบทบาทของครูผู้สอนขึ้นอยู่กับทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวเช่นกัน
5. การประเมิน (Evaluation) ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาข้อบกพร่องของการพัฒนารูปแบบการสอนซึ่งครูผู้สอนสามารถประเมินได้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ ทั้งก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และหลังการดำเนินการ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และเพื่อหาข้อบกพร่องของรูปแบบการสอน ซึ่งจะได้นำข้อบกพร่องของรูปแบบการสอนไปปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ในการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีของ จอยซ์, เวล และคาลฮาวน์ (Joyce, Weil & Calhoun, 2004, p. 25) มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนที่ดี ต้องมีทฤษฎีมารองรับ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีด้านจิตวิทยา ทฤษฎีทางปรัชญา เป็นต้น

2. รูปแบบการสอน ต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้ ในสถานการณ์จริง และนำข้อบกพร่องที่ค้นพบมาปรับปรุง พัฒนาหรือแก้ไขก่อนนำไปใช้กัน อย่างแพร่หลาย

3. ในการพัฒนารูปแบบการสอน อาจจะออกแบบได้ในหลายลักษณะ เช่น ออกแบบ เพื่อการใช้ในวงกว้าง หรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการพัฒนารูปแบบ การสอนดังกล่าว

4. ในการพัฒนารูปแบบการสอน บังเกิดประสิทธิผลโดยตรงต่อจุดมุ่งหมายหลัก และสามารถนำรูปแบบการศึกษาดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม สำหรับแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนของ ทิศนา ขัมมณี (2553, หน้า 201-204) สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดความมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน
2. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทาง ในการกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการสอนให้สอดคล้อง สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ระเบียบ

3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องจากผลงานวิจัย การสังเกต หรือการสอบถามข้อมูลจากผู้รู้ เพื่อนำปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาพิจารณาในการจัดองค์ประกอบ ซึ่งการนำข้อมูลจริงมาเป็นข้อมูลพื้นฐานนั้นจะช่วยลดปัญหาการขาดประสิทธิภาพของรูปแบบ การสอน

4. กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนให้ชัดเจนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยความละเอียดรอบคอบ ประสบการณ์ และความคิด สร้างสรรค์ อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของรูปแบบการสอน

5. จัดกระทำองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เป็นระบบ หรือจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

6. พิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ โดยจัดลำดับความเป็นเหตุเป็นผล จัดลำดับการดำเนินการก่อนหลัง การดำเนินการแบบคู่ขนาน เพื่อให้การใช้รูปแบบการสอน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. สร้างผังจำลองขององค์ประกอบ เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

8. นำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับศึกษาผลที่เกิดขึ้น

9. การประเมินผลรูปแบบการสอน เพื่อเป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ว่าบังเกิดผลตามที่เป้าหมายกำหนดหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

10. ปรับปรุงรูปแบบการสอน ซึ่งสามารถกระทำได้ 2 ระยะ กล่าวคือ ระยะก่อนนำรูปแบบการสอนไปใช้ โดยใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และระยะหลังนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้แล้ว โดยนำผลการทดลองมาปรับปรุง หรือพัฒนารูปแบบการสอนให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบการสอน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงถึงนั้นก็คือ รูปแบบการสอนต้องมีทฤษฎีการเรียนรู้รองรับ มีการระบุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจน และรูปแบบการสอนต้องผ่านการทดลอง พิสูจน์หรือตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้ในสถานการณ์จริง และมีการพัฒนาปรับปรุง จนเกิดประสิทธิภาพในการนำไปใช้ จากความรู้เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญเพื่อพัฒนารูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการสอนและจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอน และเอกสารประกอบการสอน ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดลองใช้จริง และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การนำเสนอรูปแบบการสอน

ในการนำเสนอรูปแบบการสอนนั้น จอยซ์, เวล และคาลฮาวน์ (Joyce, Weil & Calhoun, 2004) ได้แบ่งการนำเสนอรูปแบบการสอนไว้ โดยกำหนดออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 พื้นฐานของรูปแบบการสอน (Orientation to the model) ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบการสอน ทฤษฎี และสมมุติฐานที่รองรับรูปแบบการสอน หลักการ มโนทัศน์ และแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอน

ส่วนที่ 2 รูปแบบการสอน (The model of teaching) เป็นการกล่าวถึงรายละเอียดของรูปแบบการสอน โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. โครงสร้างของรูปแบบ (Syntax) เป็นการกล่าวถึงลำดับขั้นตอนของกิจกรรมตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

2. ระบบทางสังคม (Social system) กล่าวถึงบทบาทของครูและผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ซึ่งในแต่ละรูปแบบการสอนจะมีความแตกต่างกันออกไป เช่น ครูผู้สอนอาจมีบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำ ผู้อำนวยความสะดวก หรืออาจเป็นผู้นำกิจกรรม ขึ้นอยู่กับรูปแบบการสอนเฉพาะแต่ละรูปแบบ

3. หลักการตอบสนอง (Principles of reaction) เป็นการกล่าวถึงวิธีการตอบสนองของครูที่มีต่อผู้เรียน การตอบสนองการกระทำของผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนอาจใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การเสริมแรง การให้รางวัล เป็นต้น ทั้งนี้ครูผู้สอนควรเลือกรูปแบบและวิธีการตอบสนองไปใช้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ หรือเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

4. ระบบสนับสนุน (Support system) เป็นการกล่าวถึงเงื่อนไข ปัจจัยหรือสิ่งที่จำเป็นที่ช่วยสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกการใช้รูปแบบการสอนให้เกิดประสิทธิผล เช่น รูปแบบการสอนที่เน้นการทดลองในห้องปฏิบัติการ ผู้นำต้องผ่านการฝึกปฏิบัติมาเป็นอย่างดี เป็นต้น

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบการสอนไปใช้ (Application) เป็นการให้คำแนะนำหรือข้อสังเกตในการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ เช่น ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับรูปแบบการสอน อายุ และระดับชั้นของผู้เรียน หรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการนำรูปแบบการสอนไปใช้ เป็นต้น

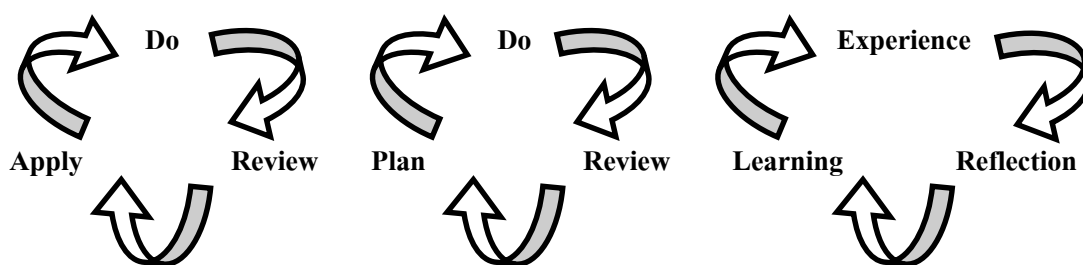
ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการสอน (Instructional and nurturant effects) เป็นผลจากการใช้รูปแบบการสอนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลทางตรงเป็นเป้าหมายหลักที่เกิดจากการใช้รูปแบบการสอน ส่วนผลทางอ้อม เป็นผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากผลทางตรง ดังนั้นในการพัฒนารูปแบบการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการสอนเป็นหลักในการพิจารณาประการหนึ่งด้วย

อาจสรุปได้ว่าในการนำเสนอรูปแบบการสอน ดังที่ได้กล่าวข้างต้นนั้น เป็นการนำเสนอรูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทุกขั้นตอน โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ พื้นฐานของรูปแบบการสอน รูปแบบการสอน การนำเสนอรูปแบบการสอนไปใช้และผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการสอน สำหรับผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้รับ นำไปปรับใช้ในการนำเสนอรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ดังนี้ ความเป็นมาของรูปแบบ ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน สารกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน จากการใช้รูปแบบการสอน

หลักการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา

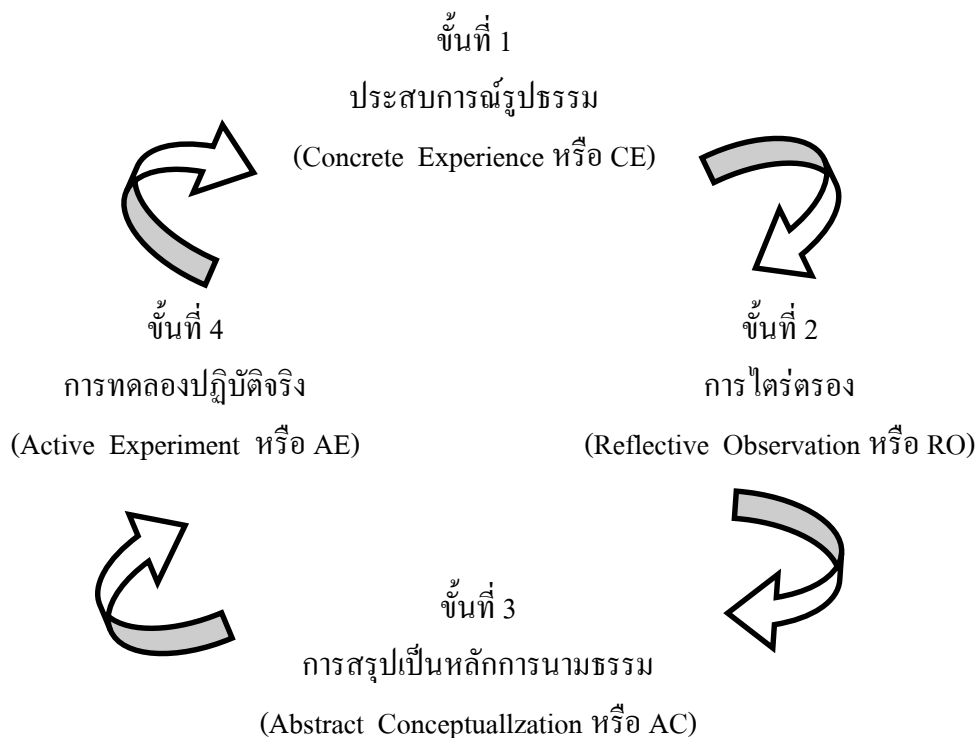
ความเป็นมาของการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา

ในปีค.ศ. 1984 คอลบ์ (Kolb, 1984, p. 1) ได้พัฒนาการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ขึ้น (Experiential learning or experience-based learning) โดยคอลบ์ มีความเชื่อพื้นฐานว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการปรับตัว ไม่เพียงแต่ด้านกายภาพ หรือทักษะให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังมีกระบวนการปรับตัวที่เรียกว่า การเรียนรู้ รวมอยู่ด้วย ซึ่งของคอลบ์นี้ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ว่า “ประสบการณ์ที่มีการสะท้อน ทำให้เกิดการเรียนรู้ (Experience plus reflection equals learning) ดังแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แนวคิดการเรียนรู้ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey)

คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 20-25) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของตนเองว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ต่างมีการกล่าวถึง การรับข้อมูล (Acquisition) การได้ลงมือปฏิบัติ (Manipulation) และการระลึกถึงหลักการเชิงนามธรรมจากประสบการณ์ (Recall of abstract symbols) คอลบ์ ได้สร้างทฤษฎี การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่บูรณาการเชิงองค์รวมทั้งตัวประสบการณ์การรับรู้ (Perception) พุทธิปัญญา (Cognition) และพฤติกรรม (Behavior) เข้าด้วยกัน รูปแบบกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่คอลบ์ประมวลไว้ ได้แก่ รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการอบรม ในห้องปฏิบัติการของเลวิน (The Lewinian model of action research and laboratory training) โดยอธิบายว่า การเกิดการเรียนรู้ (Learning) การเปลี่ยนแปลง (Change) และการเติบโต (Growth) เริ่มต้นมาจากการได้รับประสบการณ์ตรง (Here-and-now Experience) เก็บรวบรวมข้อมูลและสังเกตประสบการณ์นั้น ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ทำให้ผู้กระทำนำไปใช้ในการปรับพฤติกรรม หรือเป็นทางเลือกพฤติกรรมในสถานการณ์ใหม่ การเรียนรู้ในลักษณะนี้จึงเป็นวงจรแบบ 4 ชั้น ประกอบด้วย ประสบการณ์รูปธรรม การสังเกต และการไตร่ตรอง การสรุปเป็นหลักการนามธรรม และการทดลองใช้จริง เป็นวงจรที่ต่อเนื่องไป ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ คอลด์ (Kolb) ตามแนวคิดของเลวิน

คอลด์ (Kolb, 1984, pp. 21-22) กล่าวว่า รูปแบบวงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ดังกล่าว มีประโยชน์หลายประการ ได้แก่ ประสบการณ์รูปธรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงใช้ในการทดสอบมโนทัศน์เชิงนามธรรม และการให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นการประเมินว่าการทำงานดำเนินการไปสู่เป้าหมายในการเรียนรู้เพียงใด และประเมินขั้นตอนการทำงานทั้งหมดเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน

สำหรับในประเทศไทย เริ่มมีการใช้ทดลองสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาเป็นครั้งแรก เมื่อปีพุทธศักราช 2527 โดยเริ่มทดลองสอนในวิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดย ริชาร์ด วอล์กเกอร์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การอ่าน แห่งมหาวิทยาลัย บัณฑิตศึกษาบริสเบน (Brisbane college of advanced education) ประเทศออสเตรเลียและ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ได้ประสานความร่วมมือกัน จัดตั้งศูนย์การอ่าน ณ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยได้รับการอนุเคราะห์และให้การสนับสนุนจาก ศาสตราจารย์ ดร.อารี สันหลวิ ซึ่งดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ในขณะนั้น ซึ่งในการทดลองปฏิบัติการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษ ในช่วงเวลานั้นใช้หนังสือ “A little red hen” เป็นหนังสือในการทดลองสอน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองสามารถอ่าน เขียน และมีพัฒนาการด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนเป็นอย่างดี มีเจตคติที่ดีในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และมีความคงทนในการจดจำคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไปแล้วได้ดี (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2547, หน้า 27-30)

ความหมายและลักษณะของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

เบียร์ด และวิลสัน (Beard & Wilson, 2002, p. 16) ได้สรุปความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ไว้ดังนี้ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งในลักษณะรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม โดยการฝึกปฏิบัติ การสะท้อนคิด การถ่ายโอนเป็นความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน และสรุปเป็นความรู้โดยนัย ซึ่งจะฝังแน่นในตัวบุคคลนั้น จนกลายเป็นทักษะความสามารถที่ทรงคุณค่าต่อบุคคลหรือองค์กร

มูน (Moon, 2004, p. 122) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความหมายและลักษณะของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ไว้ว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีแบบเฉพาะของการเรียนรู้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความตั้งใจหรือเจตนาที่จะเรียนรู้ (Intention to learn) ซึ่งการเรียนรู้อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ (Incident learning) หรือการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน (Everyday learning) การเรียนรู้บางอย่างอาจเรียนรู้โดยไม่ได้ตั้งใจหรือไม่รู้ตัว (Unconscious) มูน (Moon) ได้กำหนดลักษณะการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้

1. สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้เป็นประสบการณ์ตรง (Direct experience)
2. มีการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) เข้ามาสัมพันธ์เกี่ยวข้อง
3. มีการเรียนรู้แบบตื่นตัว (Active)
4. มีลักษณะเป็นกระบวนการ และมีการทบทวนการเรียนรู้ (Feedback)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2547, หน้า 18) ได้ให้ความหมายและลักษณะของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ไว้ดังนี้ การสอนแบบเน้นประสบการณ์เป็นการสอนภาษาที่มุ่งเน้นปัจจัยป้อน และกระบวนการเรียนรู้ ด้วยกลวิธีที่หลากหลาย โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผู้เรียนเกิดการบูรณาการด้วยตนเอง จากการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยการเรียนรู้จากสื่อ และกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบของภาษาไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียน การรับรู้ และการเรียนรู้ตามธรรมชาติ นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านความสามารถ ความถนัด

ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียนด้วยกลวิธีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic linguistic) และภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) ซึ่งเป็นจิตวิทยาในการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางความคิด ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ กล่าวคือ ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียน ทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างอิสระ ถูกต้องตามกาลเทศะ และมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ภาษา

จากความหมายและลักษณะของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นกระบวนการสร้างความรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษา ซึ่งลักษณะของการเรียนรู้สามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เกิดการสะท้อนคิด และมีการถ่ายโอนความรู้ประสบการณ์ จนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการใช้ภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

รูปแบบและขั้นตอนของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

รูปแบบการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ตามแนวคิดของ คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 27-49) ได้อธิบายว่า ผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการที่ดำเนินกันไปเป็นวงจร ซึ่งแต่ละขั้นของการเรียนรู้ก็จะส่งเสริมการเรียนรู้ของขั้นต่อไปด้วย การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนใช้ความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยให้โอกาสผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหากฎเกณฑ์ของภาษาด้วยการลองผิดลองถูก การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการสนับสนุนเกี่ยวกับภาษา และทบทวนข้อสรุปเพื่อที่จะได้ฝึกฝนให้ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วจากกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมการใช้ภาษา เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติหรือสถานการณ์จำลอง เกมการใช้ภาษา การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าผู้สอนไม่เพียงแต่มีหน้าที่ที่จะบอกผู้เรียนว่าภาษามีหน้าที่อย่างไร แต่ยังให้โอกาสผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการที่ผู้เรียนต้องจัดการกับปัญหา ขณะเดียวกันก็ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ คอลบ์ (Kolb) เรียกว่ากระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของบุคคล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ดังนี้คือ

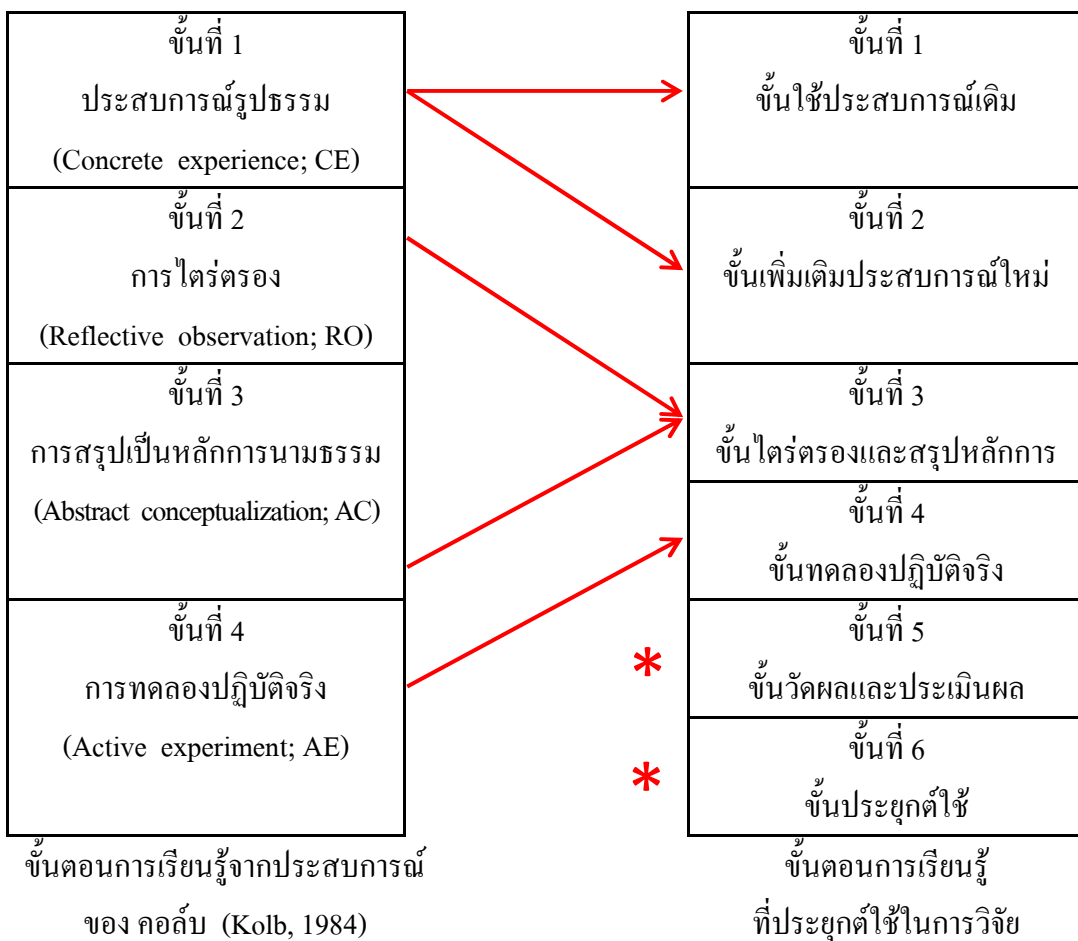
ขั้นที่ 1 ประสบการณ์รูปธรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึก และยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น

ขั้นที่ 2 การไตร่ตรอง เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับโดยการสังเกตอย่างรอบคอบเพื่อการไตร่ตรองพิจารณา

ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและใช้ความคิด ในการสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้ใน ขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าถูกต้องหรือขั้นตอนนี้เน้นที่การประยุกต์ใช้

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบ มุ่งเน้น ประสบการณ์ทางภาษา แสดงให้เห็นประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบการสอนตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์มาแก้ปัญหา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ ของ คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 27-49) จาก 4 ขั้นตอนการเรียนรู้ เป็น 6 ขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้

ภาพที่ 3 การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

เหตุผลที่ผู้วิจัยประยุกต์เพิ่มเติมจากขั้นตอนการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอล์บ (Kolb, 1984) ในขั้นตอนที่ 5 และขั้นตอนที่ 6 นั้น ผู้วิจัยมีเหตุผลสำคัญดังนี้

ในขั้นตอนที่ 5 ขั้นวัดผลประเมินผล เนื่องจากการวัดผลและประเมินผลจะช่วยค้นและ พัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใด อย่างไร และการวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของผู้เรียนที่ยังไม่เกิดการเรียนรู้ เพื่อหาทางช่วยเหลือ รวมทั้ง เพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของผู้เรียนว่าเจริญงอกงามจากเดิมมากน้อยเพียงใด การวัดผลเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลา นอกจากนี้การวัดผลประเมินผล ยังช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงผลการสอน และนำมาปรับกิจกรรมการสอนของตนเอง ซึ่งอาจกล่าว ได้ว่าการวัดผลเอื้อประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและครูผู้สอน (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, หน้า 8-9)

ส่วนขั้นตอนที่ 6 ขั้นประยุกต์ใช้ การประยุกต์ใช้นั้น เป็นความสามารถในการนำบางสิ่ง มาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม และเวลา ในขณะนั้น เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การประยุกต์อาจทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยทิศทางใหม่ ทั้งนี้อาจไม่จำเป็นต้อง เป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด แต่เป็นการพยายามคิด เพื่อหาทางใช้ประโยชน์ของสิ่งที่มีอยู่มากกว่าเดิม เพื่อใช้ อย่างคุ้มค่ามากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องยืนยันว่า มีความรู้ความเข้าใจหรือทักษะในเรื่องที่ เรียนรู้มาแล้วเป็นอย่างดี จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2554, หน้า 3)

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาส่งผลดีต่อผู้เรียน โดยตรง เนื่องจากรูปแบบการสอนดังกล่าว เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้รวบรวมประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีและการค้นพบการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ ช่วยขับเคลื่อนความคิด ทางการศึกษาเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญกับผู้สอน มาเป็นการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน และประสบการณ์เพียงครั้งหนึ่งได้นำไปสู่ประเด็นของการอภิปรายได้ (Kemp, et al., 1996, p. 4)
2. การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ คอล์บ เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้นำกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง (Tynjala, 1998, p. 173)
3. การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรม ได้หลายรูปแบบ ทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม โดยการใช้การปฏิบัติ การสะท้อนคิด และการถ่ายโอน และเป็นความเข้าใจอย่างแจ่มชัด ที่ได้รับผ่านกระบวนการภายในทั้งที่รู้ตัว หรือไม่รู้ตัวเกี่ยวกับการ ปฏิสัมพันธ์ที่ได้พบ หรือเกิดขึ้นเองที่สร้างบนพื้นฐานประสบการณ์และความรู้เดิม (Beard & Wilson, 2002, p. 1, 16)

4. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ คือ การดำเนินการอันช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายโดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ (Experience) ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ก่อน แล้วจึงให้ผู้เรียนย้อนไปสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นและนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ แล้วจึงนำความคิด หรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ (ทศนา เขมมณี, 2547, หน้า 131-132)

5. เคลลี (Kelly, 1997, p.1, 5) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นี้ยังใช้ในการสอนภาษาที่สอง เพราะการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นทฤษฎีที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางปัญญา นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนรู้ตามสถานการณ์ชีวิตจริงด้วย ซึ่งให้ความสำคัญกับการคิดไตร่ตรอง คิดวิพากษ์วิจารณ์ในการเรียนรู้ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสะท้อนความคิด และการค้นพบการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากประสบการณ์การเรียนรู้

นอกจากนี้ เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2547, หน้า 299-301) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดของตน สื่อสารภาษาที่ต้องการได้อย่างอิสระ ภายใต้การช่วยเหลือและแนะนำของผู้สอน ตามระดับวัย ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน ทำให้ประสบความสำเร็จในการสื่อสาร และมีแรงจูงใจในการใช้ภาษา
2. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ที่จะแสดงความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของตนเองในการใช้ภาษาสนุกสนาน ในการลองผิดลองถูกด้านการใช้ภาษา
3. ผู้เรียนกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาในการสื่อสารมากขึ้น เพราะประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดี และมีกำลังใจที่จะฝึกฝนการใช้ภาษาในการสื่อสารต่อไป
4. ผู้เรียนมีความรู้สึกประทับใจ และรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งรู้จักการดำเนินกิจกรรมตามวิถีประชาธิปไตย และการช่วยเหลือกันและกัน
5. กระบวนการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอนของแต่ละรูปแบบการสอน จะช่วยวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียน รวมทั้งความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
6. ลักษณะของกระบวนการเรียนการสอนจะช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้มาก ซึ่งจะส่งผลให้เกิดโอกาสในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้มากขึ้น ด้วยทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะเอื้อต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ผู้สอนสามารถมอบหมายงานแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามระดับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

8. ผู้สอนสามารถบูรณาการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนได้อย่างสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยไม่จำเป็นต้องแยกวิชาเรียนเป็นคาบเรียนต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยลดภาระการสอนและการเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

9. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนสอนเสริมให้กับผู้เรียนหลายกลุ่มได้ ในขณะเดียวกันตามระดับความสามารถ

10. การวัดและการประเมินผลกระทำได้อย่างง่าย เพราะในแต่ละขั้นตอนอาจทำการวัดและประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ง่าย จากผลงานที่ปฏิบัติทางภาษาในกิจกรรมแต่ละขั้นตอนด้วย

สรุปได้ว่าประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง เนื่องจากเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ได้รับประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรม ผู้เรียนสามารถค้นหากฎเกณฑ์ทางภาษาด้วยการลองผิดลองถูก การให้ข้อมูลย้อนกลับ และทบทวนข้อสรุป เพื่อที่จะได้ฝึกฝนให้ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษา ซึ่งผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือของผู้สอน ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงดำเนินการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมการใช้ภาษาของผู้เรียนในแต่ละกิจกรรมเพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องของผู้เรียน และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of cooperative or collaborative learning)

นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้ในลักษณะนี้ คือ สลาวัน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และ โรเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) โดยยึดหลักแนวคิดพื้นฐานว่า ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกัน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการชนะ-ชนะ ซึ่งส่งผลที่ดีทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญาของผู้เรียน โดยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย 5 ประการ (Johnson & Johnson, 1994, pp. 31-37) ดังนี้

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน (Positive interdependence) โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to face promotive interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ

3. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual accountability) หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน

4. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and social skill)

5. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing) ที่ใช้ในการทำงาน

นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้ว ยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสดูฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทฤษฎีนี้มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและอื่น ๆ

จากทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือได้พัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ (ทิสนา แจมมณี, 2555, หน้า 255) ได้แก่

1. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอร์ (Jigsaw)
2. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD) (Student teams-achievement division)
3. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. เอ. ไอ. (TAI) (Team assisted individualization)
4. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. จี. ที. (TGT) (Teams-games-tournaments)
5. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ แอล. ที. (L.T) (Learning together)
6. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ จี. ไอ. (G.I) (Group investigation)
7. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี. ไอ. อาร์. ซี. (CIRC) (Cooperative individualization)

8. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex instruction)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน

ครูสามารถนำทฤษฎีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยการพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มีองค์ประกอบครบ 5 ประการดังกล่าวข้างต้น และใช้เทคนิควิธีการจัดต่าง ๆ ในการช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผล โดยทั่วไปการวางแผนบทเรียน

และจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือได้สรุปประเด็นสำคัญดังนี้ (Johnson, Johnson & Holubec, 1994, pp. 1-14)

1. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะกระบวนการต่าง ๆ

1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็กประมาณ 3-6 คน กลุ่มขนาด 4 คนจะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด

1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม หมายถึง การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม ซึ่งอาจทำโดยการสุ่มหรือการเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกที่ต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น

1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคนและบทบาทหน้าที่นั้น ๆ จะต้องพึงพาอาศัยและเกื้อกูล บทบาทหน้าที่ในการทำงานเพื่อการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้เสนอผลงาน ผู้ตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กัน ครูจำเป็นต้องคิดออกแบบการจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานของกลุ่ม

1.6 จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ ภาระงาน หรือวัสดุที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้นในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนในการช่วยกลุ่มและพึ่งพากันในการเรียนรู้

2. ด้านการสอน

ครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันดังนี้

2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เหตุผลในการดำเนินการต่าง ๆ รายละเอียดของงานและขั้นตอนในการทำงาน

2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่าความสำเร็จของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังจะมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของงานคืออะไร

2.3 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ครูควรอธิบายกฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่ และระบบการให้รางวัลหรือประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับในการร่วมมือกันเรียนรู้

2.4 อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม

2.5 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงาน การทดสอบ การตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง ว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังที่มีต่อตนเองและพยายามแสดงพฤติกรรมนั้น

3. ด้านการควบคุมกำกับและช่วยเหลือกลุ่ม

3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

3.2 สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่า สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในงานหรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้แรงเสริม และบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของกลุ่ม

3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานและการทำงานเมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ครูสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำหรือให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ

3.4 สรุปการเรียนรู้ ครูควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

4. ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

4.1 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสการเรียนรู้ที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนสามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือให้เหมาะสม ซึ่งครูผู้สอนควรคำนึงถึงข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละรูปแบบ คำนึงถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ คำนึงถึงวัยและพัฒนาการของผู้เรียน และธรรมชาติของเนื้อหาวิชา จึงจะบังเกิดประสิทธิผลในการนำรูปแบบไปใช้อย่างแท้จริง

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาวิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) ซึ่ง ทิศนา แคมมณี (2555, หน้า 266-267) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนของสลาวิน (Slavin) ไว้ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มทดสอบความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home group)

2. สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา ได้รับเนื้อหาสาระ ศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหา สาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจทำแบบทดสอบในแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้

3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนน ของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement score) ซึ่งหาได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐาน: ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้

คะแนนที่ได้: ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน

คะแนนพัฒนาการ: ถ้าคะแนนที่ได้ คือ

-11 ลงมา คะแนนพัฒนาการ = 0

-1 ถึง -10 คะแนนพัฒนาการ = 10

+1 ถึง 10 คะแนนพัฒนาการ = 20

+11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 30

4. สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกัน เป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

อาเรนดส์ (Arends, 1994, pp. 345-346) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้เรียนรู้เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 2-6 คน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็น ตลอดจนลงมือ กระทำอย่างเท่าเทียม มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น นักเรียนที่เรียนเก่ง ช่วยนักเรียน ที่เรียนอ่อน ทำให้นักเรียนที่เรียนเก่ง มีความรู้สึกภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลา และช่วยให้เข้าใจ ในเรื่องที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น ส่วนนักเรียนที่เรียนอ่อน จะเกิดความรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อน ที่ช่วยเหลือ เกิดความอบอุ่น และรู้สึกเป็นกันเอง กล้าซักถามในข้อสงสัยมากขึ้น จึงง่ายต่อการทำ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน สิ่งสำคัญในการเรียนแบบร่วมมือ นั่นคือ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน จนกระทั่งสามารถหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดได้ ถือว่าเป็นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

2. ด้านการปรับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนแบบร่วมมือเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน ได้มาทำงานร่วมกัน ฟังพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการรับฟังความคิดเห็นกัน และเกิดความเห็นอกเห็นใจกันของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการยอมรับกันมากขึ้น เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งจะส่งผลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นในสังคมมากขึ้น

3. ด้านทักษะในการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดผลสำเร็จที่ดี และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทางสังคม การเรียนแบบร่วมมือจะช่วยปลูกฝังทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งผลให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ทักษะทางสังคมที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการเรียนแบบร่วมมือ ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การสร้างความไว้วางใจในการตัดสินใจ การสื่อสาร การจัดการกับข้อขัดแย้งทักษะเกี่ยวกับการจัดการกลุ่ม และสมาชิกภายในกลุ่ม เป็นต้น

4. ด้านทักษะในการแก้ปัญหาาร่วมกัน สมาชิกของกลุ่มจะได้รับการทำความเข้าใจในการแก้ปัญหาาร่วมกัน จากนั้นจึงช่วยกันระดมความคิด เพื่อศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เมื่อทราบสาเหตุของปัญหา สมาชิกในกลุ่มจะร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อหาวิธีการในการแก้ปัญหา อภิปรายให้เหตุผลซึ่งกันและกันจนสามารถหาข้อสรุปตกลงร่วมกัน และเลือกวิธีการใดในการแก้ปัญหาจึงจะเหมาะสม พร้อมกับลงมือปฏิบัติร่วมกัน แก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนทำการประเมินผลกระบวนการในการแก้ปัญหาของกลุ่มด้วย

5. ด้านการรู้คุณค่าและตระหนักในคุณค่าของตนเองในการทำงานกลุ่ม สมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน การที่สมาชิกในกลุ่มยอมรับในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ย่อมทำให้สมาชิกในกลุ่มนั้น ๆ เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง และตระหนักในคุณค่าของตนเองที่สามารถช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุน และส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน รวมทั้งผู้เรียนกับผู้เรียน จุดประสงค์ที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ก็เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน และทักษะในการแก้ปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ร่วมมือกัน และช่วยเหลือกันในการเรียนรู้และการทำงาน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกัน ตลอดจนรู้จักคุณค่าในตนเอง และรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ชาyleอร์ (Shindler, 2009) ได้แสดงข้อดีและข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

ข้อดีของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีดังนี้

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือแสดงผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปในทิศทางที่พึงประสงค์ เมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนรู้รายบุคคล

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือมีศักยภาพในการสร้างหรือพัฒนาระดับการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้

3. นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อน ๆ ได้ดีกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ว่าจะสอนอย่างไร จะอธิบายอย่างไร โดยใช้ภาษาของตนเอง

4. การใช้คำถาม จะถูกนำมาใช้ในการซักถาม และตอบคำถามในกลุ่ม

5. การเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนงานประสบความสำเร็จ ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ

6. ทักษะการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นและทักษะการทำงานกลุ่ม สามารถเรียนรู้ และบังเกิดแก่นักเรียนในกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

7. การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายมากกว่า การสอนรายบุคคล

8. การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน ของนักเรียนในชั้นเรียน

9. นักเรียนที่มีความสามารถสูงในกลุ่มจะเป็นผู้นำและคอยช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถน้อยที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม

ส่วนข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีดังนี้

1. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม อาจเกิดปัญหาให้กับการทำงานกลุ่ม

2. ในการเรียนรู้ครั้งหนึ่ง ๆ นั้น เป็นการสะท้อนความสามารถของกลุ่ม นักเรียนที่มีความสามารถน้อยจะเป็นฝ่ายรับ และขาดความเอาใจใส่ในงาน

3. ความสนใจและแรงจูงใจของแต่ละคนจะเป็นตัวกำหนดวิธีการในการเรียนรู้ว่าจะเรียนรู้อย่างไร

4. เป้าหมายในการให้ความช่วยเหลือในการเรียนรู้นั้นมาจากกลุ่มเป็นส่วนใหญ่

5. โอกาสในการเกิดความขัดแย้ง มักเป็นไปได้สูง เนื่องจากจำเป็นต้องใช้การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มมาเป็นทักษะในการแก้ปัญหา

6. ครูผู้สอนไม่อาจแน่ใจได้ว่า ความรู้ทางวิชาการที่ได้มานั้นเกิดจากการอภิปรายของกลุ่ม มิใช่มาจากแหล่งอื่น

7. นักเรียนที่มีความสามารถสูง อาจไม่ได้รับประสบการณ์จากสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น แต่เขาอาจได้รับมาจากเพื่อน ๆ ในกลุ่มที่มีความสามารถสูงกว่าคนอื่น ๆ ก็เป็นไปได้

8. นักเรียนที่มีความสามารถน้อย จะรู้สึกว่าต้องได้รับความช่วยเหลือตลอดเวลา ถ้าครูไม่สร้างประสบการณ์หรือปรับบทบาทในการเป็นผู้นำของกลุ่ม แก่เด็กกลุ่มที่มีความสามารถน้อย

ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการประสานสัมพันธ์ ทักษะความคิด ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ผู้วิจัยจึงเลือกใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือในครั้งนี้

การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจัดอยู่ในประเภท EFL (English as a foreign language) หรือใช้ต้นแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบ EFL มาโดยตลอด เช่นเดียวกับการสอนภาษาอังกฤษในอีกหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ภาษาราชการ หรือภาษาที่สองสำหรับการสื่อสารภายในประเทศหรือการจัดการเรียนการสอนแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับความหมายอย่างเป็นทางการของคำว่า EFL (ราชบัณฑิตยสถาน, 2553, หน้า 148) ถึงแม้ว่ารัฐบาลไทยจะพยายามส่งเสริมให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในแวดวงธุรกิจมาช้านานแล้ว และมีแผนการที่จะผลักดันให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในการเรียนการสอนของประเทศไทยใน พ.ศ. 2556 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1) แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็ยังใช้ภาษาอังกฤษกันค่อนข้างน้อยมาก สถานการณ์เช่นนี้แตกต่างจากอีกหลาย ๆ ประเทศในแถบเอเชียที่ส่วนใหญ่เคยตกเป็นอาณานิคมของจักรวรรดิอังกฤษ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินเดีย เป็นต้น ซึ่งประเทศเหล่านี้มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการหรือไม่ก็ใช้เป็นภาษาที่สอง ดังนั้นการสอนภาษาอังกฤษแบบ EFL ในประเทศไทยจึงหมายถึง การสอนภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนในเฉพาะห้องเรียนเท่านั้น เมื่อออกจากห้องเรียนไปแล้วผู้เรียนก็ใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่และใช้กันทั่วไป ในครอบครัวและในสังคมไทย ผู้เรียนหาโอกาสที่จะใช้ภาษาอังกฤษได้ค่อนข้างน้อย

ลักษณะของการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

อรุณี วิริยะจิตรา (2548, หน้า 5) ได้แสดงความเห็นไว้ว่าภาษาต่างประเทศเป็นภาษาอื่นที่ผู้เรียน เรียนเพื่อมีความมุ่งหมายบางประการ เช่น เพื่อใช้ติดต่อสื่อสาร เพื่อแสวงหาความรู้ เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อธุรกิจการค้า เป็นต้น การเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจัดอยู่ในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ บรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ไพสิฐ บริบูรณ์ (2554, หน้า 29) กล่าวว่า ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่มีความสำคัญรองลงมา จากภาษาแรก หรือภาษาแม่ ประเทศไทยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะ ภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่ในสภาพ สังคมแวดล้อมทั่วไป ผู้เรียนใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาราชการในการสื่อสารกัน โอกาสในการใช้ ภาษาอังกฤษจึงอยู่ในวงจำกัด

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีการกำหนดวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ บรรจุในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายวิชาหลักที่จัดให้ผู้เรียนได้ศึกษา ซึ่งการใช้ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารถูกจำกัดในวงแคบ เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ได้ค่อนข้างน้อย เพราะประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาราชการ และใช้กันโดยทั่วไปในสังคม ดังนั้นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารจึงได้ใช้ในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่

แนวคิดและหลักการในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

อาร์คาร์ริโอ (Arcario, 1990, pp.77-79) ได้นำเสนอแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมเบื้องต้น (Initial preparation) อันเป็นการกระตุ้นและ สร้างความสนใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความพร้อมหรือมีความต้องการเรียนรู้สิ่งที่ผู้สอนต้องการ สอน
2. การสร้างนิสัยและการปรับนิสัย (Habit forming and habit adapting) เป็นขั้นตอน ที่ผู้สอนโน้มน้าวให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนรู้วิธีการในการสร้าง นิสัยและปรับนิสัยในการเรียนภาษาต่างประเทศกระทำได้หลายวิธี เช่น

2.1 การฝึกทักษะการฟัง (Ear training exercises) โดยผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนได้โอกาส ได้ฟังบ่อย ๆ ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป จนทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการฟัง สามารถฟัง เรื่องราวได้อย่างถูกต้องและแม่นยำในสิ่งที่ได้ฟัง

2.2 การฝึกอวัยวะในการออกเสียง (Articulation exercises) ซึ่งเป็นการฝึกกล้ามเนื้อ ที่ใช้ในการออกเสียง เช่น ลิ้น ริมฝีปาก ปุ่มเหงือก เพดาน ช่องปาก เป็นต้น จนทำให้ผู้เรียน สามารถใช้อวัยวะในการออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การเลียนแบบ (Mimicry exercises) โดยครูผู้สอนเป็นผู้ฝึกให้ผู้เรียนออกเสียง เหมือนหรือคล้ายคลึงกับเสียงของเจ้าของภาษาให้มากที่สุด โดยอาจเลียนเสียงจากครูชาวต่างประเทศ วิทยุทัศน์ หรือแถบบันทึกเสียง เป็นต้น

2.4 การฝึกความเข้าใจทันทีทันใด (Exercises in immediate comprehension) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็นภาษาต่างประเทศ โดยฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ของเสียงที่ได้ยินหรือได้ฟังในทันทีทันใด โดยไม่ผ่านการแปลอีกครั้งหนึ่ง

3. การจัดลำดับ (Gradation) เป็นการจัดลำดับความสำคัญว่าสิ่งใดควรนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนหลัง ผู้สอนควรจัดลำดับกิจกรรมในการสอน ดังนี้

3.1 ฟังการฟังก่อนการเห็นตัวอักษร (Ears before eyes) ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากทักษะการฟังและการพูด ก่อนการอ่านและการเขียน

3.2 ฟังการรับรู้ก่อนที่ลงมือปฏิบัติ (Reception before production) ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟังก่อนที่จะพูด หรือฝึกให้ผู้เรียนได้อ่านให้เข้าใจก่อนที่จะฝึกการเขียน เป็นต้น

3.3 ฟังการอ่านออกเสียงก่อนการอ่านจับใจความ (Oral reading before reading for comprehension) ผู้สอนควรฝึกทักษะการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง และคล่องแคล่วก่อนให้ผู้เรียนฝึกการอ่านจับใจความ

3.4 ฝึกการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มก่อนฝึกเป็นรายบุคคล (Chorus work before individual work) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญ และความมั่นใจจากการทำงานเป็นทีมก่อนปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล

3.5 ฝึกฝนจนชำนาญก่อนการทำงานโดยอิสระ (Drill work before free work) ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติภายใต้กฎเกณฑ์จนเกิดความชำนาญ ก่อนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองอย่างอิสระ

4. สัดส่วนที่เหมาะสม (Proportion) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในแต่ละทักษะ มีเทคนิคและวิธีการที่แตกต่างกัน ในบางครั้งผู้เรียนอาจเรียนรู้ทักษะหนึ่งได้ดีกว่าอีกทักษะหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละทักษะต้องการเวลาและเทคนิควิธีการในการฝึกหัดแตกต่างกัน ดังนั้นในการสอนทักษะทางภาษา ครูผู้สอนควรกำหนดสัดส่วนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละทักษะ และคำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนประกอบกันไปด้วย

5. ความถูกต้อง (Correctness) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนควรยึดความถูกต้องของไวยากรณ์ของภาษา หรือโครงสร้างทางภาษาเป็นหลัก โดยเริ่มจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม (Concrete) ไปสู่สิ่งที่เป็นนามธรรม (Abstract) และเริ่มจากสิ่งที่ย้ำไปสู่สิ่งที่ยากหรือซับซ้อนขึ้น

นอกจากแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้ประสบความสำเร็จ ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วยังมีปัจจัยอีกหลายประการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ ดังที่ เอมอร์ ชิตตะโสภณ (2546, หน้า 27) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. อายุ ผู้เรียนที่มีอายุน้อยย่อมได้เปรียบในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ดีกว่าผู้เรียนที่มีอายุมาก เนื่องจากผู้เรียนที่มีอายุน้อยมีพัฒนาการในการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ต่าง ๆ ได้รวดเร็วกว่าผู้ที่มีอายุมาก

1. สถานการณ์ในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนได้นำความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาจากในห้องเรียนไปใช้นอกห้องเรียนหรือใช้ในชีวิตประจำวัน ย่อมส่งผลสำเร็จมากกว่าการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

2. แรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นแรงดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้มากกว่าผู้เรียนที่ขาดแรงจูงใจหรือถูกบังคับให้เรียน ซึ่งแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3. ความมั่นใจในตนเอง ผู้เรียนที่มีความกล้าในการใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิด สามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี มีประสบการณ์และเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา

4. ทักษะที่มีต่อภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนที่มีทัศนคติ และเห็นประโยชน์ของภาษาต่างประเทศ จะเป็นแรงขับให้เกิดการเรียนรู้ภาษาได้เป็นอย่างดี

จอห์นสัน และมอร์โรว์ (Johnson & Morrow, 1981, pp. 59-66) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับหลักการสอนภาษาต่างประเทศว่ามีหลักการสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. รู้ว่ากำลังทำอะไร (Know what you are doing) ครูผู้สอนควรระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ปลายทางให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดความตระหนักว่าผู้เรียนกำลังเรียนรู้อะไร สิ่งที่คุณเรียนรู้อยู่ตอนนี้ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์และนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด

2. องค์กรมีความสำคัญมากกว่าผลรวมของส่วนย่อย (The whole is more important than the sum of the parts) หมายถึง การสอนในลักษณะองค์กรรวม จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะสัมพันธ์ มีพัฒนาการทางด้านภาษาได้ดีกว่าการสอนแยกส่วน หรือสอนแยกทักษะ เพราะธรรมชาติของการใช้ภาษามีได้ใช้ทักษะเดียวหรือแยกเป็นส่วนย่อย ๆ ดังนั้นการนำภาษาไปใช้ในชีวิตจริงเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่น จำเป็นต้องพัฒนาทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนควบคู่กันไป การฝึกปฏิบัติเฉพาะทักษะแยกออกจากกัน (Part-skills) ย่อมไม่เป็นการเพียงพอ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกันโดยสมบูรณ์ (Total-skills)

3. กระบวนการเป็นสิ่งสำคัญเท่า ๆ กับรูปแบบของภาษา (The processes are as important as the forms) สิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงนอกจากรูปแบบของภาษาที่ถูกต้องแล้ว กระบวนการในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญ อีกประการหนึ่งเช่นเดียวกัน ดังนั้นในการฝึกทักษะปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้รูปแบบของภาษาได้อย่างถูกต้อง

การจัดกิจกรรมในลักษณะของกระบวนการสื่อสาร ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

3.1 ช่องว่างของข้อมูล (Information gap) ในกระบวนการสื่อสารจะช่วยปิดช่องว่างของข้อมูลที่ตนเองไม่ทราบ เพราะการสื่อสารเป็นการถ่ายทอดข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร

3.2 ทางเลือก (Choice) ผู้ใช้ภาษาสามารถเลือกใช้ภาษาและข้อมูลตามความเหมาะสมและความต้องการของตนในการแสดงออก

3.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้ใช้ภาษาทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสารต้องให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

4. ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ (To learn it, do it) ผู้เรียนจะเกิดพัฒนาการในการใช้ภาษาต่างประเทศได้นั้น จำเป็นต้องได้รับโอกาสในการฝึกใช้ภาษา เช่น การใช้กิจกรรมการสื่อสารในสถานการณ์จริง การใช้ภาษากับเจ้าของภาษาในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนไม่ควรเคร่งครัดกับข้อผิดพลาดเล็กน้อยบางประการของผู้เรียน (Mistakes are not always a mistake) เช่น ข้อผิดพลาดในการออกเสียง กฎเกณฑ์และไวยากรณ์ทางภาษามากเกินไปนัก ทั้งนี้อาจไปสกัดกั้นความมั่นใจและกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาของผู้เรียน รวมทั้งส่งผลต่อบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอีกด้วย

บราวน์ (Brown, 2001, pp. 57-70) ได้นำเสนอหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. หลักการด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive principle) ประกอบด้วย

1.1 ความเป็นหนึ่งเดียว (Autonomy) หมายความว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้เอง โดยให้ความสำคัญต่อรูปแบบของภาษาในลักษณะองค์รวม ไม่มีกรณีวิเคราะห์หรือจำแนกภาษาเป็นส่วนย่อยๆ เช่น หน่วยเสียง หน่วยคำ และชนิดของคำ เป็นต้น

1.2 การเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการซึมซับความรู้ใหม่เข้ามาบูรณาการในโครงสร้างทางปัญญา และระบบความจำที่มีอยู่เดิมอย่างมีความหมาย ซึ่งผลของการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมอย่างมีความหมายนั้น ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำและนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี

1.3 การให้รางวัล (The anticipation of reward) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การให้รางวัลเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรคำนึงถึง เพราะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ผู้สอนต้องชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงผลที่จะได้รับ

จากการเรียนภาษาอังกฤษในระยะยาว ทั้งทางด้านการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและคุณค่าทางภาษาที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

1.4 การสร้างแรงจูงใจภายใน (The intrinsic motivation) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาแรงจูงใจภายในของผู้เรียน แล้วจึงนำข้อมูลมาออกแบบกิจกรรม โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน เห็นประโยชน์และมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษา

1.5 การฝึกปฏิบัติตามกลวิธีการเรียนรู้ (Strategic principle) ผู้สอนควรศึกษาแบบแผนหรือกลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยส่วนใหญ่ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกลวิธีของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้สอนควรฝึกกลวิธีการเรียนรู้ทางด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยพิจารณาเลือกกลวิธีที่จำเป็นที่ต้องใช้ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียน

2. หลักการทางด้านความรู้สึกนึกคิด (Affective principle) โดยแบ่งออกเป็น ส่วนประกอบย่อย ๆ ดังนี้

2.1 การแสดงออกทางภาษา (Language ego) ในขณะที่ผู้เรียน เรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่แตกต่างจากภาษาแม่ของตนเองนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทางความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่เป็นลักษณะเฉพาะของภาษาต่างประเทศไปด้วย ส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกเกิดความแตกต่างจากภาษาของตนเองและมีความรู้สึกยากลำบากและท้อถอย ครูผู้สอนจำเป็นต้องสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกเกิดแรงจูงใจ ไม่ย่อท้อต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้แก่ผู้เรียน โดยวางแผนและออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสม พิจารณาถึงการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องใช้ดุลยพินิจว่าผู้เรียนคนใดควรทำกิจกรรมคู่กับใคร จัดกลุ่มย่อย อย่างเหมาะสม และครูผู้สอนต้องมีความอดทนต่อการฝึกฝนการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน

2.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) ผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง เมื่อผู้สอนมอบหมายงานให้ผู้เรียน ผู้เรียนต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายนั้นได้เป็นผลสำเร็จ

2.3 ความกล้าที่จะเสี่ยง (Risk-taking) เป็นหลักการที่เกี่ยวกับความเสี่ยงในการใช้ภาษาของผู้เรียนทั้งในด้านการรับสารและสื่อสาร ผู้เรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะต้องกล้าเสี่ยงที่จะใช้ภาษา มีความกล้าที่จะได้รับคำชมเชยและคำตำหนิตามต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ และนำคำติชมหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงในการใช้ภาษาต่างประเทศของตนเอง มีความพยายามในการส่งสารและรับสารที่เป็นภาษาต่างประเทศด้วยความเชื่อมั่นในความสามารถและศักยภาพของตนเอง

2.4 ความเชื่อมโยงระหว่างภาษาและวัฒนธรรม (The language-culture connection) ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสอนระบบของวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม แนวทางการคิดของภาษาต่างประเทศควบคู่กันไปด้วย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ถึงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระหว่างภาษาและวัฒนธรรมนั้น ๆ ด้วย เนื่องจากภาษาและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง

3. หลักการทางด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic principle) ประกอบด้วยหลักการย่อย ๆ ดังนี้

3.1 อิทธิพลของภาษาแม่ (The Native language effect) ผู้เรียนภาษาที่สอง ซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศ เมื่อได้ฟังภาษาต่างประเทศมักแปลให้เป็นภาษาแม่ก่อน หลังจากนั้น ค่อยแปลและถ่ายทอดการพูดเป็นภาษาต่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง ทำให้บางส่วนของภาษาแม่เข้ามาปะปนในภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ จึงเป็นปัญหาอุปสรรคในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจกับการรับสารและไม่สามารถส่งสารด้วยภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษา (Inter-language) การป้อนข้อมูลย้อนกลับในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาอย่างเป็นระบบ ดังนั้นผู้สอนหรือกลุ่มเพื่อนจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยว่าผู้เรียนรู้สึกอย่างไร คิดอย่างไร เข้าใจอย่างไร และมีเหตุผลอย่างไร จึงแสดงออกทางภาษาในลักษณะเช่นนั้น

3.3 ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) ผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนนำภาษาต่างประเทศที่เรียนในชั้นเรียนไปใช้ในบริบทของชีวิตจริงด้วย โดยให้ความเอาใจใส่ต่อการนำภาษาไปใช้ (Language use) ไม่ใช่เพียงการใช้ภาษาเท่านั้น (Language usage) เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า แนวคิดและหลักการในการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ต้องคำนึงถึง ธรรมชาติ และรูปแบบของภาษา พัฒนาการของผู้เรียน ตลอดจนเทคนิคและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน นอกจากนี้การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาในห้องเรียนไปใช้สื่อสารในบริบทจริง หรือสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการในการใช้ภาษาต่างประเทศ

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

วิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (The communicative approach) เป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะให้ความสำคัญกับสถานการณ์ในการใช้มากกว่าโครงสร้างทางไวยากรณ์ เป็นวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาตรงกับสถานการณ์เป้าหมายที่ต้องการสื่อสารและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม อาทิเฮลลัด (Ahella, 1990, p. 37) ได้กล่าวถึงแนวการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ว่า เป็นการสอนที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารและสามารถนำไปใช้จริงได้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ เดวิทท์ และคณะ (Devitt et al., 1987, pp. 43-44) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการสอนเพื่อการสื่อสารว่าเป็นวิธีสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ สามารถนำความรู้ในสิ่งที่พบเห็น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสื่อสารทางสังคมไปปรับใช้ได้ในชีวิตจริง

ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ไฮเบลส์ (Hybels, 1995, p. 6) กล่าวถึงความหมายของการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ว่าเป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน โดยการพูดหรือภาษาท่าทาง

วอลตัน และเนย์น (Walton & Nayne, 1995, p. 2) ได้ให้ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการสอนที่มุ่งเน้นภาษาพูด ภาษาท่าทาง หรือภาษาเขียน ในการส่งข้อมูล ซึ่งต้องประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 2 บุคคลขึ้นไป การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้ให้ประสิทธิภาพนั้น ต้องฝึกปฏิบัติให้ผู้สื่อสารมีทักษะในการส่งข้อมูลออกไป เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจและตอบสนองตรงตามวัตถุประสงค์

วิลเลียม (William, 1995, pp. 12-13) ได้ให้ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นในด้านทักษะการฟัง และทักษะการพูดเป็นสิ่งสำคัญ เป็นการสอนที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาที่สอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถประสบผลสำเร็จในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมากกว่าผู้เรียนที่เรียนด้านโครงสร้างไวยากรณ์แต่เพียงอย่างเดียว

สมถวิล ธนโสภณ (2544, หน้า 132) ได้ให้ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า เป็นการสอนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับทักษะการฟังและการพูด เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาตามลำดับ ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ โดยเริ่มจากขั้นตอน

ของการฟังไปสู่การพูด การสร้างความเข้าใจ การจดจำ เพื่อนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นทักษะการฟังและทักษะการพูด มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบซึ่งกันและกัน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ทักษะการฟัง และทักษะการพูด เป็นทักษะเบื้องต้นในการสื่อสารสามารถฝึกฝนได้พร้อม ๆ กัน เป็นกระบวนการทางสมองที่เกิดขึ้นจับปล้นทันทีควบคู่กันไป การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟังและการพูดให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนบ่อยครั้ง ในปริมาณที่มากพอ จนผู้เรียนเกิดทักษะในการสื่อสาร

จาร์วิส (Jarvis, 1997, p. 122) ได้กล่าวถึงแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ว่า ผู้สอนต้องรับบทบาทเป็นผู้ให้ความสะดวก สร้างกิจกรรม หรือผลิตสื่อและจัดสถานการณ์อย่างหลากหลาย จัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปฏิบัติในการใช้ภาษาด้วยตนเอง อีกทั้งอาจให้คำแนะนำกับนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

สมถวิล ธนโสภณ (2544, หน้า 133-134) ได้เสนอแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ควรเป็นไปในลักษณะที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน 4 ประการ ดังนี้

1. เป้าหมายในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งพิจารณาองค์ประกอบโดยรวมของทักษะการสื่อสาร ไม่ควรพิจารณาหรือจำกัดเฉพาะในกรอบของหลักไวยากรณ์ทางภาษา
2. รูปแบบเฉพาะของภาษาหรือเทคนิคทางภาษาที่ออกแบบผู้เรียนสามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร โครงสร้างทางภาษามีใช้เป้าหมายสำคัญ
3. เน้นการฝึกปฏิบัติจริง การสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารซ้ำ ๆ จนเกิดความถูกต้อง และคล่องแคล่ว และสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย
4. การประยุกต์ใช้ภาษาในบริบทใหม่ ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะการใช้ภาษาในห้องเรียน ไปปรับใช้ได้จริงในบริบทที่ใกล้เคียง หรือเชื่อมโยงไปใช้ในบริบทใหม่

อาจกล่าวได้ว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวทางที่ครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยครูมีบทบาทในการจัดสถานการณ์การสื่อสารให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง สามารถนำความรู้ และทักษะการใช้ภาษาจากการเรียนรู้ในห้องเรียนไปปรับใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียง หรือในบริบทใหม่ ๆ เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง

รูบิน (Rubin, 1990, p. 51) ได้กล่าวถึงแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟังไว้ว่า ทักษะการฟัง เป็นทักษะเบื้องต้นของการใช้ภาษา ผู้สอนจำเป็นต้องฝึกประสบการณ์ด้านทักษะการฟังแก่ผู้เรียนเป็นลำดับแรก ก่อนที่พัฒนาไปสู่การเรียนรู้ภาษาในทักษะอื่น ๆ ต่อไป ถ้าทักษะด้านการฟังของผู้เรียนประสบปัญหา อาจจะเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ภาษาต่อไปในอนาคต

อันเดอร์วูด (Underwood, 1993, p.3) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง ครูผู้สอนต้องฝึกให้ผู้เรียนรับรู้ และเข้าใจเรื่องที่ฟังอย่างมีความหมาย สามารถถ่ายทอดเรื่องที่ฟังแก่ผู้อื่นได้

ชัชยา เปรมศักดิ์ (2543, หน้า 13) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง ไว้ดังนี้ การสอนการฟังเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจจากเสียงที่ได้ยิน เมื่อเกิดความเข้าใจจากการฟังแล้ว สามารถสื่อสารโต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายกับเรื่องที่ต้องการสื่อสาร

สรุปได้ว่าแนวการสอนทักษะด้านการฟัง เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสาร ซึ่งครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญ และเริ่มต้นการพัฒนาทักษะการฟังแก่ผู้เรียนก่อนเป็นลำดับแรก แล้วจึงพัฒนาไปสู่การสื่อสารในด้านทักษะอื่น ๆ

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูด

สก๊อต (Scott, 1981, p. 10) ได้นำเสนอการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูด ไว้ว่า ครูผู้สอนต้องจัดประสบการณ์ หรือสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ อาจโดยการจับคู่สนทนาโต้ตอบ ให้มีปฏิสัมพันธ์ด้านการพูดซึ่งกันและกัน สามารถตีความจากการฟังคู่สนทนา และโต้ตอบได้ถูกต้องตรงประเด็น

ลิตเติ้ลวูด (Littlewood, 1985, p. 5) กล่าวว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูดนั้น กิจกรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้สอนต้องจัดให้แก่ผู้เรียน สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกประการหนึ่งนั่นก็คือ การเลือกใช้ภาษาหรือคำพูดให้เหมาะสมกับผู้ฟัง ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการสื่อสาร

ลินซ์ (Lynch, 1996, p. 121) ได้นำเสนอแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูดไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการพูดที่หลากหลายและจัดหาต้นแบบของเทคนิคและวิธีการพูดที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนได้มีแบบอย่างในการพูด สามารถนำเทคนิควิธีการพูดไปปรับใช้ในทักษะการพูดของตนเอง นอกจากนี้การให้นักเรียนได้มีการฝึกปฏิบัติด้านการพูดบ่อย ๆ จะส่งผลให้เด็กผู้เรียนมีทักษะการพูด มีความมั่นใจและกล้าแสดงออกในการพูดอย่างไม่ขี้เขิน

2. ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีการประเมินผลการพูด หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการพูดแต่ละครั้ง โดยร่วมมือกันประเมินหลาย ๆ ฝ่ายจากครูผู้สอน ผู้ฟัง และผู้พูดเอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงการพูดครั้งต่อไป

3. ครูผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่บ่งชี้ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร และนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันมากกว่าหลักภาษาหรือกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูดนั้น ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ให้ความสะดวก และให้เทคนิคการพูดแก่นักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ภาษา ครูยังคงเป็นผู้จัดประสบการณ์ สร้างสถานการณ์หรือบริบทใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้ฝึกสนทนา มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกัน และได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะการพูดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยผู้เรียนไม่ต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับกฎไวยากรณ์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตนเองหรือกลุ่มต้องการ การที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน

กรมวิชาการ (2542, หน้า 31-33) ได้นำเสนอขั้นตอนในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. ขั้นแจ้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (Communicative purpose) ครูผู้สอนควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ถึงสิ่งที่จะเรียนและปฏิบัติตนไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2. ขั้นถ่ายทอดเนื้อหา เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนใช้วิธีสอนที่หลากหลายในการถ่ายทอดรายละเอียดของเนื้อหา (Content) ความรู้ในกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ทางภาษา (Grammar) และสมรรถนะเชิงกลยุทธ์ (Strategic competence) แก่ผู้เรียน วิธีสอนที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ เช่น การสาธิต การใช้สื่อวีดิทัศน์ การอธิบาย การสร้างสถานการณ์จำลอง การเล่นเกมบทบาทสมมติ เป็นต้น

3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ และการถ่ายโอน เป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมทักษะในการสื่อสารให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการสื่อสารอย่างหลากหลาย ให้แก่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น เกมฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์ การได้เวที บทบาทสมมติ การรายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด การเล่าประสบการณ์ เป็นต้น

สมถวิล ชนโสภณ (2544, หน้า 135-136) ได้เสนอขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

การเรียนรู้ในขั้นนำเสนอเนื้อหา ครูผู้สอนจะอธิบาย บรรยาย หรือสาธิตเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ภาษา ความหมายและรูปแบบภาษาที่นิยมใช้ การออกเสียงคำ คำศัพท์ทั่วไป โครงสร้างไวยากรณ์ ตลอดจนกฎเกณฑ์ทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง การนำเสนอเนื้อหา ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 การนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead-in) ครูผู้สอนอาจนำสื่อวัตกรรมการสอนหรือเทคนิควิธีการสอน เช่น แผ่นภาพ รูปจำลอง สถานการณ์จำลอง หรือหยิบยกเหตุการณ์ในปัจจุบันมาถ่ายทอดให้ผู้เรียนฟัง หลังจากนั้นจึงนำเสนอเนื้อหาที่ต้องการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนอ่านหรือศึกษาทำความเข้าใจ โดยเนื้อหาดังกล่าว ครูผู้สอนจะต้องสอดแทรกคำศัพท์ รูปแบบภาษาที่ต้องการฝึก ทั้งนี้ครูผู้สอนควรนำคำศัพท์ คำอ่าน หรือรูปแบบภาษาที่นักเรียนคุ้นเคย หรือผ่านการเรียนรู้มาบ้างแล้ว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย และเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

1.2 การทบทวนความรู้หรือประสบการณ์เดิม (Elicitation)

ในการทบทวนความรู้หรือประสบการณ์เดิมก่อนที่ครูผู้สอนจะเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนใหม่ ครูผู้สอนจะดำเนินการตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนที่ผู้สอนสามารถปฏิบัติได้โดยง่ายและสะดวก นั่นก็คือ เทคนิคการใช้คำถาม ซึ่งครูผู้สอนอาจกำหนดคำถามเพื่อชักถามนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ หรือคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ที่เรียนผ่านมาแล้วนั่นเอง ถ้าผู้เรียนสามารถตอบคำถามได้ครูผู้สอนก็สามารถเริ่มต้นบทเรียนใหม่ได้เลย

1.3 การอธิบาย (Explanation)

ถ้าครูผู้สอนพบว่า ผู้เรียนยังไม่สามารถเข้าใจบทเรียนที่เรียนผ่านมาแล้ว ครูผู้สอนอาจนำเสนอรูปแบบการใช้ภาษาที่หลากหลาย โดยอธิบายวิธีการใช้ภาษา และให้ความหมายที่ถูกต้องในกรณีที่เป็น ครูผู้สอนอาจต้องใช้ภาษาแม่ มาร่วมด้วยในการอธิบายแก่ผู้เรียน

2. ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)

ในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนต้องเริ่มต้นการฝึกผู้เรียนด้วยการฝึกแบบควบคุม (Controlled practice) ครูผู้สอนต้องเป็นผู้นำการฝึกกิจกรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้จดจำรูปแบบของการใช้ภาษา เข้าใจความหมาย และวิธีการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ควบคุมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามรูปแบบ โดยวิธีการทำซ้ำ จนทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ จดจำ และนำไปใช้ได้ตามรูปแบบได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งครูผู้สอนควรมีการเตรียมสถานการณ์ต่าง ๆ สำหรับการฝึกไว้อย่างหลากหลายรูปแบบ

เพื่อให้ผู้เรียนได้ถ่ายโอนโครงสร้างทางภาษา จากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งที่มีความคล้ายคลึงกัน หลังจากนั้นครูผู้สอนอาจจัดสถานการณ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำทักษะการใช้ภาษาไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

ขั้นตอนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากในขั้นตอนนี้เป็นการถ่ายโอนการเรียนรู้การใช้ภาษาในห้องเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกห้องเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นนี้ เน้นการเรียนรู้แบบธรรมชาติ ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การแสดงในสถานการณ์จำลอง (Simulation) เพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมาแล้วในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในนอกห้องเรียนได้ บทบาทของครูผู้สอน จะช่วยกำหนดสถานการณ์ และเป็นผู้แนะนำแนวทางหรือแนะนำผู้เรียนเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาในการทำกิจกรรม ส่วนผู้เรียนนั้นสามารถมีความอิสระในการใช้ภาษาไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบ หลังจากผู้เรียนทำกิจกรรมเสร็จ ครูผู้สอนอาจมีการวัดผลประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาการใช้ภาษาของตนเอง หรือของกลุ่มให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวข้างต้น ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในการใช้ภาษา และสามารถนำความรู้และทักษะปฏิบัติในชั้นเรียนมาใช้ในสถานการณ์จริง นอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ปัญหาที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้จริง นอกห้องเรียนได้ นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องดำเนินการวัดผลประเมินผลผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง

เบิร์ต (Byrne, 1979, p. 9) ได้นำเสนอระดับขั้นของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการสอนฟังได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

1. ระดับกลไกในการฟัง (Mechanical skill) เป็นพฤติกรรมด้านการรับรู้ ผู้ฟังสามารถได้ยินและจำแนกความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศ แต่ไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมาย
2. ระดับความรู้ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคที่ได้ยินมาแล้ว สามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ จับคู่ประโยค หรือคำพูดที่ได้ยินกับรูปภาพได้
3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างที่เรียนไปแล้ว ตอบคำถามได้ เลือกคำตอบที่เหมาะสมกับคำถาม สามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่มากกว่าหนึ่งประโยคได้

4. ระดับสื่อสาร (Communication) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจคำสั่ง คำแนะนำ และ คำอธิบาย สามารถเข้าใจความหมายจากคำศัพท์ใหม่ โดยการคาดเดาจากประสบการณ์เดิม สามารถฟังข้อความที่พูดด้วยความเร็วปกติของเจ้าของภาษา เช่น คำพูดในบทละคร ภาพยนตร์ หรือรายการโทรทัศน์

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) เป็นระดับของการฟังที่ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์ระดับของข้อความข่าวสารที่ได้ยินว่าเหมาะสมกับบุคคล หรือเหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อย่างไร เข้าใจความหมายโดยนัยและสามารถประเมินความรู้สึก อารมณ์ ของผู้พูดจากน้ำเสียงได้

กรมวิชาการ (2542, หน้า 32) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง ไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนใคร่รู้และต้องการร่วมปฏิบัติกิจกรรม หลังจากนั้นครูผู้สอนต้องแจ้งจุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟัง รวมถึงจุดมุ่งหมายเฉพาะสำหรับกิจกรรมแก่ผู้เรียนให้รับทราบ

2. จัดกิจกรรมฝึกทักษะการฟัง โดยให้ผู้เรียนฟังข้อความหรือประโยค ที่ครูผู้สอนเตรียมมาในอัตราความเร็วปกติ ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟังซ้ำ ทั้งนี้จำนวนครั้งในการฟังซ้ำนั้นขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหา ความยากง่ายของข้อความหรือประโยคที่ฟัง และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

3. มอบหมายงาน อาจเป็นแบบฝึกหัดหรือใบงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้อ่าน เพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่ฟังหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

4. ครูผู้สอนและเพื่อนนักเรียนในชั้นร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์ผลงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล หากครูผู้สอนพบว่านักเรียนคนใดมีความรู้และทักษะในการฟัง อาจจัดกิจกรรมฝึกทักษะการฟังที่ยากและสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อให้ นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการฟังเพิ่มมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่มีประสบปัญหาด้านการฟัง ครูผู้สอนต้องนำมาพิจารณาและจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมด้านทักษะการฟังต่อไป

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียนเห็นคุณค่าของทักษะการฟัง และจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการฟัง สามารถใช้ทักษะการฟังในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สิ่งที่ครูผู้สอนควรคำนึงถึงอีกประการหนึ่ง นั่นคือ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการสอนฟังตามลำดับขั้น โดยเริ่มจากการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน การฟังประโยคง่าย ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่ฟัง สามารถตอบคำถามหรือสื่อสารได้ และสามารถพัฒนาทักษะการฟังในระดับที่สูงขึ้นต่อไปในที่สุด

ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูด

สกอตต์ (Scott, 1981, p. 70) ได้นำเสนอขั้นตอนในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูดไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation) ในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนอาจมีการแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนรับทราบถึงสิ่งที่จะเรียนก่อนแล้วนำเสนอเนื้อหาที่จะเรียน โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกสังเกตลักษณะและกฎเกณฑ์ของภาษา ความหมายของข้อความหรือประโยคในบริบทที่แตกต่างกัน

2. ขั้นปฏิบัติจริง (Practice) ขั้นตอนนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูด โดยครูผู้สอนอาจเริ่มต้นด้วยการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามแบบ ครูคอยควบคุมและชี้แนะในการฝึกปฏิบัติ (Controlled practice) เมื่อผู้เรียนฝึกได้สักระยะหนึ่ง จนเกิดความคล่องแคล่ว ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูดอย่างอิสระ

3. ขั้นการถ่ายโอนความรู้ (Production) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะการพูดในห้องเรียนไปใช้ในสถานการณ์จริง ซึ่งอาจเป็นสถานการณ์จำลองที่ครูผู้สอนจัดให้ โดยมีลักษณะคล้ายคลึงกับสถานการณ์หรือบริบทในห้องเรียน

ลินเดอร์ (Linder, 1977, pp. 6-7) กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูด เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดไว้ดังนี้

1. ฝึกความคล่องแคล่วในการพูด (Fluency) ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการพูด โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่วในการพูด ทั้งทางด้านความเร็ว ความราบรื่น และความต่อเนื่องในการพูดอย่างเป็นธรรมชาติ

2. ฝึกความเข้าใจในสิ่งที่พูดอย่างมีความหมาย (Comprehensibility) ครูผู้สอนต้องฝึกให้ผู้เรียนทำความเข้าใจในประเด็นหรือเนื้อหาที่พูด หากผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่พูดอย่างมีความหมาย จะสามารถถ่ายทอดให้ผู้ฟังได้เข้าใจประเด็นหรือเนื้อหาที่พูดไปในทิศทางเดียวกัน

3. คำนึงถึงจำนวนครั้งของการฝึกทักษะการพูด (Amount of communication) ครูผู้สอนควรจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการใช้ทักษะการพูดในสถานการณ์ที่หลากหลาย จำนวนบ่อย ๆ ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และทักษะการพูดสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

4. มุ่งเน้นในด้านคุณภาพของการสื่อสาร (Quality of communication) เมื่อผู้เรียนสามารถสื่อสารได้คล่องแคล่วในระดับหนึ่ง ครูผู้สอนควรพิจารณาให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา หรือไวยากรณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร

สรุปได้ว่าขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูดนั้น ครูผู้สอนควรวางแผน และจัดลำดับขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูดและควรจัดสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูด สามารถเลือกใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งทักษะการพูด ของผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความถูกต้อง คล่องแคล่ว และเกิดความมั่นใจในการพูด เมื่อผู้เรียนมีความสามารถสื่อสารด้านการพูดได้คล่องแคล่ว ครูควรพิจารณาในการใช้ภาษาให้มีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาให้มากขึ้น

การวัดผลและประเมินผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การวัดผลและประเมินผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ขั้นตอนหนึ่งที่สะท้อนถึงความสำเร็จของครูผู้สอนว่าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่อง ดังกล่าวประสบผลสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใด รวมถึงสะท้อนถึงการเรียนรู้ในเรื่องการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารของผู้เรียนว่ามีทักษะในการใช้ภาษาอยู่ในระดับใด สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ได้หรือไม่ การวัดผลและประเมินผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจำเป็นต้องวัดทั้งความสามารถ ในการฟังและความสามารถในการพูด เนื่องจากทักษะทั้งสอง เป็นทักษะในการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กันอย่างแยกกันไม่ออก (Heaton, 1997, p. 6, 88)

ฮีตัน (Heaton, 1997, pp. 5-14) ให้ข้อเสนอแนะในการวัดผลและประเมินผลการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า เมื่อผู้เรียนทราบว่า จะได้รับการประเมินผลจากครูผู้สอน ย่อมเกิดความรู้สึก กังวลใจและเกิดความเครียด ดังนั้นครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการวัดผลและประเมินผลให้เป็น ธรรมชาติ ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกผ่อนคลายความวิตกกังวลลง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้แสดง ความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่ สำหรับหัวข้อหรือประเด็นสนทนาที่ใช้ในการวัดผลและ ประเมินผลนั้น ครูผู้สอนควรเลือกหัวข้อที่เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนหรือหัวข้อ ที่เกี่ยวข้องใน ชีวิตประจำวันของผู้เรียนคุ้นเคย ผู้เรียนจะแสดงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้เต็มศักยภาพโดยไม่รู้สึกรู้สึกเครียดหรือวิตกกังวลแต่อย่างใด นอกจากนี้กิจกรรมการวัดผลและ ประเมินผลควรหลีกเลี่ยงการจดบันทึก เพราะอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัดใจ อาจเลือกใช้วิธีการ บันทึกเสียงผู้เรียนไว้ เพื่อความสะดวกในการให้คะแนนและสามารถตรวจสอบความเที่ยงตรง ได้ในภายหลัง

สำหรับแบบวัดและเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษ มีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอแนวทางในการประเมินผลไว้ดังนี้

โกลเด้น (Goulden, 1995, pp. 21-28) ได้นำเสนอแบบวัดผลและประเมินผลการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของ Kansas speech communication association (KSCA) สำหรับ นักเรียนไว้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แบบวัดและประเมินผลการฟัง พูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA)

พฤติกรรม	ระดับความสามารถ				
	1	2	3	4	5
1. ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม	1	2	3	4	5
1.1 ชัดเจน ตรงจุด ถูกต้อง					
1.2 ไม่มีข้อผิดพลาด					
1.3 ใส่ใจต่อสังคมหรือสิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับผู้ฟัง					
1.4 แสดงให้เห็นบุคลิกภาพและความจริงใจของผู้พูด					
2. แสดงให้เห็นรูปแบบการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม	1	2	3	4	5
2.1 น้ำเสียงชัดเจนไม่วอกแวก					
2.2 แสดงพฤติกรรมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม					
2.3 แสดงพฤติกรรมที่เป็นธรรมชาติ					
2.4 สื่อสารกับผู้ฟังได้ดี					
3. นำเสนอเนื้อหาที่มีคุณภาพ	1	2	3	4	5
3.1 ข้อมูลใหม่ หรือคิดขึ้นเอง					
3.2 ข้อมูลน่าสนใจมาก					
3.3 ข้อมูลเป็นประโยชน์และถูกต้อง					
3.4 ข้อมูลมีแหล่งอ้างอิง					
3.5 ฟังดูมีเหตุผล เป็นลำดับ กระชับ รัดกุม					
4. มีการปรับภาษาให้เข้าเหมาะสมกับผู้ฟัง	1	2	3	4	5
4.1 ข้อความที่พูดมีระดับความยากเหมาะสม					
4.2 การพูดให้ความสนใจพื้นฐานของผู้ฟังเป็นหลัก					
4.3 พูดอ้างอิงข้อมูลได้ชัดเจน					
4.4 คอยสังเกต การสะท้อนคิด และปรับปรุง					
5. สร้างคำตอบที่เป็นธรรมชาติและมึประสิทธิภาพต่อคำถามหลังการรายงาน	1	2	3	4	5

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 หมายถึง	ต้องปรับปรุง
ระดับ 2 หมายถึง	ความสามารถอยู่ระหว่างระดับ 1 กับระดับ 3
ระดับ 3 หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 4 หมายถึง	ความสามารถอยู่ระหว่างระดับ 3 กับระดับ 5
ระดับ 5 หมายถึง	ดีเยี่ยม

ฮีตัน (Heaton, 1997, p. 98) ได้นำเสนอเกณฑ์ในการประเมินผลวัดความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในลักษณะแบบองค์รวมไว้เป็นเกณฑ์ ในการประเมินผลสำหรับครูผู้สอนไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 เกณฑ์ประเมินผลความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษแบบองค์รวมของ Heaton

6	ยอดเยี่ยม สามารถสนทนาได้เหมือนกับเจ้าของภาษา ใช้ภาษาในการสนทนาได้อย่างคล่องแคล่วมั่นใจ
5	ดีมาก แม้จะไม่สามารถสนทนาได้เหมือนเจ้าของภาษา แต่ก็สามารถพูดได้อย่างชัดเจน ไม่เข้าใจภาษาอังกฤษบ้าง แต่ก็ไม่เป็นปัญหาต่อการสื่อสารแต่อย่างใด
4	ค่อนข้างดี การสื่อสารด้วยการพูดทำให้เจ้าของภาษาไม่เข้าใจเป็นบางครั้ง มีการใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และการออกเสียงผิดอยู่บ้างแต่ก็ยังสามารถพูดได้คล่องแคล่วในหัวข้อเรื่องทั่วไป อาจมีการแก้ไขหรือพูดซ้ำสิ่งที่ตนพูดผิดเป็นบางครั้งแต่ก็เป็นที่เข้าใจได้
3	พอใช้ ถึงแม้ว่าการสื่อสารด้วยการพูดจะค่อนข้างดี แต่ก็ทำให้เจ้าของภาษาที่คุ้นเคยกับการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศไม่เข้าใจเป็นบางครั้ง จำเป็นต้องมีการพูดซ้ำ และยากต่อการเข้าใจของเจ้าของภาษาทั่วไป
2	ควรปรับปรุง เจ้าของภาษาที่ไม่คุ้นเคยกับการฟังผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ไม่สามารถเข้าใจได้ ผู้เรียนไม่ค่อยเข้าใจบทสนทนาแต่ถ้าเป็นหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องในชีวิตประจำวันทั่วไปก็สามารถเข้าใจอยู่บ้าง มีการออกเสียงผิดใช้ไวยากรณ์และศัพท์ไม่ถูกต้องจำนวนมาก
1	ไม่ผ่าน สามารถสื่อสารได้จำกัดไม่ว่าจะเป็นหัวข้อใด ไม่เข้าใจบทสนทนาเลย

เคมิงเกียว (Khaminkieo, 2007, pp. 119-120) ได้ดำเนินการสร้างแบบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 แบบวัดความสามารถในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของ Khaminkieo

เกณฑ์	คุณสมบัติ				
	4	3	2	1	0
1. ความพยายาม					
2. ปริมาณของการสื่อสาร					
3. ความเข้าใจ					
4. ความคล่อง					
5. คุณภาพของการสื่อสาร					

เกณฑ์การประเมิน

ความพยายาม

- 0 = ไม่มีความพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จ
- 1 = มีความพยายามที่จะสื่อสารเพียงเล็กน้อย
- 2 = มีความพยายามที่จะสื่อสารบ้าง
- 3 = มีความพยายามที่จะสื่อสาร
- 4 = มีความพยายามที่จะสื่อสารอย่างมาก

ปริมาณของการสื่อสาร

- 1 = ไม่ได้พูดถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่อภิปราย
- 2 = พูดถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่อภิปรายเพียงเล็กน้อย
- 3 = พูดถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่อภิปรายบ้าง
- 4 = ข้อมูลที่พูดเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่อภิปรายทั้งหมด

ความเข้าใจ

- 0 = สิ่งที่คุณไม่เป็นที่เข้าใจได้เลย
- 1 = คุณให้เข้าใจได้เป็นคำ ๆ
- 2 = คุณให้เข้าใจได้เป็นวลีสั้น ๆ
- 3 = สิ่งที่คุณเป็นที่เข้าใจได้เกือบทั้งหมด
- 4 = สิ่งที่คุณทั้งหมดเป็นที่เข้าใจได้

ความคล่อง

- 0 = หยุดพูดกลางคันบ่อยครั้ง คำพูดไม่ประติดประต่อ
 1 = หยุดพูดกลางคันเพียงเล็กน้อย คำพูดไม่ประติดประต่อ
 2 = หยุดพูดกลางคันบางครั้ง
 3 = ไม่ค่อยได้หยุดพูดกลางคัน
 4 = ไม่มีการหยุดพูดกลางคัน แทบไม่ต้องพยายามก็สามารถพูดได้อย่างไม่ติดขัด

คุณภาพของการสื่อสาร (ความถูกต้อง)

- 0 = ไม่มีคำพูดที่ถูกต้องเลย
 1 = มีคำพูดที่ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
 2 = มีปัญหาเรื่องโครงสร้างประโยคและความไม่แม่นยำแม้จะพูดประโยคที่ถูกต้องได้อยู่บ้าง
 3 = คำพูดเกือบทั้งหมดถูกต้องตามโครงสร้างภาษา
 4 = คำพูดทั้งหมดถูกต้องตามโครงสร้างภาษา

สปีทซ์เบิร์ก (Spitzberg, 2003, pp. 25-41) ได้สร้างแบบวัดทักษะการสนทนา

(The conversational skills rating scale) ในลักษณะของมาตราส่วนประเมินค่า เพื่อเป็นเกณฑ์ในการวัดทักษะการสนทนาของผู้เรียน ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 แบบมาตราส่วนประเมินทักษะการสนทนาของ Spitzberg

แบบมาตราส่วนการจัดลำดับทักษะการสนทนา (แบบฟอร์มการจัดลำดับของกลุ่มสนทนา)			
ชื่อของคุณ:		ชื่อของกลุ่มสนทนา:	
เลขประจำตัวของคุณ:		เลขประจำตัวของกลุ่มสนทนา:	
วันที่:	ชั้นเรียน:	กิจกรรม:	
จัดลำดับว่าคุณสนทนาของคุณใช้หรือไม่ได้ใช้พฤติกรรมสื่อสารในการสนทนาดังต่อไปนี้ ด้วยทักษะหรือไม่อย่างไร			
1	=	ไม่เหมาะสม	(การใช้กระอักกระอ่วน ขาดช่วง หรือส่งผลให้เกิดความประทับใจในเชิงลบของทักษะการสื่อสาร)
2	=	ปานกลาง	(กระอักกระอ่วนหรือขาดช่วงตามโอกาส และเหมาะสมในบางโอกาส)
3	=	เหมาะสม	(พอเพียงแต่ยังไม่ถึงขั้นโดดเด่นหรือยอดเยี่ยม ไม่ก่อให้เกิดความประทับใจในเชิงบวกหรือลบอย่างชัดเจน)
4	=	ดี	(การใช้ดีกว่าระดับเหมาะสมแต่ยังไม่โดดเด่น)
5	=	ยอดเยี่ยม	(การใช้ราบรื่น มีการควบคุมที่ดี และส่งผลต่อความประทับใจในเชิงบวกของทักษะการสนทนา)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

วงคำตอบเพียงคำตอบเดียวที่ตรงกับแต่ละพฤติกรรมมากที่สุด:						
1	2	3	4	5	=	(1) อัตรากาการพูด (ไม่ช้าหรือเร็วเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(2) ความคล่องในการพูด (การเว้นวรรค ความเงียบ การพูด “เอ่อ” ฯลฯ)
1	2	3	4	5	=	(3) ความมั่นใจในการออกเสียง (ไม่แข็ง/ ประหม่าหรือมีความมั่นใจมากเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(4) ความเชื่อมโยง (ความชัดเจนในการออกเสียงและการแสดงออกทางภาษา)
1	2	3	4	5	=	(5) ความหลากหลายทางการออกเสียง (ไม่ราบเรียบหรือหือหวาเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(6) ความดัง (ไม่ดังหรือเบาเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(7) ท่าทาง (เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(8) การโน้มตัวหาคู่สนทนา (ไม่ล้ำหน้าหรือถอยหลังมากเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(9) การสั้นหรือการกระตุกด้วยความประหม่า (ไม่มีการแสดงให้เห็นหรือไม่เป็นการก่อให้เกิดความสนใจ)
1	2	3	4	5	=	(10) การขยับโดยไม่มีสาเหตุ (การแตะเท้า มือ หรือการใช้มือม้วนผม ฯลฯ)
1	2	3	4	5	=	(11) การแสดงออกทางสีหน้า (ไม่เหม่อลอยหรือมากเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(12) การพยักหน้าเพื่อโต้ตอบสิ่งที่คู่สนทนาพูด
1	2	3	4	5	=	(13) การใช้ท่าทางเพื่อบ่งชี้สิ่งที่ถูกพูดออกไป
1	2	3	4	5	=	(14) การใช้อารมณ์ขัน และ/ หรือ เรื่องราว
1	2	3	4	5	=	(15) การยิ้ม และ/ หรือ การหัวเราะ
1	2	3	4	5	=	(16) การสื่อสารทางสายตา
1	2	3	4	5	=	(17) การถามคำถาม
1	2	3	4	5	=	(18) การพูดเกี่ยวกับคู่สนทนา (การให้คู่สนทนามีส่วนร่วมประหนึ่งเป็นหัวข้อหนึ่งของบทสนทนา)
1	2	3	4	5	=	(19) การพูดเกี่ยวกับตนเอง (ไม่มากหรือน้อยเกินไป)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

วงคำตอบเพียงคำตอบเดียวที่ตรงกับแต่ละพฤติกรรมมากที่สุด :							
1	2	3	4	5	=	(20)	การให้กำลังใจหรือการแสดงความเห็นด้วย (ให้กำลังใจคู่สนทนาที่จะพูด)
1	2	3	4	5	=	(21)	การแสดงความคิดเห็นส่วนตัว (ไม่เถียงหาหรือรุนแรงมากเกินไป)
1	2	3	4	5	=	(22)	การเริ่มต้นประเด็นใหม่ ๆ
1	2	3	4	5	=	(23)	การคงไว้ซึ่งหัวข้อเดิม และการแสดงความคิดเห็นเพื่อติดตาม
1	2	3	4	5	=	(24)	การขัดจังหวะขณะคู่สนทนากำลังพูด
1	2	3	4	5	=	(25)	การใช้เวลาพูดอย่างสอดคล้องกับคู่สนทนา

สำหรับข้อถัดไปอีก 5 ข้อ ให้จัดอันดับภาพรวมการแสดงออกของคู่สนทนา คู่สนทนาของมันเป็น...

ผู้สนทนาที่แย่::	1	2	3	4	5	6	7	::ผู้สนทนาที่ดี
ผู้ไม่มีทักษะทางสังคม::	1	2	3	4	5	6	7	::มีทักษะทางสังคม
ผู้สื่อสารที่ยังไม่มีขีดความสามารถ::	1	2	3	4	5	6	7	::ผู้สื่อสารที่มีขีดความสามารถ
ผู้สื่อสารที่ไม่เหมาะสม::	1	2	3	4	5	6	7	::ผู้สื่อสารที่เหมาะสม
ผู้สื่อสารที่ไร้ประสิทธิภาพ::	1	2	3	4	5	6	7	::ผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
ข้อคิดเห็น ::								

เกณฑ์การประเมินภาพรวมของการสนทนา

- 1 = ขาดทักษะอย่างมาก
- 2 = ค่อนข้างขาดทักษะ
- 3 = ขาดทักษะเล็กน้อย
- 4 = ปานกลาง; ไม่เชิงว่ามีทักษะหรือไม่มีทักษะเลย
- 5 = มีทักษะเล็กน้อย
- 6 = ค่อนข้างมีทักษะ
- 7 = มีทักษะสูง

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2542, หน้า 35) ได้กำหนดแนวทางในการทดสอบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ไว้ 2 ลักษณะได้แก่

1. การทดสอบความสามารถในการสื่อสารในลักษณะองค์รวม (Integrative of global tests) เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษามากกว่าหนึ่งทักษะขึ้นไป ภายใต้ระยะเวลาอันจำกัด ซึ่งแบบทดสอบในลักษณะนี้ นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เช่น การเขียนตามคำบอก และการสอบสัมภาษณ์ เป็นต้น

2. การทดสอบความสามารถในการสื่อสารในลักษณะองค์ประกอบย่อย (Discrete point tests) เป็นการทดสอบวัดจุดย่อย ๆ ของภาษาหรือทักษะย่อย โดยการแยกทดสอบเป็นส่วน ๆ ตามองค์ประกอบของภาษาหรือตามทักษะที่ต้องการวัด เช่น เสียง ศัพท์ โครงสร้างทางภาษา เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่าการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถวัดได้หลายลักษณะ ซึ่งอาจวัดจากการทดสอบความสามารถทางด้านภาษาในลักษณะองค์รวมหรือในลักษณะองค์ประกอบย่อย สิ่งที่ครูผู้สอนควรคำนึงในการวัดผลประเมินผลความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ นั่นก็คือครูผู้สอนควรวัดทั้งความสามารถในการฟังและการพูดควบคู่กันไป เนื่องจากทักษะการฟัง และทักษะการพูด เป็นทักษะในการสื่อสารที่มีความสัมพันธ์กัน ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนใน 2 รูปแบบ กล่าวคือ วัดความสามารถในการใช้ภาษาตามสถานการณ์ต่าง ๆ จากการทำข้อสอบปรนัยและวัดความสามารถในการสื่อสารจากการปฏิบัติจริง โดยใช้แบบประเมินทักษะการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบมาตราส่วนประเมินทักษะการสนทนาของ สปิซเบิร์ก (Spitzberg, 2003, pp. 25-41) และแบบวัดผลและประเมินผลการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของ Kansas speech communication association (KSCA) โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพและให้คำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลาย

ของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552, หน้า 1-4)

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียนและแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสังคมโลก

สาระ มาตรฐานและตัวชี้วัดรายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำร้อง และคำแนะนำ ที่ฟังและอ่าน
2. อ่านออกเสียงข้อความ นิทานและบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. เลือกหรือระบุประโยชน์หรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน
4. บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่าน บทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

1. พูดหรือเขียนได้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ
3. พูดหรือเขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ

4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัวและเรื่องใกล้ตัว

5. พูดหรือเขียนแสดงความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

1. พูดหรือเขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

2. เขียนภาพ แพนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน

3. พูดหรือเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

1. ใช้ถ้อยคำน้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสมตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/ วันสำคัญ/ งานฉลอง/ ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา

3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

1. บอกความเหมือน/ ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

2. เปรียบเทียบความเหมือน/ ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณีของเจ้าของภาษากับคนไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูดหรือการเขียน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

1. ใช้ภาษาสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา
มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ
การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

คุณภาพผู้เรียน (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่านออกเสียง ประโยค ข้อความ
นิทาน และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก/ ระบุประโยคและข้อความตรงตาม
ความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟัง
และอ่านบทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

2. พูด/ เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ
พูด/ เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ
ในสถานการณ์ง่าย ๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัวและ
เรื่องใกล้ตัว พูด/ เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้ง
ให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

3. พูด/ เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง
แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังและอ่าน พูด/ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ
ใกล้ตัว

4. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสมตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรม
ของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ งานฉลอง ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา
เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5. บอกความเหมือน ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้
เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณีของเจ้าของภาษา
กับของไทย

6. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้
และนำเสนอด้วยการพูด การเขียน

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

8. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง พูด อ่าน เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่อง
ที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ

สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

10. ใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม (Compound sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสาระสำคัญในการศึกษา ได้แก่ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยกำหนดเนื้อหาไว้ดังนี้ การทักทาย ตนเอง และครอบครัว อาหารและสุขภาพ การใช้โทรศัพท์และการบริการ ฤดูกาลและเทศกาลต่าง ๆ กิจกรรมยามว่างและความบันเทิง

พัฒนาการของเด็กประถมศึกษา

พัฒนาการของเด็กประถมปลาย

เด็กประถมปลาย อยู่ในช่วงวัย 9-12 ปี มีพัฒนาการที่อยู่ในช่วงรอยต่อของเด็กประถมต้นกับวัยรุ่น มีพัฒนาการด้านการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2552, หน้า 82-86) และอุบลรัตน์ เฟิงสถิต (2552, หน้า 148-167) ได้กล่าว ถึงรายละเอียดของพัฒนาการแต่ละด้านไว้ดังนี้

พัฒนาการทางด้านร่างกาย

การเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็กวัยนี้มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปอย่างช้า ๆ สม่าเสมอ มีการเปลี่ยนแปลงของกล้ามเนื้อและระบบประสาทซึ่งทำงานประสานกันได้ดีขึ้น การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของอวัยวะภายในเกือบทุกระบบ การเปลี่ยนแปลงด้านน้ำหนัก การเจริญเติบโตของกระดูกและฟัน และการขยายออกของร่างกายซึ่งเปลี่ยนไปในด้านส่วนสูงมากกว่าส่วนกว้าง โดยความสูงจะเพิ่มขึ้น 2-3 นิ้วต่อปี สัดส่วนร่างกายใกล้เคียงผู้ใหญ่มากขึ้น เด็กผู้หญิงจะมีการเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกายและวุฒิภาวะเร็วกว่าเด็กผู้ชายประมาณ 1-2 ปี จากลักษณะการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายดังกล่าว ทำให้เด็กวัยนี้เริ่มความสนใจกับรูปร่างหน้าตา มีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องราวทางกายของเพศตรงข้าม อย่างไรก็ตามการเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นทุกด้านของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ลักษณะทางพันธุกรรม การเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทั้งจากครอบครัว และตัวเด็กเอง เช่นรูปแบบการรับประทานอาหาร การออกกำลังกายที่เหมาะสม การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์แข็งแรง เป็นต้น

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

พัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กวัยนี้จะมีลักษณะเป็นกลาง ๆ คือ ไม่ดีหรือร้ายจนเกินไป เด็กวัยนี้มีความคิดที่ละเอียดอ่อนมากขึ้น สามารถเข้าใจอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น ได้ดีขึ้น ควบคุมอารมณ์ของตนได้ เรียนรู้ที่จะแสดงอารมณ์ได้เหมาะสมในรูปแบบที่สังคมยอมรับได้ ดังนี้

1. อารมณ์โกรธ เด็กวัยนี้สามารถควบคุมและระงับความโกรธได้ดีขึ้น ไม่โกรธง่าย และหายเร็วนัก พัฒนาการการแสดงออกจะเปลี่ยนไปจากเดิมที่แสดงออกด้วยการร้องไห้คั่นกับพื้นเสียงดัง ทิ้งตัวลงนอน เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการก็จะเปลี่ยนเป็นการคิด แก้แค้นในใจแต่ไม่ทำจริงดังที่คิด หรือการหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์ที่ไม่พึงใจในทันที ไม่มีพฤติกรรมแบบต่อสู้โดยใช้กำลัง

2. อารมณ์รัก เด็กวัยนี้จะแสดงออกในด้านความรักด้วยการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ไร่แรงแจ่มใส อารมณ์ดี จะระมัดระวังไม่ทำให้ผู้อื่นเสียใจหรือกระทบกระเทือนใจ โดยเฉพาะขณะอยู่ในกลุ่มเพื่อน สังคม ต้องการความรัก ความอบอุ่นมั่นคงในครอบครัวและหมู่คณะ

3. อารมณ์กลัว เด็กวัยนี้จะเลิกกลัวสิ่งที่ไม่มีความจริง พิสูจน์ไม่ได้ อารมณ์กลัวของเด็กวัยนี้เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ได้รับมา สิ่งที่เด็กวัยนี้กลัวมากที่สุดคือ กลัวไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม กลัวไม่มีเพื่อน ไม่ชอบการแข่งขัน ไม่ต้องการเด่นหรือค้อยกว่ากลุ่ม ชอบการยกย่อง แต่ไม่ชอบการเปรียบเทียบ นอกจากนี้เด็กยังกลัวอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตนและบุคคลอันเป็นที่รัก การตอบสนองความกลัวจะเป็นลักษณะการต่อสู้ ถอยหนี และการทำตัวให้เข้ากับสิ่งนั้น ๆ ความกลัวของเด็กจะเริ่มลดลงเรื่อย ๆ พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายเด็กจะเปลี่ยนจากความกลัวเป็นความกังวลเรื่องรูปร่างของตนเองแทน คือ กังวลจากความต้องการให้ตนมีรูปร่างที่แข็งแรงและสวยงาม

อย่างไรก็ตามเด็กวัยนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเร็ว บางครั้งทำตัวเป็นผู้ใหญ่ บางครั้งทำตัวเป็นเด็ก ความขัดแย้งทางอารมณ์จึงเกิดขึ้นได้เสมอ พัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กวัยนี้จึงขึ้นอยู่กับลักษณะการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความรู้สึกมั่นคงของเด็กต่อไป

พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยนี้เด่นชัดมาก เด็กจะให้ความสำคัญต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทั้งต่อบุคคลใกล้ชิดและบุคคลอื่น ทั้งวัยเดียวกันและต่างวัยกัน เด็กวัยนี้ต้องการเพื่อนมาก เด็กจะแสวงหาเพื่อนที่มีความคล้ายคลึงกันในด้านของบุคลิกลักษณะ ความชอบและเป็นเพื่อนที่สามารถไว้วางใจได้ เข้าใจกัน มักยึดมั่นกับกลุ่มเพื่อน สังคมรอบข้าง มีความรู้สึกผูกพัน เป็นเจ้าของและซื่อสัตย์ต่อกัน มีพฤติกรรมแสดงออกทางกาย วาจา และการแต่งกายที่เหมือนกลุ่ม สังคมของเพื่อนในเด็กวัยนี้มักเป็นสังคมเฉพาะของเพื่อนเพศเดียวกัน และเด็กผู้ชาย

จะรักษาความสนใจที่มีต่อกลุ่มได้มากกว่าเด็กผู้หญิง จากการให้ความสำคัญต่อกลุ่มทางสังคมของเด็กวัยนี้ การส่งเสริมให้เด็กได้รับการเรียนรู้ และการฝึกฝนทักษะการมีสัมพันธภาพที่ดีกับกลุ่มเพื่อนและกลุ่มบุคคลรอบข้างในชีวิตประจำวันจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านสังคมที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยนี้

พัฒนาการด้านสติปัญญา

เด็กวัยนี้สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ชัดเจนมากขึ้น รู้จักการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา รับผิดชอบ และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง รับฟังคนอื่นมากขึ้น กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับเพียงพอต่อการแก้ปัญหา การเสนอความคิดเห็นและการมีบทบาทในการช่วยเหลือกลุ่ม ตลอดจนสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น พฤติกรรมดังกล่าวจะนำมาซึ่งความรู้สึกเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง สำหรับความสนใจของเด็กวัยนี้จะสนใจในเรื่องของธรรมชาติ การท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ ภาพยนตร์ เลี้ยงสัตว์ โดยทั่วไป เด็กผู้ชายจะสนใจเรื่องการพิศูจน์ ทดลอง ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์ ส่วนเพศหญิงจะสนใจเรื่องการครัว เย็บปักถักร้อย การอ่านหนังสือต่าง ๆ ที่ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เป็นต้น

พัฒนาการทางภาษา

เด็กโดยทั่วไป จะเรียนรู้ภาษาจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวทั้งสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน เด็กจะเรียนรู้จากการฟัง และการพูดก่อน เพราะการฟังและการพูดเป็นของคู่กัน เป็นพื้นฐานทางภาษากล่าวคือ เมื่อฟังแล้วก็ย่อมต้องพูดสนทนาโต้ตอบได้ การเรียนภาษาของเด็กไม่จำเป็นต้องอาศัยการสอนอย่างเป็นทางการหรือตามหลักไวยากรณ์ แต่จะเป็นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว

อุบลรัตน์ เฟื่องสถิต (2552, หน้า 164-166) ได้นำเสนอพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กตอนปลาย โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเข้าใจภาษา

โดยปกติ เด็กจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำต่าง ๆ ได้โดยการแสดงออกทางสีหน้าและลักษณะท่าทาง นอกจากนั้น ความเข้าใจของเด็กยังขึ้นอยู่กับกรฟัง โดยจะเห็นได้จากเด็กที่มาจากครอบครัวเพียงคนเดียวกับครอบครัวที่มีพี่น้องจำนวนหลายคน ซึ่งพบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีพี่น้องคนเดียวนั้นจะมีความตั้งใจในการฟังมากกว่าครอบครัวที่มีจำนวนพี่น้องหลายคน ยิ่งไปกว่านั้นเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงจะมีความตั้งใจในการฟังมากกว่าเด็กที่มีระดับสติปัญญาต่ำและสิ่งที่จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น คือ การฟังวิทยุ หรือการดูโทรทัศน์ เพราะสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อพัฒนาการทางความเข้าใจในเรื่องคำศัพท์จะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ การที่เด็กจะเข้าใจและ

รู้ความหมายของคำศัพท์ได้ จะต้องอาศัยการรวบรวมเอาคำอื่น ๆ เข้ามาผสมผสานกัน ใช้ท่าทาง และการแสดงออกทางใบหน้าเข้าช่วย จะทำให้เด็กเข้าใจได้ง่าย ความเข้าใจของเด็กจะดีขึ้นก็ต่อเมื่อ เด็กได้มีโอกาสรับฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ และการพูดคุยกับบุคคลทั่ว ๆ ไป จึงจะช่วยให้เด็ก มีความเข้าใจในเรื่องคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

2. ด้านการจดจำคำศัพท์

ในช่วงระยะวัยเด็กตอนปลาย เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยการศึกษา ในโรงเรียน การอ่าน การฟังบุคคลอื่น การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ ซึ่งเด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ ได้ โดยการพูดและเขียน วัยเด็กตอนปลาย เด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำที่เคยเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เช่น คำว่า “ขัน” เดิมที เด็กคิดว่า “ขัน” คือ ขันน้ำ แต่ต่อมาเด็กจะมีการเรียนรู้คำเพิ่มมากขึ้น จากขันน้ำ กลายเป็น “ไก่อขัน” ซึ่งหมายความว่า ไก่ส่งเสียงออกมานั่นเอง ลักษณะดังกล่าวจึงเป็น เครื่องแสดงให้เห็นว่า เด็กจะเรียนรู้คำใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา ผลที่ได้จากการศึกษา พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ได้รับการศึกษาดีจะเรียนรู้คำศัพท์มากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัว ที่พ่อแม่ได้รับการศึกษาน้อย ส่วนเด็กหญิงจะสร้างและเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็กชาย ลักษณะที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งสำหรับการใช้คำศัพท์ของเด็กวัยตอนปลายนี้ นั่นคือ วัยเด็กตอนปลาย จะสร้างคำที่มีความหมายเฉพาะ และมีการใช้คำศัพท์สแลงต่าง ๆ อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก ที่มีโอกาสได้รับการเรียนคำศัพท์ดังกล่าวมาจากเด็กที่มีอายุมากกว่า

3. ด้านการออกเสียง

โดยปกติแล้ว ในเรื่องของการออกเสียงนั้น เด็กสามารถออกเสียงได้ดีเป็นลำดับและ การออกเสียงของเด็กในบางครั้งจะมีการเน้นเป็นพิเศษในคำใดคำหนึ่ง และจากการศึกษา พบว่า ในปัจจุบันนี้เด็กสามารถออกเสียงได้ดีกว่าเด็กสมัยก่อน เพราะเด็กสมัยนี้ได้มีโอกาสฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์มากกว่าสมัยก่อน ยิ่งไปกว่านั้น การออกเสียงของเด็กในช่วงนี้ จะมีความยุ่งยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกเสียงตัว “ส” เด็กมักจะมีการออกเสียงเป็นตัว “ซ” เสมอ ซึ่งลักษณะ ดังกล่าวนี้นี้เด็กจะค่อยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับ วัยเด็กตอนปลายนี้เด็กจะมีออกเสียงได้อย่างถูกต้อง แม้ว่าในระยะเริ่มแรกที่เด็กออกเสียงใหม่ ๆ นั้นอาจจะมีการออกเสียงที่ผิดพลาด แต่จากการที่เด็ก ได้มีโอกาสรับฟังเพียง 1-2 ครั้งเท่านั้น เด็กจะมีความสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เด็กที่มาจากกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจะมีการอ่านออกเสียง ที่ผิดพลาดมากกว่าเด็กที่มาจากสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดี

4. ด้านการสร้างประโยค

ลักษณะการพูดของเด็กบางคนนั้น อาจจะมีการพูดได้ไม่ถูกต้องจะเป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุ หลายประการ เป็นต้นว่า การเข้าใจความหมายของคำที่พูดผิดไป การออกเสียงไม่สามารถออกเสียง

ได้อย่างถูกต้อง หรือการใช้ไวยากรณ์ไม่สามารถใช้ได้ดีหรือใช้ได้อย่างไม่เหมาะสม เมื่ออายุ 6 ปี เด็กควรจะสามารถในการสร้างประโยคได้อย่างเกือบจะสมบูรณ์เมื่อเด็กอายุ 9-10 ปี ประโยคของเด็กที่ได้พูดออกมานั้นจะมีความยาวเพิ่มขึ้น หลังจากที่เด็กอายุ 9 ปีผ่านพ้นไปแล้ว เด็กจะเริ่มพูดประโยคที่สั้นและรัดกุมมากขึ้น ลักษณะของการสร้างประโยคของเด็กนั้น แม้ว่าในระยะเริ่มแรกเด็กจะมีการสร้างประโยคได้ด้วยความช่วยเหลือมาก เพราะมีการใช้ไวยากรณ์ที่ผิดพลาด แต่เมื่อเด็กอายุมากขึ้นความสามารถของเด็กจะดีขึ้นตามลำดับ

การสร้างความเข้าใจต่อพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้สอน เพราะจะทำให้ผู้สอนทราบถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดทำหลักสูตร เลือกรูปแบบ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน กำหนดเนื้อหา และกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนประเมินผลตามพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

เจตคติ

ความหมายของเจตคติ

เจตคติ หรือคำในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Attitude” โดยมีรากศัพท์เดิมมาจากคำว่า “Aptus” มีความหมายว่า ทำที่หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 321) มีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้คำนิยามความหมายของเจตคติไว้มากมายหลายท่าน ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973, p. 48) ได้ให้คำนิยามของเจตคติไว้ว่า เป็นสภาพความพร้อมที่บุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหา ขอมรับหรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่างที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รัก กลัว หรือไม่พอใจต่อสิ่งเหล่านั้น เป็นต้น

เบรอน, ดอน และแบร์รี่ (Baron, Donn & Barry, 1980, p. 642) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความรู้สึก ความเชื่อ และแสดงออกทางพฤติกรรมที่มีต่อคน สิ่งของ เหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ในเชิงบวกหรือเชิงลบ

แม็คกี และ เดวิด (McGee & David, 1984, p. 485) ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เป็นการโน้มน้าวให้เกิดความรู้สึกนึกคิด และเกิดการตอบสนองต่อคน สิ่งของ กลุ่มต่าง ๆ หรือเรื่องราวในทางใดทางหนึ่ง

เกลียทแมน (Gleitman, 1992, p. 309) แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นสภาพของจิตใจที่มีต่อความคิด บุคคล หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากความรู้สึก ความเชื่อ การไตร่ตรอง และการโน้มน้าว ซึ่งแสดงออกทางพฤติกรรมในทางบวกหรือทางลบ

สุชา จันทน์เอม (2544, หน้า 270) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคล ที่มีต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ตามประสบการณ์ที่ได้รับมาของแต่ละบุคคล อาจเป็นไปในทางบวก เช่น เห็นด้วย ฟังพอใจ ชอบ หรือเป็นไปในทางลบ ไม่เห็นด้วย ไม่ฟังพอใจ หรือไม่ชอบ เป็นต้น

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2552, หน้า 396) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ คือ อหัมมาศัย หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า เจตคติ อาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติในเชิงบวกต่อสิ่งใดก็จะมีพฤติกรรมเผชิญกับสิ่งนั้น แต่ถ้ามีเจตคติในเชิงลบก็จะหลีกเลี่ยง เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยม และความเชื่อของบุคคล

กล่าวโดยสรุป เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล สิ่งของ เหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบ ซึ่งเจตคติจะเป็นไปในทิศทางใดนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาของแต่ละบุคคล

ลักษณะของเจตคติ

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2552, หน้า 397) ได้แสดงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะของเจตคติ ไว้ดังนี้

1. เจตคติ เป็นสิ่งที่บุคคลสามารถสังมจากการเรียนรู้
2. เจตคติ เป็นแรงจูงใจให้บุคคลสามารถกล้าเผชิญหรือหลีกเลี่ยงสิ่งเร้า นั้น ๆ ดังนั้น เจตคติจึงมีทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ
3. เจตคติมีองค์ประกอบหลายด้านประกอบกัน กล่าวคือ องค์ประกอบเชิงความรู้สึก องค์ประกอบเชิงการรู้คิด และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม
4. เจตคติมิได้เป็นสิ่งที่คงทนถาวร สามารถเปลี่ยนแปลงได้
5. เจตคติของแต่ละบุคคลมีความผกผันหรือเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสหรือค่านิยมของ สังคม เมื่อบุคคลนั้น ๆ เป็นสมาชิกของสังคม ดำเนินชีวิตตามวิถีของสังคมนั้น ๆ ย่อมส่งผลต่อ เจตคติของบุคคลที่อาศัยในสังคมได้เช่นเดียวกัน
6. สังคมประกิต มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านเจตคติของเด็ก โดยเฉพาะ เจตคติต่ออุดมคติ

สรุปได้ว่า ลักษณะของเจตคติของแต่ละบุคคลนั้น เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้และการได้รับ ประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เกิดการยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งเจตคติเป็นสภาวะภายใน ของจิตใจ สามารถเปลี่ยนแปลงได้จากปัจจัยหลาย ๆ ประการ เช่น วัย เชาวนปัญญาและ สภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นต้น

องค์ประกอบของเจตคติ

แมกกี และเดวิด (McGee & David, 1984, p. 458) ได้จำแนกองค์ประกอบของเจตคติออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้สึก (The affective component) เป็นด้านที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
2. ด้านความเข้าใจ (The cognitive component) เป็นด้านที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. ด้านพฤติกรรม (The behavioral component) เป็นด้านที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนอง การแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

นอกจากนี้ สุชา จันทน์เอม (2544, หน้า 271) ยังได้แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความคิดหรือความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น หากบุคคลใดมีความรู้หรือความเชื่อถือว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ดี บุคคลนั้นก็จะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งดังกล่าว เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Feeling component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของบุคคล โดยมีด้านอารมณ์เข้ามาสัมพันธ์เกี่ยวข้องในการสร้างเจตคติ เช่น ถ้าบุคคลใดเกิดความรู้สึกพึงพอใจต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ตาม จะเกิดเจตคติที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งนั้น ๆ ด้วย
3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มของพฤติกรรม (Action tendency component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มของพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล หมายความว่า บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมานั้น ย่อมมีสาเหตุมาจากเจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าเหล่านั้น

จากทฤษฎีในการจำแนกองค์ประกอบของเจตคติดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน กล่าวคือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกนึกคิด และด้านพฤติกรรม การแสดงออก ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านย่อมส่งผลต่อเจตคติของบุคคล ทำให้บุคคลมีเจตคติและพฤติกรรมต่อสิ่งเร้าที่แตกต่างกันออกไป

การเกิดเจตคติ

ไคลเดอร์ และคณะ (Clider et al., 1983, pp. 422-425) ได้กล่าวถึง การเกิดเจตคติว่ามีอิทธิพลมาจากปัจจัย 3 ประการ คือ

1. อิทธิพลของสังคม จะมีบทบาทหรือมีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติให้แก่บุคคลในสังคม ในช่วงเริ่มแรกของชีวิต พ่อแม่ย่อมมีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติของลูก เมื่อเด็กเติบโตขึ้นไป

กลุ่มเพื่อนจะมีบทบาทในการสร้างเจตคติ ซึ่งบทบาทและกระบวนการในการสร้างเจตคติของพ่อแม่และกลุ่มเพื่อนนั้นจะใช้วิธีการการให้ข้อมูล การยกตัวอย่าง การชี้บอก และการเสริมแรงและให้กำลังใจ เป็นต้น

2. อิทธิพลของความรู้ เป็นเรื่องของการศึกษาเรียนรู้ การสร้างเขาวนปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการเกิดเจตคติ ทำให้เกิดเจตคติที่มีเหตุผล เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมที่แสดงออกส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของตนเอง มิใช่เกิดจากความคิดของบุคคลอื่น

3. อิทธิพลของพฤติกรรม บุคคลจะสังเกตและเรียนรู้พฤติกรรมของบุคคลรอบข้างและเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ตนเองพึงประสงค์ รวมทั้งมีการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเอง เจตคติของบุคคลนำไปสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม แต่ในบางครั้งการเรียนรู้พฤติกรรมก่อให้เกิดเจตคติได้เช่นเดียวกัน

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการเกิดเจตคติของ สุชา จันทน์เอม (2544, หน้า 273) ได้กล่าวถึงปัจจัย 4 ประการที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดเจตคติ ดังนี้

1. วัฒนธรรม เป็นปัจจัยสำคัญของมนุษย์ที่เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเสียชีวิต วัฒนธรรมของแต่ละชาติ แต่ละสังคมย่อมมีความแตกต่างกันไป โดยเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติทั้งสิ้น

2. ครอบครัว เป็นสถาบันแรกสุดและสำคัญที่สุดในการสร้างเจตคติแก่มนุษย์ เนื่องจากสถาบันครอบครัวได้อบรมสั่งสอน ปลูกฝังเจตคติในการดำเนินชีวิตในสังคมแก่บุตรหลานของตน เด็กได้เกิดการเรียนรู้ การเลียนแบบ และสร้างเจตคติของตนเองในระยะแรก ๆ

3. กลุ่มเพื่อน เมื่อเด็กเติบโตขึ้น เด็กได้อยู่ในสังคมแวดล้อมกับกลุ่มเพื่อนจะเกิดการเรียนรู้ในการปรับตัว การยอมรับจากกลุ่มเพื่อน เด็กจะเกิดเจตคติเพิ่มเติมจากครอบครัว

4. บุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติของบุคคลเช่นเดียวกัน กลุ่มแต่ละกลุ่มในสังคมที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน จะมีเจตคติที่แตกต่างกันออกไปด้วย เช่น กลุ่มที่ชอบเข้าสังคมกับกลุ่มที่หลีกเลี่ยงสังคม ย่อมมีเจตคติไม่เหมือนกัน เป็นต้น

จากข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดเจตคติดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า เจตคติของบุคคลเกิดจากปัจจัยหลาย ๆ ประการ เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ประสบการณ์ที่สะสมกันมาของบุคคล ประสบการณ์ที่ประทับใจจากการเรียนรู้ในสังคมหรือกลุ่มเพื่อน บุคลิกภาพที่อยู่รอบ ๆ ตัว อิทธิพลจากสื่อมวลชน และความต้องการที่สมปรารถนาในสิ่งนั้น ๆ หรือบุคคลนั้น ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดเจตคติของบุคคลแต่ละคนทั้งสิ้น

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

เอ็ททิงเกอร์ (Ettinger, 1994, p. 672) กล่าวว่า เจตคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าบุคคลนั้นได้รับรู้ข้อมูลใหม่ ๆ จากบุคคล จากการบริโภคข้อมูลจากสื่อ จากการเรียนรู้ใน สถาบันการศึกษา หรือได้รับจากประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ หรือคิดหาเหตุผลแล้วว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง บุคคลนั้นก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลง ในองค์ประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจ ส่งผลทำให้องค์ประกอบด้านความรู้สึกและพฤติกรรม การแสดงออกเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล ไทรแอนดิส (Triandis, 1971, p. 3) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ไว้ดังนี้

1. การได้รับความรู้ใหม่ ๆ หรือข้อมูลใหม่ ๆ ที่ถูกต้องจากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. การได้รับประสบการณ์ตรง หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านจิตใจ
3. การถูกลงโทษหรือถูกบังคับให้ปฏิบัติทั้ง ๆ ที่ไม่ตรงกับเจตคติเดิมของตน
4. การโน้มน้าว ชักจูง หรือการให้เหตุผลที่ถูกต้อง ก่อให้เกิดการปรับเจตคติเดิม
5. การปรับพฤติกรรมเดิม เพื่อให้ดำรงตนในสังคมใหม่ ก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่และเจตคติใหม่ที่แตกต่างจากเจตคติเดิม

สำหรับการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ตามแนวคิดของ เอ็ททิงเกอร์ (Ettinger, 1994, pp. 672-673) กล่าวถึงสาเหตุการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เนื่องจากปัจจัย 3 ประการคือ

1. เหตุจากการสังเกตและเรียนรู้พฤติกรรมของบุคคลอื่น (Behavioral observation) เมื่อบุคคลดำรงชีวิตในสังคม ย่อมสังเกตและเรียนรู้พฤติกรรมของบุคคลรอบข้าง ส่งผลต่อการปรับพฤติกรรมและเจตคติของตนเอง

2. เกิดจากการเรียนรู้ (Learning attitude) เจตคติอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ ถ้าบุคคลนั้นได้เรียนรู้จากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ในสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันสื่อมวลชน เป็นต้น เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ข้อมูล สารความรู้หรือข้อเท็จจริง ที่เป็นความจริง พิสูจน์ได้ว่าถูกต้อง มีเหตุมีผล และเป็นที่ยอมรับในสังคม เจตคตินั้นย่อมได้รับการเปลี่ยนแปลง

3. เกิดจากการได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ (Direct experience) เป็นประสบการณ์ที่บุคคล ได้เผชิญเหตุการณ์ หรือประสบเรื่องราวด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้และปรับเจตคติของตน ตามประสบการณ์ที่ได้รับ

สุชา จันทน์เอม (2544, หน้า 274) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การชักชวน (Persuasion) มีบุคคลเป็นจำนวนมากที่สามารถปรับปรุงเจตคติหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติของตนเสียใหม่ หลังจากได้รับคำแนะนำ บอกเล่า หรือได้รับความรู้เพิ่มพูนขึ้น เช่น เด็กที่เคยกลัวความมืด หากได้รับคำแนะนำหรือคำอธิบายให้ทราบความจริง อาจจะเลิกกลัวได้

2. การเปลี่ยนกลุ่ม (Group change) กลุ่มมีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติของบุคคลมาก ฉะนั้นหากจะเปลี่ยนเจตคติของบุคคล อาจจะลองเปลี่ยนกลุ่มสมาชิกดูจะช่วยให้ เช่น เด็กที่ ขี้เกียจเรียนหนังสือ เพราะอยู่กับกลุ่มเพื่อนที่ขี้เกียจเรียน ถ้าหากจัดกลุ่มเสียใหม่ให้ย้ายไปอยู่กับกลุ่มที่ขยันเรียน เด็กจะค่อย ๆ เปลี่ยนมาขยันเรียนตามกลุ่มที่ตนอยู่ก็ได้

3. การโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เป็นการชักชวนให้บุคคลหันมาสนใจหรือรับรู้ โดยการสร้างสิ่งแปลกใหม่ เช่น ตั้งชื่อแปลก ๆ เพื่อให้คนสนใจ ใช้ภาษาแปลก ๆ อ้างว่าเป็นพวกเดียวกัน เพื่อให้คนทั่วไปสนใจและเข้ามาหา การแจกฟรี เช่น บริษัทที่ผลิตสินค้าใหม่ ๆ ก็มักจะแจกฟรีก่อน ขายภายหลัง หรือหาของแถม ผู้ที่ผลิตกางเกงใหม่ ๆ ก็โฆษณาว่าวัยรุ่น ทั้งหญิงและชายชอบ ใครไม่ใช้จะกลายเป็นคนล้าสมัย เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เจตคติ เป็นความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เจตคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงนั้นมีหลายสาเหตุ อาทิเช่น การได้รับความรู้หรือเรียนรู้ความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ พฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือจากสื่อมวลชน การได้รับประสบการณ์ตรง การได้รับการโน้มน้าว การให้เหตุผลที่ถูกต้อง เป็นจริง และเป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นต้น

หลักการวัดเจตคติ

ไพศาล หวังพานิช (2546, หน้า 221-222) ได้นำเสนอหลักการวัดเจตคติไว้ดังต่อไปนี้

1. ข้อตกลงเบื้องต้น (Basic assumption) ที่เป็นหลักการทั่ว ๆ ไปสำหรับวัดเจตคติได้แก่

1.1 ช่วงเวลาคงที่ของความรู้สึก ความคิดเห็นหรือเจตคติของบุคคล เนื่องจากคนเรามีความรู้สึกนึกคิดเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่หยุดนิ่ง ในการวัดเจตคติของบุคคล จะต้องใช้ช่วงระยะเวลาที่ความรู้สึกนึกคิดค่อนข้างมีความคงที่ จะทำให้สามารถวัดเจตคติได้คลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

1.2 เจตคติไม่สามารถวัดหรือประเมินได้โดยตรง การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติจึงเป็นการประเมินทางอ้อม โดยสามารถวัดแนวโน้มของความรู้สึกนึกคิด หรือพฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลนั้น ที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ

1.3 เจตคติของแต่ละบุคคล นอกจากจะแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึก นึกคิดแล้ว ยังถ่ายทอดมาในรูปของขนาด หรือปริมาณความคิดของความรู้สึกนึกคิดนั้นด้วย จึงทำให้ทราบระดับความมากน้อย หรือความเข้มข้นของเจตคติด้วย

1.4 หลักในการวัดเจตคติทั่วไป ต้องดำเนินการวัดให้ครบทั้ง 3 องค์ประกอบ กล่าวคือ ตัวบุคคลที่จะวัด สิ่งเร้า และการตอบสนอง

2. สิ่งเร้าที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป คือ ข้อความที่สื่อเจตคติ (Attitude statement) ซึ่งสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายคุณค่า หรือคุณลักษณะของสิ่งนั้น ๆ เพื่อให้บุคคลตอบสนองและถ่ายทอดออกมาเป็นระดับความรู้สึก (Attitude continuum หรือ Scale) เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นต้น

3. การวัดเจตคติ เพื่อทราบทิศทาง และระดับความรู้สึกของบุคคลนั้นเป็นการสรุปผลจากการตอบสนองของบุคคลจากรายละเอียด หรือแง่มุมต่าง ๆ ดังนั้นการวัดเจตคติของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใด สิ่งใด จะต้องพยายามดึงคุณค่า และลักษณะในแต่ละด้าน ของเรื่องนั้นออกมา แล้วนำผลซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือรายละเอียดปลีกย่อย มาผสมผสาน สรุปรวมเป็นเจตคติของบุคคลนั้น เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่การวัดนั้น ๆ จะต้องครอบคลุมคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนทุกลักษณะเพื่อให้การสรุปตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

4. หลักในการวัดเจตคติ ควรพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือในการวัด ผู้วัดจะต้องวัดเจตคติของบุคคลโดยให้ผลของการวัดใกล้เคียงกับความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งในแง่ทิศทางและระดับความรู้สึก

หลักในการวัดเจตคติ เป็นสิ่งที่ผู้ดำเนินการวัดหรือผู้วิจัยต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้การวัดเจตคติใกล้เคียงกับความเป็นจริง และเกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ซึ่งหลักในการวัดเจตคติที่ผู้ดำเนินการวัด จำเป็นต้องคำนึงถึงนั้น ได้แก่ ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการวัดเจตคติ องค์ประกอบในการวัด สิ่งเร้าที่ใช้ในการวัด และคุณภาพของเครื่องมือ เป็นต้น

มาตรวัดเจตคติ

มาตรวัดเจตคติที่ใช้ในการวิจัยนั้น มีอยู่หลายชนิดแต่มาตรวัดเจตคติที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป มีอยู่ 3 ชนิด (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 106-108) ได้แก่

1. แบบวัดเจตคติตามแนวคิดของ เทอร์สโตน

ผู้พัฒนาแบบวัดวิธีนี้ ได้แก่ หลุยส์ เทอร์สโตน (Louis Thurstone) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1.1 กำหนดช่วงความรู้สึก เป็น 11 ช่วงเท่า ๆ กัน จากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด

1.2 กำหนดข้อความที่แสดงถึงความรู้สึกต่อเป้าหมาย แล้วนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตัดสินว่าอยู่ในระดับใดใน 11 ช่วง

1.3 แต่ละข้อควมามีค่าประจำข้อ (Scale-value (S)) และค่าการกระจาย (Quartile-deviation (Q))

2. แบบวัดเจตคติตามแนวคิดของออสกู๊ด

ผู้พัฒนาแบบวัดวิธีนี้ ได้แก่ จี. อี. ออสกู๊ด (G. E. Osgood) บางครั้งเรียกวิธีการวัดแบบนี้ว่า เทคนิคจำแนกความแตกต่างทางภาษา (Semantic differential scale) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

2.1 ใช้คำคุณศัพท์มาอธิบายเป้าหมายที่ต้องการวัด

2.2 คำคุณศัพท์ที่นำมาอธิบายเป้าหมายมีลักษณะเป็นคู่ โดยมีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar) ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน

2.2.1 ด้านการประเมิน เป็นคำคุณศัพท์ที่สะท้อนการตัดสินคุณค่า เช่น ดี-เลว, น่ารัก-น่าเกลียด, ฉลาด-โง่ เป็นต้น

2.2.2 ด้านศักยภาพ เป็นคำคุณศัพท์ที่สะท้อนถึงพลังอำนาจ เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ, สูง-ต่ำ, หนัก-เบา เป็นต้น

2.2.3 ด้านกิจกรรม เป็นคำคุณศัพท์ที่สะท้อนถึงกิริยาอาการ เช่น เร็ว-ช้า, ว่าง-แออัด, ขยัน-เกียจคร้าน เป็นต้น

3. แบบวัดเจตคติตามวิธีของ ลิเคิร์ต

ผู้พัฒนาแบบวัดวิธีนี้ คือ อาร์. เอ. ลิเคิร์ต (R. A. Likert) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

3.1 กำหนดช่วงความรู้สึกของบุคคลออกเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ

3.2 แบบวัดประกอบด้วยข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อเป้าหมาย ทั้งทางบวกและทางลบ จำนวนพอ ๆ กัน

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกแบบวัดเจตคติตามวิธีของ ลิเคิร์ต ในการวัดเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนั้นจึงขอเสนอขั้นตอนการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของ ลิเคิร์ต ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายของเจตคติที่ต้องการจะวัด

2. เขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้าหมายของเจตคติที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมข้อความควรมีลักษณะ ดังนี้

2.1 เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก ไม่ใช่ข้อเท็จจริง แต่มีทิศทางทั้งในทางบวกและทางลบ

2.2 เป็นข้อความที่สมบูรณ์ และชี้วัดประเด็นเดียว

2.3 เป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่สลับซับซ้อน

3. ดำเนินการตรวจสอบข้อความที่เขียนด้วยตนเอง และนำไปให้ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่อง ๆ นั้น ช่วยดำเนินการตรวจสอบ
 4. กำหนดการให้คะแนนในการตอบแต่ละตัวเลือก 5 4 3 2 1 ถ้าเป็นข้อความในเชิงบวก ค่าคะแนนจะหมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ถ้าเป็นข้อความในเชิงลบ ค่าคะแนนจะหมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 5. นำไปทดลองใช้ (Try out) ก่อนนำไปใช้จริงเพื่อดำเนินการคัดเลือกข้อความและปรับปรุงแก้ไขก่อนจะบรรจุลงในมาตรวัดเจตคติ
 6. นำข้อความที่คัดเลือกมาจัดเป็นแบบวัด โดยมีข้อความทั้งทางบวกและทางลบ จำนวนเท่า ๆ กัน และจัดเรียงอย่างเป็นระบบ
 7. นำแบบวัดเจตคติไปทดสอบหาคุณภาพทั้งฉบับ
- ในการใช้มาตรวัดเจตคติ ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษาลักษณะสำคัญของแต่ละแบบวัด ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเจตคติให้เป็นอย่างดี และเลือกใช้แบบวัดเจตคติแบบใดไปใช้จึงจะบังเกิดผลดีนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจว่าจะนำไปใช้วัดกับใคร วัดอะไร ในสถานการณ์ใด ซึ่งจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านตามวิธีของลิเคิร์ต นับว่าเป็นแบบวัดเจตคติ แบบวัดหนึ่งที่เป็นที่นิยมและวัดได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในระดับหนึ่ง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์ (2548) ดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา และแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการพูด และทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอนโดยศึกษาบริบทการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ผู้สอนใช้ในปัจจุบันจากการสังเกตภาคสนาม ปัญหาการใช้ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาพัฒนารูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนโดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองคือนักเรียนโรงเรียนวิทยาคม และกลุ่มควบคุมคือนักเรียนโรงเรียนพัฒนศึกษา จัดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับคู่คะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนก่อนการเรียน ได้นักเรียนที่มีผลคะแนนตรงกันจำนวน 17 คู่ ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ รวม 40 ชั่วโมง วัดผลการทดลองโดยเปรียบเทียบคะแนน

ทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองกับเกณฑ์ร้อยละ 60 และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ *t-test* ระยะที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนไปใช้ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบการสอน คือ กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการเรียนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่นหรือทางรสชาติ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งประกอบด้วยทักษะการพูด และทักษะการเขียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนการเรียนรู้ภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร 3) ขั้นตอนเชื่อมโยง 4) ขั้นตอนแสดงผลงานและ 5) ขั้นตอนประเมินความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ใช้แบบทดสอบทักษะการพูด ประกอบด้วย แบบทดสอบการสนทนา และแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ และแบบทดสอบทักษะการเขียนใช้แบบสอบอัตนัยที่ให้นักเรียนเขียนเรื่องโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อในการเขียน

2. ผลของการทดลองใช้รูปแบบการสอนมีดังนี้

2.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.4 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การศึกษาวิจัยในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ พบว่า 1) ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ด้านนักเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐาน การให้ความร่วมมือ ความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่นักเรียนคุ้นเคย สอดคล้องกับความต้องการประสบการณ์ และวัยของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์แบบการสื่อสาร 2 ทางระหว่างครูกับนักเรียน การเน้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป การประเมินผลตนเองและการประเมินเพื่อนตามเป้าหมายในการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ก่อนการเรียน ด้านบริบทสิ่งแวดล้อม ได้แก่ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำวิชา 2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

ประกอบด้วย ความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียนบางคน ภาระงานจากการเรียนวิชาอื่น ความไม่พร้อมทางด้านบริหารจัดการขององค์กร ในด้านสื่อการเรียนการสอนและการเข้าประเมิน โรงเรียนของคณะผู้ประเมินส่วนกลาง มีผลทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงัก

พรุ่งทิพย์ กิติศรีปัญญา (2549) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ภาษา การวิจัย ในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังการพูด การอ่าน และการเขียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ก่อนและ หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนคร กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ได้มาจากรีการสุ่ม อย่างง่าย โดยใช้เลขห้องเป็นหน่วยสุ่มและจับสลากเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 28 คน โดยได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ใช้เวลาทดลอง 18 คาบ ๆ ละ 50 นาที เครื่องมือ ที่ใช้ในการทดลองได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ ภาษา ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญสม ทับสาย (2550) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบ และการจัดการเรียนรู้โดยอิงทฤษฎี ถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ กล่าวคือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการ โดยการสังเคราะห์สาระสำคัญของทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ ด้วยการนำ ตนเองและเชื่อมโยงสาระสำคัญที่สังเคราะห์ได้กับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยการนำรูปแบบการเรียน การสอนไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 64 คน ของโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม จัดกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมโดยใช้สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย วัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระยะก่อนและหลังการทดลอง และวัดความสามารถ ในการสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง ระยะก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ *t-test* และ ANCOVA ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองอยู่ในระดับดี และมีคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการในการสืบสอบ และมีคะแนนความสามารถในการสืบสอบหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรรณนาร บุญประเสริฐผล (2552) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยผู้วิจัยได้พัฒนา รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่เรียนวิชาทักษะพัฒนาเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 57 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 26 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 31 คน โดยใช้เวลาในการทดลอง ทั้งสิ้นเป็นเวลา 18 สัปดาห์ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมใช้เวลา 54 ชั่วโมง ซึ่งกลุ่มทดลอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนปกติ สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลังการทดลองของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาสูงกว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยการใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่ในระดับมาก ($X = 4.36$)

พระมหาโสพล จันทร์ฤทธิ์, ปรีชา สุขเกษม และประเสริฐ เรือนนระการ (2553)

วิจัยเปรียบเทียบทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ตามเทคนิค STAD กับกิจกรรมการเรียนตามคู่มือครู การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือตามเทคนิค STAD กับกิจกรรมการเรียนตามคู่มือครู 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือตามเทคนิค STAD กับกิจกรรมการเรียนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย จำนวน 72 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบกิจกรรมการเรียน

แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอบแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู 3) แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD 4) แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติทดสอบ (*t-test*) ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนผลสัมฤทธิ์ของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD สูงกว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ความพึงพอใจต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD สูงกว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาราดา เดชสองชั้น (2553) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูด และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพประกอบการสอนและโดยใช้บทบาทสมมุติ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้รูปภาพประกอบ 2) เปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ 3) เปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพประกอบการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ 4) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพประกอบการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 72 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างง่าย แบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มทดลอง 1 จำนวน 36 คน สอนโดยใช้รูปภาพประกอบ กลุ่มทดลอง 2 จำนวน 36 คน สอนโดยใช้บทบาทสมมุติ แบบแผนการทดลองในครั้งนี้เป็นการทดลอง ซึ่งมีการสอบวัดก่อนและหลังเรียน การเก็บข้อมูลกระทำโดยสอบฟัง-พูดก่อนเรียนและเมื่อสิ้นสุดการทดลองมีการสอบวัดทักษะการฟัง-พูดหลังเรียน และประเมินเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปภาพประกอบ 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมุติ 3) แบบวัดทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ 4) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติทดสอบ (*t-test*) ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 2) ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้
 บทบาทสมมุติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการฟัง-พูด
 ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพประกอบการสอน
 โดยใช้บทบาทสมมุติ ไม่แตกต่างกัน 4) เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพประกอบการสอน โดยใช้บทบาทสมมุติ ไม่แตกต่างกัน

รัชฎา ทับเทศ (2554) ดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
 ตามแนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการสอนอ่าน
 ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน
 เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน
 อ่านภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนสาริต
 แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง
 15 สัปดาห์ การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 5 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาพื้นฐานประสบการณ์
 ของนักเรียน ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ระยะที่ 3 สร้างเอกสารประกอบ
 รูปแบบฯและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 4 การทดลองใช้รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
 ที่พัฒนาขึ้น ระยะที่ 5 ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น เครื่องมือ
 ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจขนานกัน 4 ชุด แบบสังเกตพฤติกรรม
 การอ่าน แบบสัมภาษณ์ และบันทึกการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์
 ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตาม
 แนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษาเป็นรูปแบบที่เน้นการใช้ความรู้และประสบการณ์ของ
 นักเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการเรียนการสอน
 และประเมินผลการใช้รูปแบบการสอน โดยกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน
 คือ ขั้นสร้างแรงจูงใจและกำหนดบริบท ขั้นรวบรวมและบันทึกคำศัพท์ ขั้นเตรียมความพร้อม
 ก่อนการอ่าน ขั้นเชื่อมโยงภาษาพูดสู่ภาษาเขียน ขั้นฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจ ขั้นขยายคลังศัพท์ผ่าน
 การเรียนแบบร่วมมือ ขั้นประยุกต์และสร้างความรู้ ขั้นประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการอ่าน
 2) เมื่อนำรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
 ตามแนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเก่ง ที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการเรียนไม่แตกต่างวก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

เอสโคลา (Escola, 1980) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รัฐแมริแลนด์ การทดลองแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน ซึ่งไม่ได้รับการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ที่ได้รับการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการทดสอบการฟัง-พูดของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ฝึกสมรรถภาพ แสดงว่าการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีส่วนทำให้พัฒนาการด้านการฟังและการพูดของนักเรียนดีขึ้น

วอลเกอร์ และคณะ (Walker et al., 1983) ได้ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยดำเนินการทดลองสอนภาษาอังกฤษตามโครงการทราเกอร์ พาร์ค ที่เรียกว่า Concentrated language encounter teaching หรือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา โดยทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลีย ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งผลการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการทดลอง ต่อมาได้ดำเนินการทดลองสอนในลักษณะเดียวกันกับนักเรียนระดับ Junior และ Senior ของโรงเรียน Mapperby และ Marry vale โดยใช้เวลาทดลองทั้งสิ้น 18 เดือน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการทดลองเช่นเดียวกัน

ริชาร์ด (Richard, 1998) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคล กับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการ โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา โดยมีกลุ่มทดลอง เป็นผู้เข้ารับการอบรมในครั้งนี้ จำนวน 116 คน ซึ่งคละความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์

ทางภาษา สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้สูงขึ้น 2) กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเกิดความพึงพอใจ เมื่อได้เรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา ในเชิงรูปธรรม

คูวิลล์ (Douville, 2000) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการช่วยเหลือผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการสอนเสริมขณะนักเรียนอยู่ที่บ้าน โดยใช้แนวการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและแนวการสอนแบบสเกฟเฟอร์คิง ซึ่งผลการศึกษาวิจัย พบว่า การเชื่อมโยงสิ่งแวดล้อมที่บ้าน และเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียน มาใช้ในการพัฒนาการเรียนของนักเรียนจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ปกครอง สะดวกต่อการสอนบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน และยังช่วยปกป้องความล้มเหลวจากการเรียนที่โรงเรียน อีกทางหนึ่งด้วย

ชรัม และกลิสัน (Shrum & Glisan, 2000) ได้ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ของการใช้สื่อและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้กับประสิทธิผลการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่ใช้สื่อและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ทั้งในและ นอกห้องเรียน เช่น สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น สามารถ เชื่อมโยงการใช้ภาษากับจินตนาการของผู้เรียนได้ ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาที่ลึกซึ้งเนื่องจากได้ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้า รวมทั้ง ได้เรียนรู้วัฒนธรรมเกี่ยวกับวิธีการติดต่อสื่อสาร ที่เกิดขึ้นจริงนอกห้องเรียนด้วย

เวอร์ (Wurr, 2002) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับการ เรียนรู้ภาษาที่สอง โดยใช้แนวการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา ผลการศึกษาใน ครั้งนี้พบว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองของนักเรียนได้เป็นอย่างดีนั้น ขึ้นอยู่กับการให้เด็กได้ฝึกทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย ซึ่งหมาย รวมถึง วัฒนธรรมประจำชาติของนักเรียนแต่ละคนด้วย นอกจากนี้การที่นักเรียนได้รับการฝึก ปฏิบัติจริง และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน แนวการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองของ นักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ อาจสรุปได้ว่า การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนนั้น ครูผู้สอน สามารถใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยอิงทฤษฎี ถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การใช้สื่อรูปภาพประกอบการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนผสมผสาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอน

แบบสแกฟเฟอ์ดิง เป็นต้น ซึ่งทุกรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ต่างมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติและได้รับประสบการณ์จากสิ่งที้นักเรียนเรียนรู้ทั้งสิ้น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น โดยเลือกการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา ในการนี้ผู้วิจัยประยุกต์หลักการและขั้นตอนการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของคอล์บ (Kolb, 1984, pp. 27-49) และหลักการเรียนรู้ร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาบิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) มาพัฒนาเป็นรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งจะนำไปใช้ในการส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

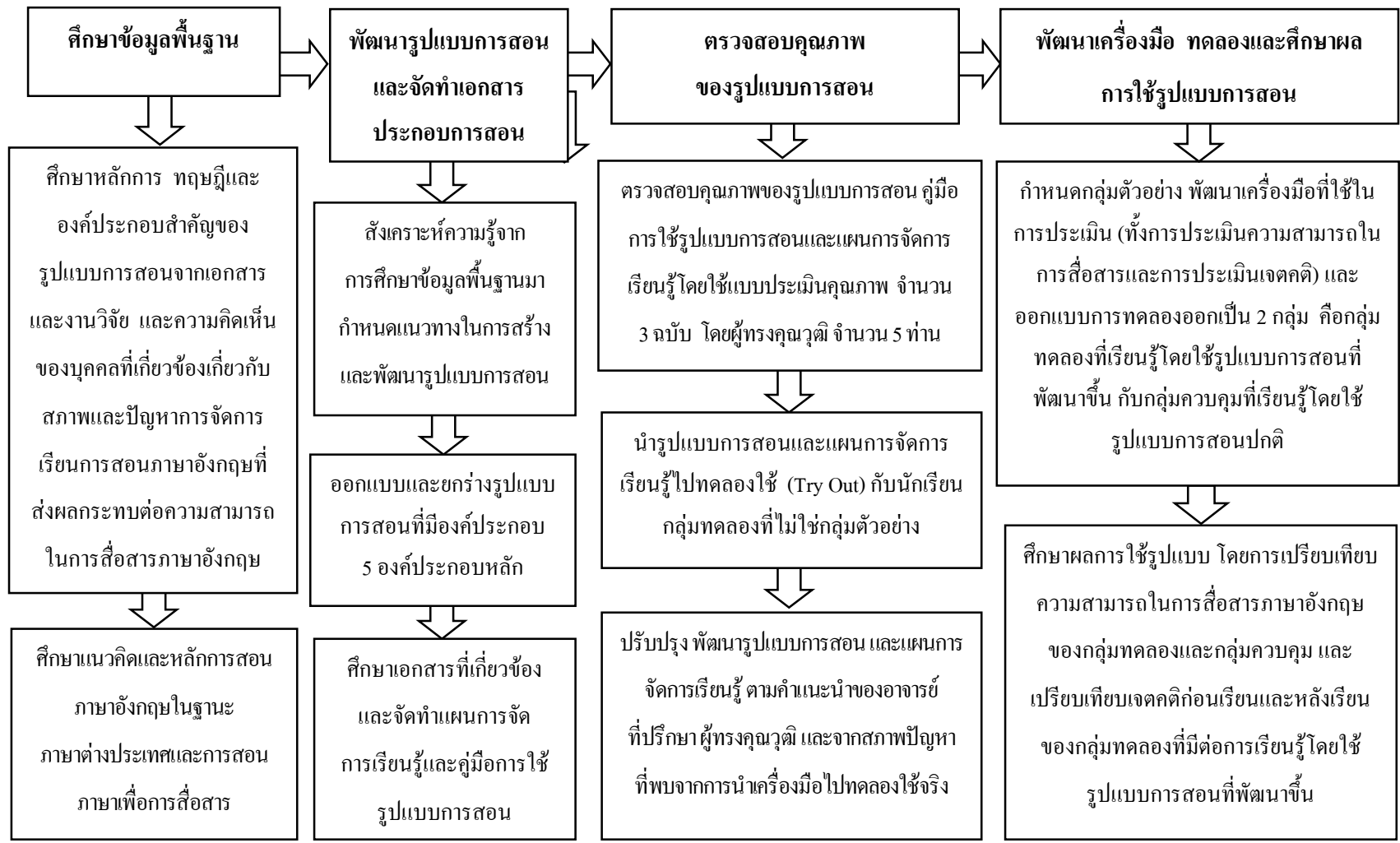
การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยตามกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการสอนและจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพ ทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบการสอน

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดลองใช้จริงและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาพที่ 5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสัมภาษณ์ชนิดแบบมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และแบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ โดยจำแนกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยข้อมูลของผู้ให้การสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย ประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ความจำเป็นและความต้องการด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน สภาพและปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ศึกษาแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการใช้และสัมฤทธิ์ผลจากการใช้แบบสัมภาษณ์จากเอกสารและงานวิจัย
3. สร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดแบบมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ ตามกรอบการศึกษาที่กำหนดไว้ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
4. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์ไว้ดังนี้ ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์มีใจความตรงประเด็นตามกรอบที่กำหนดแต่ควรปรับข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์นักเรียน โดยใช้ภาษาให้กระชับ ได้ใจความ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเสนอแบบสัมภาษณ์ฉบับแก้ไขต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของข้อคำถาม และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สูตร การหาค่า IOC พบว่า แบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ให้ตัดข้อความที่ให้กรอกข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาในส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งในแบบสัมภาษณ์ครูและแบบสัมภาษณ์นักเรียน เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์และเป็นข้อมูลที่เป็นสิทธิส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตัดข้อความที่ให้กรอกข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ในส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งในแบบสัมภาษณ์ครูและแบบสัมภาษณ์นักเรียน

6. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริง เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ โดยบอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์และพูดคุยสร้างความคุ้นเคยเพื่อสร้างบรรยากาศให้เกิดความเป็นกันเองและสัมพันธ์ภาพที่ดีก่อนการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้เวลาสัมภาษณ์คนละ 15-20 นาที โดยบันทึกเสียงการสัมภาษณ์และมีผู้ทำหน้าที่จดบันทึกการสัมภาษณ์ที่ได้รับการฝึกมาแล้วจำนวน 1 ท่าน หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการถอดคำจากแถบบันทึกเสียงและสรุปประเด็นสำคัญจากการบันทึกการสัมภาษณ์ออกมา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ได้แก่

1. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 10 คน โดยครูแต่ละคนปฏิบัติการสอนต่างโรงเรียนกัน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 10 คน โดยนักเรียนแต่ละคนศึกษาอยู่ต่างโรงเรียนกัน
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์เชิงเนื้อหาที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปผล ดังนี้
 - 3.1 ผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จำนวน 10 คน สรุปได้ดังนี้

3.1.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นทางด้านไวยากรณ์ทางภาษาเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องนำไปใช้ในการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอบระดับชาติ (O-NET) และการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่ได้มุ่งเน้นทางด้าน การสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจาก ครูผู้สอนมิได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ สถานศึกษาที่ตนเองปฏิบัติการสอนไม่มีครูต่างชาติเจ้าของภาษา เวลาไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน และการสื่อสาร และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการสื่อสาร และเกิดความอาย ไม่กล้าแสดงออก

3.1.2 ความจำเป็นและความต้องการด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะใช้เป็นภาษาสากล สามารถใช้ในการสื่อสารได้ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษใช้เป็นภาษากลาง ที่ใช้ในการสื่อสารของประชาคมอาเซียน นักเรียนควรมีทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ นอกเหนือจากใช้ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาแม่ ที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

3.1.3 สภาพและปัญหาที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนขาดทักษะการฟัง และทักษะการพูด เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสภาพและปัญหาที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน มีดังนี้ ขาดแคลนครูที่จบสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง และทางโรงเรียนมอบหมายให้ครูที่จบสาขาวิชาเอกอื่น ๆ มาสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจ้างครูชาวต่างชาติหรือครูเจ้าของภาษามาสอน ทำให้ไม่มีครูต่างชาติเข้ามาสอนในโรงเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีต้นแบบในการออกเสียง และไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน โรงเรียนขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ในการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เวลาเรียนภาษาอังกฤษมีเวลาจำกัด ครูจำเป็นต้องสอนไวยากรณ์ทางภาษาเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้สอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอบเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนไม่กล้าแสดงออก และขาดความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

3.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ท่าน ได้เสนอแนะไว้ดังนี้ ให้ทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างชาติ จัดชั่วโมงที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารเฉพาะแยกจากชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษ จัดหาครูที่จบสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษสอนวิชาภาษาอังกฤษแทนครูที่จบสาขาวิชาอื่น จัดหาสื่อนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ ในการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมบ่อย ๆ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษ โดยไม่เงินอายและเกิดความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

3.2 ผลจากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน ผลปรากฏดังนี้

3.2.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน พบว่าเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างยาก ท่องคำศัพท์จำนวนมาก บรรยากาศในการเรียนการสอนเคร่งเครียด มีแบบฝึกหัดจำนวนมาก มีสื่อการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นบัตรคำ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนชาวไทย ใช้ภาษาไทยในการอธิบายหรือสื่อสารมากกว่าใช้ภาษาอังกฤษ

3.2.2 ความจำเป็นและความต้องการด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน นักเรียนคิดว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นมากในปัจจุบันและนักเรียนต้องการมีทักษะความสามารถด้านการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ เพราะสามารถใช้สื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ในการศึกษาต่อหรือใช้ติดต่อสื่อสารในการทำงานต่อไปในอนาคต

3.2.3 สภาพและปัญหาที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นชาวไทยใช้ภาษาไทยในชั่วโมงสอน นักเรียนไม่ได้ใช้หรือใช้ภาษาอังกฤษน้อยมากในการฝึกทักษะการสื่อสารในชั่วโมงภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนไม่มีครูภาษาอังกฤษที่เป็นครูชาวต่างชาติ ทำให้ไม่มีต้นแบบในการใช้ภาษาในการสื่อสาร

3.2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ นักเรียนส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรให้ครูผู้สอนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชั่วโมงภาษาอังกฤษ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง และการพูดได้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนจะได้เกิดความคุ้นเคย และเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ ควรจัดหาครูต่างชาติมาสอนภาษาอังกฤษนักเรียนจะได้ฝึกออกเสียงและใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และทางโรงเรียนควรมีกิจกรรมส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ผู้วิจัยสรุปข้อมูลพื้นฐานจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการสอนต่อไป

4. ศึกษาแนวทางการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL)

การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจัดอยู่ในประเภท EFL (English as a foreign language) เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ภาษาราชการหรือภาษาที่สอง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจัดให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นรายวิชาหลักที่จัดให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ศึกษาเรียนรู้

หลักการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มีหลักการสำคัญ 5 ประการ (Johnson & Morrow, 1981, pp. 59-66) ดังนี้ 1) รู้ว่ากำลังทำอะไร (Know what you are doing) ซึ่งครูผู้สอนควรระบุจุดประสงค์ปลายทางให้ชัดเจน 2) องค์กรมีความสำคัญมากกว่าส่วนย่อย

(The whole is more important than the sum of the parts) การสอนในลักษณะองค์รวม จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะสัมพันธ์พัฒนาการทางด้านภาษาได้ดีกว่าการสอนแยกส่วนหรือสอนแยกทักษะ เพราะธรรมชาติของการสอนใช้ภาษามีได้ใช้ทักษะเดียวหรือแยกทักษะเป็นส่วนย่อย ๆ

3) กระบวนการเป็นสิ่งสำคัญเท่ากับรูปแบบของภาษา (The processes are as important as the forms) นอกจากรูปแบบของภาษาที่ถูกต้องแล้ว กระบวนการในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนก็เป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้นในการฝึกทักษะปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้รูปแบบของภาษาได้อย่างถูกต้อง ควรจัดกิจกรรมในลักษณะของกระบวนการสื่อสาร

4) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ (To learn it, do it) การที่ผู้เรียนเกิดพัฒนาการในการใช้ภาษาต่างประเทศได้นั้น จำเป็นต้องได้รับโอกาสในการฝึกใช้ภาษา 5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนไม่ควรเคร่งครัดกับข้อผิดพลาดเล็กน้อยบางประการของผู้เรียน (Mistakes are not always a mistake) ซึ่งข้อผิดพลาดในการออกเสียง กฎเกณฑ์และไวยากรณ์ทางภาษาเคร่งครัดมากเกินไปนัก อาจไปสกัดกั้นความมั่นใจและความกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาของผู้เรียน จากหลักการสอนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนให้เข้าใจ คำนึงถึงการสอนในลักษณะองค์รวมมากกว่าส่วนย่อย เน้นกระบวนการให้นักเรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติและไม่เคร่งครัดกับข้อผิดพลาดในกฎเกณฑ์และไวยากรณ์ทางภาษามากเกินไป

5. ศึกษาแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ (Devitt et al., 1987, pp. 43-44) ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นทักษะการฟังและทักษะการพูด มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบซึ่งกันและกัน และให้ความสำคัญกับสถานการณ์ในการใช้ภาษามากกว่าโครงสร้างทางไวยากรณ์ (William, 1995, pp. 12-13) สำหรับแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น จาร์วิส (Jarvis, 1997, p. 122) ได้แสดงทรรศนะไว้ว่า ครูผู้สอนต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสร้างกิจกรรมผลิตสื่อและจัดสถานการณ์การเรียนรู้อย่างหลากหลาย รวมถึงจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในการใช้ภาษาด้วยตนเอง อีกทั้งครูผู้สอนอาจให้คำแนะนำกับผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น ส่วนขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กรมวิชาการ (2542, หน้า 31-33) ได้เสนอขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้แจงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้

แต่ละครั้ง 2) ขั้นถ่ายถอดเนื้อหา ครูผู้สอนใช้วิธีสอนที่หลากหลายในการถ่ายทอดรายละเอียดของเนื้อหา ความรู้ในกฎเกณฑ์ของไวยากรณ์ทางภาษา และกลวิธีในการสื่อสารแก่ผู้เรียน

3) ขั้นการฝึกปฏิบัติและการถ่ายโอน เป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อมุ่งส่งเสริมทักษะในการสื่อสารให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สำหรับการวัดผลประเมินผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ฮีตัน (Heaton, 1997, pp. 5-14) ให้ข้อเสนอแนะในการวัดผลและประเมินผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการวัดผลและประเมินผลให้เป็นธรรมชาติ ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกผ่อนคลายความวิตกกังวล ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่ สำหรับหัวข้อหรือประเด็นสนทนาที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลนั้น ครูผู้สอนควรเลือกหัวข้อที่เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนหรือหัวข้อที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ผู้เรียนจะแสดงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เต็มศักยภาพ โดยไม่รู้สึกรีบหรือวิตกกังวลแต่อย่างใด นอกจากนี้กิจกรรมการวัดผลและประเมินผลควรหลีกเลี่ยงการจดบันทึก เพราะอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัดใจ อาจเลือกใช้วิธีการบันเลียงผู้เรียนไว้ เพื่อความสะดวกในการให้คะแนนและสามารถตรวจสอบความเที่ยงตรงได้ในภายหลัง

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการสอนและจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการสอน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการสอนตามแนวคิดของการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยแบ่งขั้นตอน การดำเนินการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1. ขั้นพัฒนารูปแบบการสอน

1.1 นำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิดของรูปแบบการสอนในขั้นตอนที่ 1 คือ ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนมากำหนดเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการสอน

1.2 ออกแบบรูปแบบการสอน โดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน มี 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1.2.1 หลักการของรูปแบบการสอน ใช้หลักการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง จากการฝึกปฏิบัติจริงและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับผู้อื่น

1.2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เพื่อมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1.2.3 สารระ ได้แก่ สารระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ การทักทาย ตนเองและครอบครัว อาหารและสุขภาพ การใช้โทรศัพท์และการบริการ ฤดูกาล และเทศกาลต่าง ๆ กิจกรรมยามว่าง และความบันเทิง

1.2.4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยพัฒนาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอลด์ (Kolb, 1984) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาบิน (Slavin, 1995) กำหนดไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ ขั้นทดลองปฏิบัติ ขั้นวัดผลประเมินผล และขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

1.2.5 การวัดผลและประเมินผล เป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยแบ่งการวัดผลประเมินผลออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน วัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน และวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ซึ่งการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว และแบบวัดเจตคติก่อนเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอน ที่พัฒนาขึ้น สำหรับการวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน ผู้วิจัยใช้แบบมาตราส่วนวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งพัฒนามาจากมาตราส่วนประเมินค่าวัดทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ (CSRS) ของสปิตซ์เบิร์ก (Spitzberg, 2003, pp. 25-41) และแบบวัดและประเมินผลการฟังและพูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA) (Goulden, 1995, pp. 21-28) ส่วนการวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน และแบบวัดเจตคติหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอน ที่พัฒนาขึ้น

1.3 จัดทำรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีองค์ประกอบครบทั้ง 5 ข้อ และนำองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ

มาเขียนรายละเอียดให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน รวมทั้งจัดเรียงลำดับองค์ประกอบในรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นให้ถูกต้อง

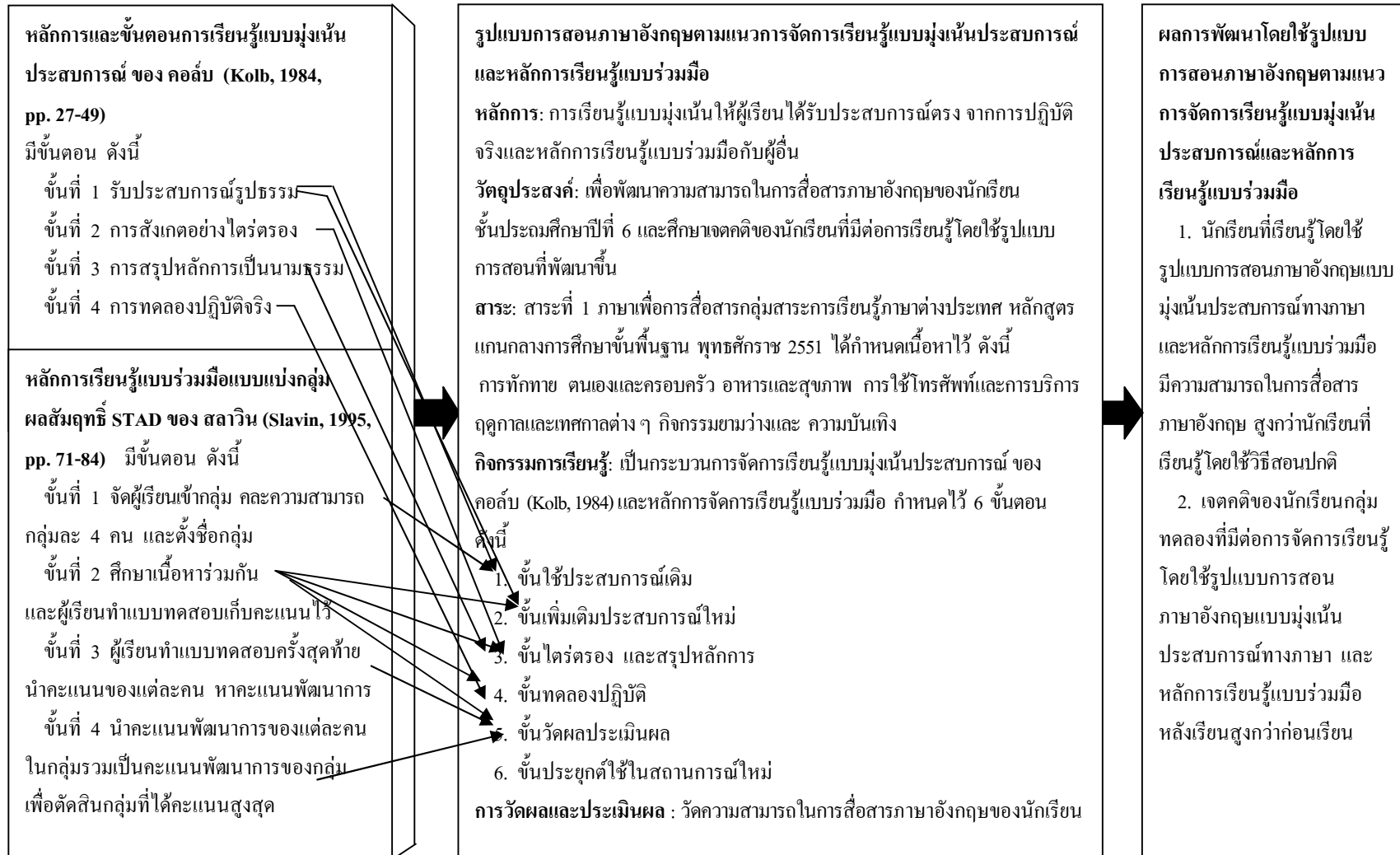
2. ขั้นตอนจัดทำเอกสารประกอบการสอน

2.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการสอน

2.2 กำหนดสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนำมาวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปี เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน

2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดให้มีรูปแบบเหมือนกันทั้งฉบับ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญตามมาตรฐานการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมงที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยระบุในกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการบันทึกผลหลังกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ลักษณะ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 29 ชั่วโมง ใช้กับกลุ่มทดลอง และแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนปกติ จำนวน 29 ชั่วโมง ใช้กับกลุ่มควบคุม

2.4 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการสอน เพื่อให้ผู้สอนได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติและนำรูปแบบการสอนไปใช้ได้ถูกต้อง ตรงกับวัตถุประสงค์ ซึ่งคู่มือการใช้รูปแบบการสอน จะบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับคำแนะนำในการใช้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอน เช่น สื่อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการวัดผลประเมินผล เป็นต้น ตลอดจนข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพ ทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอนและ เอกสารประกอบการสอน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ๆ ดังรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตรวจสอบคุณภาพ

1.1 กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน โดยการพิจารณาในองค์ประกอบของ
รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นทุกองค์ประกอบ และเอกสารประกอบการสอน

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินและกำหนดรูปแบบของแบบประเมิน

1.3 กำหนดประเด็นในการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอน
และแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 พัฒนาแบบประเมินรูปแบบการสอน แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการสอน
และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า และส่วนเพิ่มเติม
เป็นแบบปลายเปิดไว้ในส่วนท้าย ให้ผู้ประเมินแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.5 นำเสนอแบบประเมินทั้ง 3 ฉบับ กล่าวคือ แบบประเมินรูปแบบการสอน
แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ให้อาจารย์
ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมในการใช้ภาษา และความครอบคลุมของประเด็นในการประเมิน
คุณภาพของรูปแบบการสอน คู่มือในการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้

1.6 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้
อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

1.7 ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบ คู่มือการใช้รูปแบบการสอนและ
แผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่านเพื่อประเมินคุณภาพ โดยนำคะแนนที่ได้
จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์
การประเมินของเบสท์ (Best, 1981, p. 147) และรัตนะ บัวสนธ์ (2544, หน้า 45) มี 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

และส่วนท้ายที่เป็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์
เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.8 ผู้วิจัยสรุปผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.8.1 รูปแบบการสอน ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ ด้านหลักการและแนวคิดของรูปแบบ ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ด้านสาระของรูปแบบ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่ารูปแบบการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81, SD = 0.39$) ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้ รูปแบบการสอนน่าสนใจมีความเหมาะสมและมีองค์ประกอบครบถ้วน

1.8.2 คู่มือการใช้รูปแบบการสอน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ เนื้อหารายละเอียดชัดเจนเอื้อต่อการนำรูปแบบไปใช้ ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม รายละเอียดเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล เกณฑ์การประเมินผลและเครื่องมือที่ใช้วัดผลและประเมินผล และการระบุบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน โดยภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า คู่มือการใช้รูปแบบการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70, SD = 0.47$) ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้ คู่มือการใช้รูปแบบการสอน มีรายละเอียดชัดเจนดี แต่มีบางคำหรือข้อความพิมพ์ซ้ำกัน ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขตรวจสอบโดยตัดคำหรือข้อความที่ซ้ำกันออกให้เป็นประโยคหรือข้อความที่ถูกต้องสมบูรณ์

1.8.3 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ ด้านจุดประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78, SD = 0.42$) ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้ ควรเพิ่มจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้และจำนวนชั่วโมง เพราะจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น และควรเพิ่มขึ้นวัดผลและประเมินผล นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในขั้นกิจกรรมตามรูปแบบและระบุรายละเอียดด้วยว่ามีวิธีการวัดอย่างไร และใช้เครื่องมืออะไรในการวัด ผู้วิจัยเพิ่มแผนการจัดการเรียนรู้และจำนวนชั่วโมง จาก 24 ชั่วโมง เป็น 29 ชั่วโมงและได้ดำเนินการเขียนขึ้นการวัดผล ประเมินผลเพิ่มเติม โดยระบุวิธีการวัดผลและประเมินผลระบุเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลเพิ่มเติมในทุก ๆ แผนการจัดการเรียนรู้และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผลปรากฏว่ามีความเหมาะสม

1.9 ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. ขั้นตอนการใช้

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดนาจอมเทียน และโรงเรียนวัดบุญสัมพันธ์ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ดังมีรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกนักเรียนกลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของทั้ง 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposed sampling) นักเรียนกลุ่มทดลองมีลักษณะใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาจอมเทียน จำนวน 33 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนวัดบุญสัมพันธ์ จำนวน 36 คน ซึ่งโรงเรียนทั้งสองเป็นโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยนักเรียนในแต่ละห้องเรียนเป็นนักเรียนความสามารถอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน

2.2 ผู้วิจัยทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 2 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งสองโรงเรียน ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

2.3 ผู้วิจัยได้สังเกตบรรยากาศในชั้นเรียนในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนหลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่านักเรียนสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น และตื่นตัวในการเรียนรู้ มีความตั้งใจและสนใจเรียนกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนรู้สึกแปลกใหม่ในการเรียนกับครูผู้สอนชาวต่างชาติ ส่วนปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีดังนี้

2.3.1 ในช่วงเริ่มแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าพูดหรือสนทนาได้ตอบกับครูผู้สอนชาวต่างชาติ หรือโต้ตอบกับเพื่อน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เรียนเกรงว่าจะพูดหรือสนทนาไม่ถูกต้องและไม่คุ้นเคยกับครูผู้สอนชาวต่างชาติ จึงทำให้ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใช้เวลามากกว่าที่กำหนดไว้ แต่ภายหลังที่ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจ และคลายความกังวล ผู้เรียนจึงกล้าแสดงออกหรือกล้าสื่อสารกับเพื่อน ๆ และครูผู้สอนชาวต่างชาติมากขึ้น

2.3.2 ผู้เรียนประสบปัญหาในด้านการฟัง จากการสื่อสารของครูผู้สอนชาวต่างชาติ ซึ่งมีสาเหตุมาจากผู้เรียนไม่เคยเรียนกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เป็นชาวต่างชาติมาก่อน ทำให้ไม่คุ้นเคยกับสำเนียงของครูชาวต่างชาติ กอปรกับครูผู้สอนชาวต่างชาติพูดเร็ว และใช้คำศัพท์ บางคำที่ค่อนข้างยากกว่าพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงส่งผลให้ผู้เรียนบางส่วนไม่เข้าใจในการสื่อสารของครูชาวต่างชาติ ผู้วิจัยจึงดำเนินการแก้ไข โดยพูดคุยกับ ครูผู้สอนชาวต่างชาติปรับการพูดสื่อสารให้พูดช้าลง โดยใช้คำศัพท์ที่เข้าใจได้โดยง่าย ถ้าประโยค สื่อสารใดเป็นประโยคยาว ๆ ให้พูดซ้ำ 2 รอบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามซ้ำ ในกรณีที่ผู้เรียน ไม่เข้าใจหรือฟังไม่รู้เรื่อง

2.3.3 ในการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนเรียน ในชั้นใช้ประสบการณ์เดิม ใช้เวลาค่อนข้างน้อยในการประเมิน เนื่องจากผู้เรียนยังไม่ได้รับความรู้ใหม่ หรือประสบการณ์ใหม่ในเรื่องนั้น ๆ แต่ในชั้นวัดผลและประเมินผลเป็นการประเมินความสามารถ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนจะใช้เวลาในการประเมินความสามารถในการสื่อสารของ กลุ่มสนทนาแต่ละคู่ ซึ่งใช้เวลามาก บางครั้งเกินเวลาที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งกับครูผู้สอน ชาวต่างชาติในการประเมินความสามารถในการสื่อสารของกลุ่มสนทนาแต่ละคู่

3. ขั้นปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และสภาพปัญหาที่พบจาก การทดลองนำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนพัฒนาขึ้นไปจัดกิจกรรมการเรียน การสอนกับกลุ่มทดลอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มาพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการสอน แผนการจัด การเรียนรู้ และคู่มือการใช้รูปแบบการสอนให้มีความถูกต้อง และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดลองใช้จริง และศึกษา

ผลการใช้รูปแบบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การดำเนินการในขั้นตอนที่ 4 เป็นการนำรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบการสอนฉบับสมบูรณ์จาก ขั้นตอนที่ 3 มาทดลองใช้จริง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองจับเต่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 64 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2

จำนวนทั้งสิ้น 32 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการจับสลาก เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 32 คน เป็นกลุ่มควบคุม

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองจับเต่า โดยมีเหตุผลสำคัญหลายประการ ดังนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองจับเต่า มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2555-2557 สูงกว่าระดับประเทศ และเป็นอันดับที่ 2 เป็นระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน จากจำนวนโรงเรียน 81 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 (ซึ่งอันดับที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา) แต่จากการทดสอบเบื้องต้นแล้ว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษตามระดับความสามารถได้ค่อนข้างน้อย ทางโรงเรียนวัดหนองจับเต่า จึงได้จัดรายวิชาเพิ่มเติม รหัสวิชา อ 16201 รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน กอปรกับที่ตั้งอาณาบริเวณโดยรอบโรงเรียนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคตะวันออก เช่น วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร พระแกงสลักทองคำ เขาชีจรรย์ วิหารเซียน สวนนงนุช ไร่องุ่นซิลเวอร์เลค มิโมซา สวนน้ำการ์ตูนเน็ตเวิร์ค และโรงละครอลังการ เป็นต้น ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดทำโครงการมัลติเทคนิกน้อย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ให้โรงเรียนในสังกัดมาศึกษาดูงาน โรงเรียนวัดหนองจับเต่า เพราะมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทุกวิชาสูงกว่าระดับประเทศ ถ้านักเรียนของโรงเรียนวัดหนองจับเต่าได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติ ของกระทรวงศึกษาธิการ จะทำให้เป็นต้นแบบโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วย ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองจับเต่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. ขั้นตอนเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ

มีจำนวน 2 ตอน ตอนแรกเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ โดยผู้สอนชาวต่างประเทศ เป็นผู้อ่านสถานการณ์คำถาม นักเรียนฟังและเลือกตอบคำถามจากตัวเลือกที่กำหนดให้และตอนสอง เป็นแบบเติมบทสนทนาในช่องว่างจำนวน 15 ข้อ โดยครูผู้สอนชาวต่างประเทศเป็นผู้อ่านสถานการณ์คำถามเช่นกัน นักเรียนฟังและเติมบทสนทนา แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านและผ่านการตรวจสอบ

คุณภาพเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

2.1.3 กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบวัดความสามารถให้ถูกต้องและครอบคลุมตามกรอบสาระสำคัญและเนื้อหาที่กำหนดไว้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งได้กำหนดเนื้อหาไว้ ดังนี้ การทักทาย ตนเองและครอบครัว อาหารและสุขภาพ การใช้โทรศัพท์ และการบริการ ฤดูกาลและเทศกาลต่าง ๆ กิจกรรมยามว่างและความบันเทิง โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้เป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 60 ข้อ (แต่ใช้จริงจำนวน 40 ข้อ) แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรกเป็นแบบปรนัย (Multiple choices) ชนิด 4 ตัวเลือก ที่มีคำตอบถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ทำถูกต้อง และให้คะแนน 0 คะแนน สำหรับข้อที่นักเรียนทำผิด ซึ่งวิธีการทำแบบทดสอบนั้น ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ จะเป็นผู้อ่านคำถาม นักเรียนฟังและเลือกตอบคำถามจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบแบบปรนัยไว้จำนวน 40 ข้อ (แต่เลือกใช้เป็นข้อสอบจริง จำนวน 25 ข้อ) ตอนสองเป็นแบบเติมบทสนทนาในช่องว่าง โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่นักเรียนตอบได้ถูกต้องหรือตอบใกล้เคียงตรงประเด็นและให้คะแนน 0 คะแนน สำหรับข้อที่นักเรียนตอบผิดหรือไม่ตรงประเด็น (ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจร่วมกันของครูผู้สอนชาวต่างประเทศและครูผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทย) ซึ่งวิธีการในการทำข้อสอบแบบเติมบทสนทนานั้น ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ จะเป็นผู้อ่านสถานการณ์ นักเรียนฟังและเติมบทสนทนาในช่องว่าง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบแบบเติมบทสนทนาไว้ จำนวน 20 ข้อ (แต่เลือกใช้เป็นข้อสอบจริง จำนวน 15 ข้อ)

2.1.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน มีข้อเสนอแนะดังนี้ ข้อคำถามแบบปรนัยเลือกตอบบางข้อ มีคำตอบที่ถูกต้องมากกว่าหนึ่งคำตอบ ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อสอบแบบปรนัยเลือกตอบให้แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวและนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นที่ยอมรับของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน

2.1.5 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของการใช้ภาษา โดยการหาค่า *IOC* ซึ่งผลการประเมินแบบทดสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าภาพรวมแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษมีความสอดคล้อง โดยมีค่า *IOC* เท่ากับ 0.60-1.00 และผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะดังนี้ ข้อคำถามบางข้อมีบริบทสถานการณ์ไม่ชัดเจน ในคำถามบางข้อมีการวัดทักษะทางคณิตศาสตร์ร่วมด้วย และมีข้อคำถามมากเกินไป

2.1.6 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาจอมเทียน จำนวน 33 คน และนำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (*P*) โดยใช้สูตร $P = R/N$ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 66) โดยเลือกข้อคำถามที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .36 - .64 และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (*r*) โดยใช้เทคนิค 25% โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูง 25% และกลุ่มต่ำ 25% โดยใช้สูตร $r = (R_H - R_L) / N_H$ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 68) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .37 - .75 และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ .90

2.1.7 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงและคัดเลือกแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารทั้งฉบับ โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือก คือ ข้อสอบต้องมีค่าความยากง่ายที่เป็นที่ยอมรับได้ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง .20-.80 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 ขึ้นไป (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 66-68) และข้อสอบต้องครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดไว้ในการวิจัยในครั้งนี้ครบทุกเนื้อหา เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบในแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษไว้ จำนวน 40 ข้อ โดยเป็นข้อสอบแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 25 ข้อ และแบบเติมบทสนทนาในช่องว่าง จำนวน 15 ข้อ

2.2 แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ ใช้ในการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างเรียน ซึ่งในการประเมินแต่ละครั้งจะมีผู้ประเมิน 3 คน กล่าวคือ คู่สนทนาประเมินซึ่งกันและกัน และครูประเมินคู่สนทนาทั้งสอง และนำคะแนนทั้งสองชุด มาหาค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อพิจารณาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของคู่สนทนาทั้งสองคน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตราส่วนประเมินค่าวัดทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ (CSRS) ของ สปีทซ์เบอร์ก์ (Spitzberg, 2003, pp. 25-41) และแบบวัดและประเมินผลการฟังและพูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA) (Goulden, 1995, pp. 21-28)

2.2.2 ผู้วิจัยแปลมาตราส่วนประเมินค่าวัดทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ (CSRS) ของ สปีทซ์เบอร์ก์ และแบบวัดและประเมินผลการฟังและพูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA) เป็นภาษาไทย

2.2.3 ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นของตนเอง จำนวน 20 ข้อ โดยประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาตราส่วนประเมินค่าวัดทักษะการสนทนา (CSRS) ของสปีทซ์เบอร์ก์ และแบบวัดและประเมินผลการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA)

2.2.4 นำเสนอแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษแก่อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับความเหมาะสมของสำนวนภาษาให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.5 นำแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (*IOC*) ซึ่งผลการประเมินแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน พบว่า โดยภาพรวมแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารมีความสอดคล้องโดยมีค่า *IOC* เท่ากับ 0.80-1.00 และผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ภาษาที่ใช้ในรายการประเมินบางข้อใช้ภาษาที่เข้าใจยาก ควรปรับให้เป็นภาษาที่อ่านและเข้าใจได้ง่าย เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงภาษาที่ใช้ในรายการประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2.6 นำแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษไปตรวจสอบคุณภาพ โดยนำไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ซึ่งผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาจอมเทียน จำนวน 33 คน และนำผลการทดลองมาทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ดังนี้

2.2.6.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item analysis) ด้วยการใส่สัดส่วนร้อยละ 25 จำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ และทดสอบสถิติด้วยค่า t (*t-test*) เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ของค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Edwards, 1957, p. 153)

2.2.6.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ .99

2.2.7 จัดทำแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษระหว่างเรียนกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเจตคติ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับเจตคติ แบบวัดเจตคติ และวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติ จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 สร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) โดยผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายในการสร้างแบบวัดเจตคติเพื่อเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ในการสร้างแบบวัดเจตคติ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการประเมินให้ครอบคลุมลักษณะของรูปแบบการสอน ซึ่งข้อความที่ใช้มีทั้งลักษณะ ในเชิงบวก และเชิงลบ จำนวน 30 ข้อ (แต่ใช้จริงจำนวน 20 ข้อ) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ข้อความในลักษณะเชิงบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ข้อความในลักษณะเชิงลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน

แปลผลค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลผลแบบวัดเจตคติ ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981, p. 147) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีเจตคติในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับเห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.3.3 นำแบบวัดเจตคติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาที่จะประเมิน ความถูกต้องในการใช้ภาษา และความสัมพันธ์สอดคล้องของข้อคำถามกับรูปแบบการสอน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.4 นำแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า โดยภาพรวมแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนมีความสอดคล้องโดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.60-1.00 และผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะดังนี้ ข้อคำถามบางข้อมีลักษณะเป็นกลาง ไม่เป็นไปในลักษณะเชิงบวกหรือลบ บางข้อคำถามใช้ภาษาค่อนข้างยากเกินไปสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ข้อคำถามในแบบวัดมีใจความของคำถามคล้ายคลึงกันหรือถามซ้ำ และมีข้อคำถามมากเกินไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.5 ผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติไปตรวจสอบคุณภาพ โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มที่นำเครื่องมือไปทดลอง (Try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาจอมเทียน จำนวน 33 คน ซึ่งได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้

2.3.6 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอน โดยการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้ ผู้วิจัยดำเนินการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอน โดยการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item analysis) ด้วยการใส่สัดส่วนร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำและทดสอบสถิติด้วยค่า t (t -test) เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ของค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Edwards, 1957, p. 153)

2.3.7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติ โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติ .98

2.3.8 จัดทำแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอน ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 20 ข้อ เพื่อประเมินเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

3. ขั้นตอนการทดลอง

3.1 แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองในการวิจัย เป็นแบบสองกลุ่ม ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Two group pretest-posttest design) ซึ่งลักษณะการออกแบบการทดลอง ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2554, หน้า 56)

$$\begin{array}{ccc} O_{1E} & T & O_{2E} \\ O_{1C} & \sim T & O_{2C} \end{array}$$

O_{1E} = คะแนนการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง

O_{1C} = คะแนนการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม

O_{2E} = คะแนนการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

O_{2C} = คะแนนการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

T = การจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

$\sim T$ = การจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบปกติ

3.2 ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมงต่อหนึ่งกลุ่ม โดยใช้เวลาในการ

ทดลองของกลุ่มทดลอง 29 ชั่วโมง และกลุ่มควบคุม 29 ชั่วโมง โดยดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

3.3 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

3.3.1 ระยะทดสอบก่อนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ โดยเป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 25 ข้อ และแบบเติมบทสนทนาในช่องว่างจำนวน 15 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 60 นาที นอกจากนี้ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบวัดเจตคติก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ

3.3.2 ระยะดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว กับกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมนั้น ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนปกติ ซึ่งทั้งสองกลุ่ม จะได้รับการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ

3.3.3 ระยะทดสอบหลังการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการวัดและประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ โดยเป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 25 ข้อ และแบบเติมบทสนทนาในช่องว่างจำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนการทดสอบ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทั้งสองกลุ่ม ดังนี้

3.3.3.1 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

3.3.3.2 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนปกติ

3.3.3.3 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

หลังจากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดเจตคติหลังเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้สถิติ *t-test for dependent samples*

3.4.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนปกติ โดยใช้สถิติ *t-test for dependent samples*

3.4.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ *t-test for independent samples*

3.4.4 เปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้สถิติ *t-test for dependent samples*

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 ค่าเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (Diekhoff, 1992, p. 38; สมนึก ภัททิยธนี, 2549, หน้า 237)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

X = คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง (Scores on the variable X)

N = จำนวนคนทั้งหมด (The total number of cases)

3.5.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, หน้า 251)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง (Scores on the variable X)

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.5.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ *t-test for dependent samples* (Kohout, 1974, p. 351)

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, df = n - 1$$

เมื่อ	D	แทน	ผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
	$\sum D$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่ยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่

3.5.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ *t-test for independent samples* (Wiess, 1995, p. 599)

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}; df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}} - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงของที (<i>t</i> -Distribution)
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มทดลอง
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มควบคุม
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มทดลอง
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มควบคุม
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้วิธีสอนปกติ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามสภาพจริง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ท่าน และสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน ที่อยู่ต่างโรงเรียนกัน และนำข้อมูลที่ศึกษามาเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการสอนภายใต้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของคอลลีบ (Kolb, 1984, pp. 27-49) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาวิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) ซึ่งรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ได้ผ่านขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการสอนและจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพ ทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอน และเอกสารประกอบการสอน

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดลองใช้จริง และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการดำเนินการดังกล่าวได้รูปแบบการสอนที่มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล ดังมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

หลักการ

หลักการของรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใช้หลักการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง จากการฝึกปฏิบัติจริง และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับผู้อื่น

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

สาระ

สาระของรูปแบบการสอน ได้แก่ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ การทักทาย ตนเองและครอบครัว อาหารและสุขภาพ การใช้โทรศัพท์และการบริการ ฤดูกาลและเทศกาลต่าง ๆ กิจกรรมยามว่างและความบันเทิง

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยพัฒนาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของคอลลีบ(KoIb) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาวิน(Slavin) โดยพัฒนาเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขึ้นใช้ประสบการณ์เดิม เป็นขั้นที่จัดนักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง 1 คน, ปานกลาง 2 คน, อ่อน 1 คน) และให้ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดให้จากประสบการณ์เดิมหรือพื้นความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ขึ้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ เป็นขั้นตอนที่ครูถ่ายทอดความรู้และให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้แก่ผู้เรียน

ขั้นที่ 3 ขึ้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดพิจารณาความแตกต่างของวิธีการสื่อสารระหว่างวิธีการในการใช้ภาษาจากพื้นความรู้เดิมกับวิธีการในการใช้ภาษาจากประสบการณ์ความรู้ใหม่ที่ครูนำเสนอ และผู้เรียนคิดและตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นขั้นที่ครูสร้างสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์เดิม ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านมาแล้ว และนำหลักการและวิธีการที่ได้รับการฝึกปฏิบัติมาใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ขั้นวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ครูและตัวแทนผู้เรียนร่วมกันวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคน หลังจากนั้นครูจะเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม และเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย ครูจะนำพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นจะได้รับรางวัลเป็นการเสริมแรง

ขั้นที่ 6 ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เป็นขั้นที่ผู้เรียนเชื่อมโยงหรือประยุกต์ความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้จากในห้องเรียนไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงในชีวิตประจำวัน

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบการสอน เป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยแบ่งการวัดผลและประเมินผล ออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ การวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเรียบร้อยแล้วและวัดเจตคติก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น การวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน ผู้วิจัยใช้แบบมาตราส่วนวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากมาตราส่วนประเมินค่าวัดทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ (CSRS) ของสปิตซ์เบิร์ก (Spitzberg, 2003, pp. 25-41) และแบบวัดและประเมินผลการฟังและพูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA) ของโกลเด้น (Goulden, 1995, pp. 21-28) ส่วนการวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน และแบบวัดเจตคติหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ผลปรากฏดังนี้ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81, SD = 0.39$) (ภาคผนวก ก, หน้า 227) และรูปแบบการสอนดังกล่าวได้รับการประเมินคุณภาพ โดยคณะกรรมการนิเทศการสอน จำนวน 3 ท่าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.89, SD = 0.32$) (ภาคผนวก ก, หน้า 230)

สำหรับผลการประเมินคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70, SD = 0.47$) (ภาคผนวก ค, หน้า 228) และได้รับการประเมินจากคณะกรรมการนิเทศการสอน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.72, SD = 0.46$) (ภาคผนวก ค, หน้า 236) ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78, SD = 0.42$) (ภาคผนวก ค, หน้า 229) และได้รับการประเมินจากคณะกรรมการนิเทศการสอนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.72, SD = 0.45$) (ภาคผนวก ค, หน้า 232)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้วิธีสอนปกติ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม (คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	จำนวนนักเรียน (n)	t
กลุ่มควบคุม	40	14.22	2.67	32	.182
กลุ่มทดลอง	40	14.34	2.81	32	

** $p < .01$

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลองนั้นคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนการทดลองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลอง
ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ความสามารถ ในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม (คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	จำนวนนักเรียน (n)	t
กลุ่มควบคุม	40	21.09	3.07	32	7.07**
กลุ่มทดลอง	40	26.75	3.32	32	

** $p < .01$

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถ
ในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ก่อนและหลัง
การทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม

ความสามารถ ในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม (คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	จำนวนนักเรียน (n)	t
ก่อนเรียน	40	14.22	2.67	32	37.41**
หลังเรียน	40	21.09	3.07	32	

** $p < .01$

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ก่อนและหลัง การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ความสามารถ ในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม (คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	จำนวนนักเรียน (n)	t
ก่อนเรียน	40	14.34	2.81	32	49.73**
หลังเรียน	40	26.75	3.32	32	

** $p < .01$

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและนักเรียนกลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ยของคะแนน ความก้าวหน้า	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	จำนวน นักเรียน (n)	t	
แผนการจัดการเรียนรู้ 1	กลุ่มควบคุม	24.39	2.62	32	10.55**
	กลุ่มทดลอง	32.12	3.21	32	
แผนการจัดการเรียนรู้ 2	กลุ่มควบคุม	26.04	2.27	32	11.57**
	กลุ่มทดลอง	33.80	3.03	32	
แผนการจัดการเรียนรู้ 3	กลุ่มควบคุม	26.71	1.75	32	13.68**
	กลุ่มทดลอง	34.78	2.83	32	
แผนการจัดการเรียนรู้ 4	กลุ่มควบคุม	28.06	2.24	32	14.42**
	กลุ่มทดลอง	35.50	1.86	32	
แผนการจัดการเรียนรู้ 5	กลุ่มควบคุม	28.81	2.15	32	13.41**
	กลุ่มทดลอง	36.09	2.19	32	
แผนการจัดการเรียนรู้ 6	กลุ่มควบคุม	29.14	2.32	32	16.13**
	กลุ่มทดลอง	37.25	1.63	32	

** $p < .01$

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 2 3 4 5 และ 6 ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงกราฟความก้าวหน้าไว้ในภาพที่ 7

ภาพที่ 7 กราฟแสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและนักเรียนกลุ่มทดลอง

จากภาพที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากราฟแสดงคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าตั้งแต่แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 2 3 4 5 และ 6 ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มทดลองจะสูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ย 24.39, 26.04, 26.71, 28.06, 28.81 และ 29.14 ส่วนคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย 32.12, 33.80, 34.78, 35.50, 36.09 และ 37.25 ตามลำดับ

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์
ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ**

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

เจตคติของ นักเรียนที่มีต่อ การเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบที่พัฒนา	คะแนนเต็ม (คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	จำนวนนักเรียน (n)	t
ก่อนเรียน	5.00	4.49	.71	32	4.41**
หลังเรียน	5.00	4.80	.35	32	

** $p < .01$

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ 3 ประการหลัก ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ 3) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการสอนและจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพ ทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบการสอน ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทดลองใช้จริงและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ 2) แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ 3) แบบวัดเจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ได้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ผลปรากฏว่ารูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81, SD = 0.39$) ส่วนผลการประเมินคุณภาพของ

รูปแบบการสอนโดยคณะกรรมการนิเทศการสอน จำนวน 3 ท่าน ผลปรากฏว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.89, SD = 0.32$)

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามรูปแบบการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ได้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สารกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวัดผลและประเมินผล ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอน ทั้งจากการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และการประเมินคุณภาพโดยคณะกรรมการนิเทศการสอนจำนวน 3 ท่าน ผลปรากฏว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก

รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมานั้นมีกระบวนการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจน มีทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องมารองรับ ตลอดจนมีการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนได้อย่างสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คลาร์ก (Clark, 2003, p. 12) จอยซ์, เวล และคาลฮาวน์ (Joyce, Weil & Calhoun, 2004, p. 23) ทิศนา แคมมณี (2553, หน้า 201-204) และรัชฎา ทับเทศ (2554) ที่มีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนไปในทำนองเดียวกันว่า รูปแบบการสอนที่ดีจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์บริบทหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง มีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้หรือทฤษฎีด้านจิตวิทยามารองรับ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนได้อย่างสอดคล้อง อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของรูปแบบการสอน มีการดำเนินการพัฒนา ซึ่งเป็นขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาตามแนวทางที่ได้ออกแบบไว้ แล้วจึงนำรูปแบบการสอนนั้นไปทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับศึกษาผลที่เกิดขึ้น หลังจากนั้นจึงดำเนินการประเมินผลรูปแบบการสอน เพื่อเป็นการทดสอบประสิทธิผลของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นว่าบังเกิดผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่

มากน้อยเพียงใด จากแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการสอนได้อย่างสอดคล้องกับแนวคำเนิการดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือ กระบวนการในการสร้างและพัฒนารูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการสอน รวมทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดแบบมีโครงสร้างในการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ท่าน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน ที่อยู่ต่างโรงเรียนกัน เพื่อศึกษาบริบทพื้นฐานหรือสภาพปัญหาที่แท้จริงในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งจากการศึกษาหลักการ ทฤษฎีการเรียนรู้ และการวิเคราะห์บริบทเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบการสอนตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ โดยประยุกต์ขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้ประสบการณ์ของคอลลี (Kolb, 1984, pp. 27-49) และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ตามแนวคิดของสลาวิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) มาเป็นทฤษฎีรองรับในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน ซึ่งมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ หลักการวัตถุประสงค์ สาระ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพโดยนำเสนอรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตรวจสอบคุณภาพในเบื้องต้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอน ซึ่งผลปรากฏว่าในภาพรวมรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลังจากนั้นผู้วิจัยนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้จัดกิจกรรมนำร่องกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพในเบื้องต้นก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งปรากฏว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพที่เชื่อได้ว่ารูปแบบการสอนดังกล่าวสามารถนำไปใช้พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้ในการทดลองสอนจริงกับกลุ่มทดลอง โรงเรียนที่มีกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการทดลองสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น ได้แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอน จำนวน 3 ท่าน ซึ่งได้นิเทศการสอนของผู้วิจัยทุกชั่วโมง เข้าร่วมประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนตามสภาพจริงในครั้งนี้ด้วย ซึ่งผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอน พบว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้วิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งแตกต่างจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยประยุกต์ขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอลลี (Kolb, 1984, pp. 27-49) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาบิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) เป็นขั้นตอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ ขั้นไตร่ตรอง และสรุปหลักการ ขั้นทดลองปฏิบัติ ขั้นวัดผลและประเมินผล และขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งในทุก ๆ ขั้นตอน ผู้วิจัยจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน เช่น ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม เป็นการฝึกให้ผู้เรียนสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดโดยใช้ประสบการณ์เดิมหรือพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดโดยใช้ประสบการณ์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ ขั้นไตร่ตรอง และสรุปหลักการ ฝึกให้ผู้เรียนร่วมกันคิดตัดสินใจและเลือกวิธีการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนด ขั้นทดลองปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนได้นำหลักการและวิธีการที่ได้รับ มาฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะความสามารถในการสื่อสาร ขั้นวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนจะร่วมกันกับครูผู้สอนในการวัดผลและประเมินผลทักษะปฏิบัติ และขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ผู้เรียนจะนำวิธีการสื่อสารไปฝึกใช้จริงในชีวิตประจำวัน จะเห็นได้ในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเคมพ์ และคณะ (Kemp, et al., 1996, p. 4) ที่ได้แสดงทฤษฎีไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ช่วยขับเคลื่อนความคิดทางการศึกษาเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญกับครูผู้สอน มาเป็นการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของเบียร์ดและวิลสัน (Beard & Wilson, 2002, p. 1, 16) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม โดยใช้การปฏิบัติ การสะท้อนคิดและการถ่ายโอนเป็นความเข้าใจอย่างแจ่มชัดที่ได้ผ่านกระบวนการภายในทั้งที่รู้ตัว และไม่รู้ตัวเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ที่ได้พบ ที่สร้างบนพื้นฐานประสบการณ์และความรู้เดิม นอกจากนี้เดวิทท์ และคณะ (Devitt et al., 1987, pp. 43-44) ยังได้แสดงทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ว่าเป็นวิธีสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

(Learner-Entered) เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ สามารถนำความรู้ในสิ่งที่พบเห็น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสื่อสารทางสังคมไปปรับใช้ได้ในชีวิตจริง

2.2 รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นนั้นประยุกต์มาจากทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอลลี (Kolb, 1984, pp. 27-49) ซึ่งเป็นหลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับในแวดวงการศึกษา ว่าหลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์นั้น ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการ โดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนใช้ความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนและเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรม ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหากฎเกณฑ์ของภาษาด้วยการลองผิดลองถูก การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการสนับสนุนเกี่ยวกับภาษา และทบทวนข้อสรุป เพื่อที่จะได้ฝึกฝนและใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วจากกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมการใช้ภาษา (Kolb, 1984, p. 41) ทินจาลา (Tynjala, 1998, p. 173) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของคอลลี เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง นอกจากนี้งานวิจัยของพรรณวาร์ บุญประเสริฐผล (2552) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ โดยประยุกต์ใช้จากทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอลลี (Kolb) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบ การสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนปกติ

นอกเหนือจากรูปแบบการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของคอลลี (Kolb) แล้ว รูปแบบการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาตามแนวคิดของนักทฤษฎีหรือ นักการศึกษาท่านอื่น ๆ ยังให้ผลต่อการพัฒนาทักษะด้านการฟังและทักษะการพูดด้วย ดังเช่นงานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารของวอลเกอร์ และคณะ (Walker et al., 1983) และเวอร์ (Wurr, 2002) ซึ่งพบว่า แนวการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาส่งผลต่อการพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน

2.3 รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นนั้นได้นำหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาบิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) มาประยุกต์ใช้ในรูปแบบการสอนดังกล่าวด้วย ในทุก ๆ ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการปฏิสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการของกลุ่มและ

มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ มีการประเมิน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อarendส์ (Arends, 1994, pp. 345-346) ที่นำเสนอแนวคิดไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือมีข้อดีหลายประการในการพัฒนาผู้เรียนดังนี้ คือ ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสมาชิก ส่งเสริมทักษะในการทำงานและทักษะในการแก้ปัญหาร่วมกัน ฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขึ้น ส่งเสริมทักษะทางสังคม ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนมีการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีประสิทธิภาพและใช้ได้ดีในทุกรายวิชา นอกจากนี้ชายเลอร์ (Shindler, 2009) ยังได้กล่าวถึงข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกในกลุ่มจนทำให้งานประสบผลสำเร็จ สมาชิกในกลุ่มมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น เกิดทักษะการทำงานกลุ่ม นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้สูงจะคอยช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยกว่า การเรียนรู้ภายในกลุ่ม จะมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการใช้คำถาม คำตอบ นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มจะเกิดความรู้สึกเสมอภาคและเท่าเทียมซึ่งการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนไปในทิศทางที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาโสพล จันทร์ฤทธิ์, ปรีชา สุขเกษมและประเสริฐ เรือนนระการ (2553) ที่พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตามเทคนิค STAD สูงกว่ากิจกรรมการเรียนตามคู่มือครู

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ชัดเจน และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง เอื้อประโยชน์ ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.4.1 ชั้นใช้ประสบการณ์เดิม เป็นขั้นที่จัดให้ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่มฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้จากประสบการณ์เดิม หรือพื้นความรู้เดิมเป็นขั้นตอนที่ครูทบทวนความรู้เดิม และตรวจสอบพื้นความรู้เดิมของผู้เรียนแต่ละคน ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อที่จะได้นำเสนอความรู้ใหม่ได้อย่างสอดคล้อง หรือเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ให้ต่อเนื่อง ประสานกัน ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของสมถวิล ธนโสภณ และคณะ (2544, หน้า 135-136) ว่าก่อนที่ครูผู้สอนจะเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนใหม่นั้น ครูผู้สอนควรทบทวนความรู้หรือประสบการณ์เดิม หรือดำเนินการตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน ก่อนนำเข้าสู่เนื้อหาต่อไป นอกจากนี้ชั้นใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ยังเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้สนใจในสถานการณ์หรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้ ซึ่งอาร์คาร์โอ (Arcario, 1990, pp. 77-79) ได้เสนอแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศไว้ว่า ครูผู้สอนควรเตรียม

ความพร้อมเบื้องต้น อันเป็นการกระตุ้นและสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน ให้เกิดความพร้อมหรือมีความต้องการเรียนรู้ในสิ่งที่ครูผู้สอนต้องการสอน

2.4.2 ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ เป็นขั้นตอนที่ครูถ่ายทอดความรู้ และฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ครูกำหนดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่มได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยในขั้นนี้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษากับครูผู้สอนชาวต่างชาติซึ่งเป็นเจ้าของภาษา ผู้เรียนได้แบบอย่างที่ดี เทคนิคและวิธีการพูดและใช้ภาษาในการสื่อสารจากครูผู้สอนชาวต่างชาติ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลายมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร เช่น แผ่นป้ายความรู้ การอธิบาย การสาธิต การสร้างสถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของลินช์ (Lynch, 1996, p. 121) ที่ได้นำเสนอแนวการสอนดังกล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรม ทักษะการพูดที่หลากหลาย และจัดหาต้นแบบของเทคนิคและวิธีการพูดที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนได้มีแบบอย่างในการพูด สามารถนำเทคนิควิธีการพูดไปปรับใช้ในทักษะการพูดของตนเอง นอกจากนี้การให้นักเรียนได้มีการฝึกปฏิบัติด้านการพูดบ่อย ๆ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการพูด มีความมั่นใจและกล้าแสดงออกในการพูดอย่างไม่ขัดเขิน นอกจากนี้ในขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ของผู้วิจัย มีแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับขั้นตอนในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของ กรมวิชาการ (2542, หน้า 31-32) และ สมถวิล ธนโสภณ และคณะ (2542, หน้า 135-136) ที่นำเสนอไว้ว่าในขั้นตอนการถ่ายทอดเนื้อหา นั้นครูผู้สอนควรใช้วิธีการที่หลากหลายในการถ่ายทอดรายละเอียดของเนื้อหา ความรู้ในกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ทางภาษา และกลวิธีในการสื่อสารแก่ผู้เรียน วิธีสอนที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ ได้แก่ การอธิบาย การสาธิต การสร้างสถานการณ์จำลองการเล่นบทบาทสมมุติ เป็นต้น ทั้งนี้ครูผู้สอนควรนำเสนอคำศัพท์ สำนวน หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนคุ้นเคย หรือผ่านการเรียนรู้มาแล้วบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2.4.3 ขั้นไตร่ตรอง และสรุปหลักการ ในขั้นนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดพิจารณาความแตกต่างของวิธีการสื่อสาร ระหว่างวิธีการในการใช้ภาษาจากพื้นความรู้เดิมกับวิธีการในการใช้ภาษาจากประสบการณ์ความรู้ใหม่ที่ครูนำเสนอ ว่าวิธีการใดจะเหมาะสมกับสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ดังกล่าว หลังจากนั้นผู้เรียนคิดและตัดสินใจเลือกวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ ในขั้นนี้ของผู้วิจัยสอดคล้องกับขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ในทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอล์บ (Kolb, 1984, pp. 27-49) ว่าเป็นขั้นการไตร่ตรอง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ โดยการไตร่ตรองพิจารณาอย่างรอบคอบ และขั้นสรุปเป็นหลักการ นามธรรม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและใช้ความคิดในการสรุปความคิดรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ จอห์นสันและมอร์โรว์ (Johnson & Morrow, 1981, pp. 59-66)

ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับหลักการสอนภาษาต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้างต้นไว้ว่า ผู้ใช้ภาษาสามารถเลือกใช้ภาษาและข้อมูลตามความเหมาะสม และความต้องการของตนในการแสดงออกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสบายใจ และแสดงออกในการใช้ภาษาอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ เคลลี (Kelly, 1997, p. 1, 5) ยังได้กล่าวถึงวิธีการในการเรียนรู้ภาษาตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นี้ ยังใช้ในการสอนภาษาที่สอง เพราะการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นทฤษฎีที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางปัญญา นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนรู้ตามสถานการณ์ในชีวิตจริงด้วย ซึ่งให้ความสำคัญกับการคิดไตร่ตรอง คิดวิพากษ์วิจารณ์ในการเรียนรู้ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสะท้อนความคิดและการค้นพบ การเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากประสบการณ์การเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าในขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น มีนักทฤษฎีและนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของขั้นไตร่ตรอง และสรุปหลักการอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจกับความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ สรุปและพิจารณาตัดสินใจในการแสดงออกในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสม

2.4.4 ขั้นทดลองปฏิบัติเป็นขั้นที่ครูสร้างสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านมาแล้ว และนำหลักการและวิธีการที่ได้รับมาฝึกปฏิบัติในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ในขั้นนี้ของผู้วิจัยสอดคล้องกับขั้นทดลองปฏิบัติจริง ในทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอล์บ (Kolb, 1984, pp. 27-49) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำเอาความรู้ความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นการสรุปเป็นหลักการนามธรรมไปทดลองปฏิบัติจริง ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในขั้นทดลองปฏิบัติจริงนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของเบียร์ดและวิลสัน (Beard & Wilson, 2002, p. 1, 16) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบให้ผู้เรียนโดยใช้การปฏิบัติจริง การสะท้อนคิดและการถ่ายโอน เป็นความเข้าใจที่แจ่มชัดที่สร้างบนพื้นฐานประสบการณ์และความรู้เดิม นอกจากนี้ จอห์นสัน และมอร์โรว์ (Johnson & Morrow, 1981, pp. 59-66) ยังได้แสดงทรรศนะในเชิงสนับสนุนแนวคิดข้างต้นว่า หลักการสอนภาษาต่างประเทศที่คีนัน มีหลักสำคัญ 5 ประการ หลักสำคัญประการหนึ่งก็คือ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงจะทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการในการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี รวมถึง จาร์วิส (Jarvis, 1997, p. 122) ที่ได้กล่าวถึงแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ว่า ผู้สอนต้องรับบทบาทเป็นผู้ให้ความสะดวก สร้างกิจกรรมหรือผลิตสื่อ และจัดสถานการณ์อย่างหลากหลาย จัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติในการใช้ภาษาด้วยตนเอง สำหรับขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กรมวิชาการ (2542, หน้า 31-33) และสมถวิล ชนโสภณ

และคณะ (2544, หน้า 135-136) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ มีการนำเสนอในขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อมุ่งส่งเสริมทักษะในการสื่อสารให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการสื่อสารอย่างหลากหลายให้แก่ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้ถ่ายโอน โครงสร้างทางภาษาจากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งที่มีความคล้ายคลึงกัน หลังจากนั้นครูผู้สอนอาจจัดสถานการณ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำทักษะการใช้ภาษาไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

2.4.5 **ขั้นวัดผลและประเมินผล** เป็นขั้นตอนที่ครูและตัวแทนผู้เรียนร่วมกันวัดผลความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคน หลังจากนั้นครูจะเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม และเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย ครูจะนำพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการ ของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นจะ ได้รับรางวัลเป็นการเสริมแรง ในขั้นนี้ผู้วิจัยประยุกต์เพิ่มเติมจากขั้นตอน การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของคอล์บ (Kolb) เนื่องจากการวัดผลและประเมินผลจะช่วยค้นและพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบกพร่อง หรือไม่เข้าใจในเรื่องใดอย่างไร และการวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของผู้เรียน ที่ยังไม่เกิดการเรียนรู้ เพื่อหาทางช่วยเหลือ รวมทั้งเพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของผู้เรียนว่าเจริญงอกงามจากเดิมมากน้อยเพียงใด การวัดผลเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลา นอกจากนี้การวัดผลและประเมินผล ยังช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงผลการสอน และนำมาปรับกิจกรรมการสอนของตนเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการวัดผลและประเมินผลเอื้อประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและครูผู้สอน (สมนึก กัททิษฐินี, 2549, หน้า 8-9) จากแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของลินช์ (Lynch, 1996, p. 121) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีการประเมินผลการพูดสื่อสาร โดยหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการฝึกสื่อสารแต่ละครั้ง ให้หลาย ๆ ฝ่ายร่วมมือกันประเมินผล โดยอาศัยความร่วมมือจากครูผู้สอน ผู้ฟังและผู้พูดเอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงการพูดสื่อสารในครั้งต่อไป นอกจากนี้ฮีตัน (Heaton, 1997, pp. 5-14) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าในการวัดผลและประเมินผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการวัดผลและประเมินผลให้เป็นธรรมชาติ ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกผ่อนคลายความวิตกกังวลลง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่ สำหรับหัวข้อหรือประเด็นสนทนาที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลนั้น ครูควรเลือกหัวข้อที่เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียน หรือหัวข้อที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของผู้เรียนคุ้นเคย ผู้เรียนจะแสดงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เต็มศักยภาพ โดยไม่รู้สึกริษหรือวิตกกังวลแต่อย่างใด สำหรับขั้นวัดผลและประเมินผลในกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น ได้ดำเนินการวัดผลและ

ประเมินผลอย่างหลากหลาย ได้แก่ วัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารก่อนทดลองและหลังทดลอง วัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินทักษะความสามารถในการสื่อสารระหว่างเรียน และวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนหลังการทดลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การวัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินทักษะความสามารถในการสื่อสารระหว่างเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนและครูผู้สอนชาวต่างประเทศร่วมกันวัดทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดของผู้เรียนแต่ละคนในทุก ๆ แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้นำเสนอไว้ดังกล่าวข้างต้น

2.4.6 ชั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เป็นขั้นที่ผู้วิจัยประยุกต์เพิ่มเติมจากขั้นตอนการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของคอลลัม (Kolb) เช่นเดียวกับกับขั้นวัดผลและประเมินผล ในขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะที่ได้ไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียง โดยมีกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนแต่ละคนนำวิธีการสื่อสารไปฝึกใช้จริงในชีวิตประจำวัน กับบุคคลรอบข้าง สอดคล้องกับแนวคิดในการประยุกต์ใช้ความรู้ของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2554, หน้า 3) ที่กล่าวถึงลักษณะและประโยชน์ของการประยุกต์ใช้ความรู้ไว้ว่า การประยุกต์ใช้นั้นเป็นความสามารถในการนำบางสิ่งมาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมและเวลาในขณะนั้น เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การประยุกต์อาจทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องยืนยันว่า ผู้เรียนนั้นมีความรู้ความเข้าใจหรือทักษะในเรื่องที่เรียนรูมาแล้วเป็นอย่างดี จนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งในขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้นยังสอดคล้องกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของ ลินช์ (Lynch, 1996, p. 121) และสมถวิล ธนโสภณ และคณะ (2544, หน้า 133-134) ใจความโดยสรุปว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรมีการประยุกต์ใช้ภาษาในบริบทใหม่ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะการใช้ภาษาในห้องเรียนไปปรับใช้ได้จริงในบริบทที่ใกล้เคียงหรือเชื่อมโยงไปใช้ในบริบทใหม่ ส่วนขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น สกอตต์ (Scott, 1981, p. 70) ได้มีกล่าวถึงขั้นการถ่ายโอนความรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะการสื่อสารในห้องเรียนไปใช้ในสถานการณ์จริง หรือการนำภาษาไปใช้จริงนอกห้องเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นนี้ เน้นการเรียนรู้แบบธรรมชาติในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมาแล้วในสถานการณ์ ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียนได้ จะเห็นได้ว่าในขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้วิจัยเพิ่มเติมจากขั้นตอนการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอลลัม (Kolb) สอดคล้องกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของ

นักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะปฏิบัติ
ในชั้นเรียนมาใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยแก้ปัญหา
ที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงนอกห้องเรียนได้

3. เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะว่า

นักเรียนกลุ่มทดลองเกิดความพึงพอใจและมีเจตคติหลังเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และ
หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียน เพราะนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
โดยใช้รูปแบบการสอนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ 6 ขั้นตอน
โดยทุกขั้นตอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริง แต่ก่อนเรียนนักเรียน
ยังไม่เคยได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนดังกล่าวมาก่อน และเคยเรียน
จากรูปแบบการสอนปกติเท่านั้น ซึ่งรูปแบบการสอนปกติเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้มากกว่า
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารน้อยกว่ารูปแบบการสอน
ที่พัฒนาขึ้น ดังนั้นอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เจตคติหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัด
การเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับพัฒนาทางภาษา
พัฒนาการทางสติปัญญา และพัฒนาการทางสังคมของเด็กประถมปลายของ สุรางค์ไคว้ตระกูล (2552,
หน้า 82-86) และอุบลรัตน์ เฟิงสถิต (2552, หน้า 148-167) ที่ได้นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการ
ทางภาษาของเด็กวัยประถมปลาย (9-12 ปี) ไว้ว่า เด็กในวัยนี้จะเรียนรู้จากการฟังและการพูดก่อน
เมื่อฟังแล้วก็ย่อมต้องพูดสนทนาโต้ตอบได้ การเรียนภาษาของเด็กสามารถเรียนรู้จากการมี
ปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมถึงพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็ก
วัยประถมปลาย สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ชัดเจน และตัดสินใจด้วยตนเอง
มีความกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอต่อการแก้ปัญหา
การเสนอความคิดเห็นและบทบาทในการช่วยเหลือกลุ่ม ซึ่งรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
มีกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอนสอดคล้องและตอบสนองต่อพัฒนาการทางภาษาและพัฒนาการ
ทางสติปัญญาของเด็กวัยประถมปลาย กล่าวคือ นักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
โดยเน้นการฟังและการพูด จากครูผู้สอนชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นเจ้าของภาษา ได้ฝึกกระบวนการคิด
ไตร่ตรอง และตัดสินใจเลือกวิธีการในการสื่อสาร การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และค้นพบความรู้
ด้วยตนเอง นอกจากนี้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นยังใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กวัยประถมปลาย ที่ให้ความสนใจต่อกลุ่มเพื่อน
อย่างเด่นชัด การใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้รับการเรียนรู้และ

การฝึกฝนทักษะการมีสัมพันธภาพที่ดีกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยนี้ เหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาจส่งผลต่อเจตคติหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ไทรแอนดิส (Triandis, 1971, p. 3) และเอ็ททิงเจอร์ (Ettinger, 1994, p. 672) ที่ได้นำเสนอไว้ว่า เจตคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าบุคคลนั้นได้รับข้อมูลใหม่ ๆ จากบุคคล จากการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา หรือได้รับจาก ประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผ่านการคิดวิเคราะห์ หรือศึกษาเหตุผลแล้วว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นความจริง บุคคลนั้นก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจ ส่งผลทำให้องค์ประกอบด้านความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดงออกเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย นอกจากนี้ งานวิจัยของ พรณวร บุญประเสริฐผล (2552) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน ภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ และงานวิจัยของพระมหาโสพล จันทรฤทธิ, ปรีชา สุขเกษม และประเสริฐ เรือนนะการ (2553) ที่วิจัยเปรียบเทียบทักษะการฟัง และทักษะ การพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD ซึ่งผลการวิจัยทั้งสอง ต่างมีผลการวิจัยไปในทำนองเดียวกันว่า นักเรียนและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นไปใช้

1. ครูผู้สอนที่ประสงค์ที่จะนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ ควรศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการสอนให้เข้าใจเป็นอย่างดี ก่อนนำไปใช้จริงกับผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนสามารถศึกษา รายละเอียดเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอนรวมถึง บทบาทของครูผู้สอน และบทบาทของผู้เรียนได้ในคู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติและนำรูปแบบการสอนดังกล่าวไปใช้ได้อย่างถูกต้องและ เกิดประสิทธิผล

2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสามารถนำรูปแบบการสอนไปประยุกต์ใช้ได้ตาม ความเหมาะสม โดยสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหา การกำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรม ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงข้อกำหนดในหลักสูตรการศึกษา และพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนประกอบการพิจารณา

3. ครูผู้สอนควรดำเนินการชี้แจงหรืออธิบายกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนทั้งกระบวนการอย่างละเอียด ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน เข้าร่วมปฏิบัติ

กิจกรรมและเรียนรู้ที่มีความหมาย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบ การสอน ที่พัฒนาขึ้นแตกต่างจากรูปแบบการสอนแบบปกติ ซึ่งผู้เรียนอาจไม่คุ้นเคยหรือไม่มี ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบการสอนมาก่อน

4. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น ผู้เรียน ได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจาก ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ (ประเทศอังกฤษ) เนื่องจากผู้เรียนจะได้แบบอย่างที่ดี และเทคนิควิธีการ ใช้ภาษาที่ถูกต้องจากเจ้าของภาษา แต่ในกรณีที่โรงเรียนที่มีข้อจำกัด ไม่มีครูผู้สอนชาวต่างประเทศ ครูผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อการสอนที่ทดแทนการสอน โดยครูชาวต่างประเทศ เช่น การฝึกการสนทนาตามสื่อวีดิทัศน์ การเรียนรู้การสื่อสารผ่านสื่อ CAI เป็นต้น

5. ครูผู้สอนควรส่งเสริมหรือสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์การสื่อสาร โดยใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง โดยสถานศึกษาอาจจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือจัดทำ รายวิชาเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาเพื่อการสื่อสาร ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษจริงกับ ชาวต่างประเทศ เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในชีวิตจริง นอกเหนือจากการเรียนรู้ ในห้องเรียน รวมทั้งส่งเสริมการกล้าแสดงออก และความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนด้วย

6. ครูผู้สอนที่จะนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ไปใช้ให้บังเกิดผลดีนั้น ครูควรมี คุณลักษณะที่เอื้อต่อการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน กล่าวคือ ครูมีความสามารถในการจัด สถานการณ์ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างหลากหลาย เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมากที่สุด โดยผู้สอนไม่ควรเคร่งครัดกับ ข้อผิดพลาดในกฎเกณฑ์หรือไวยากรณ์ทางภาษามากเกินไป ทั้งนี้อาจไปสกัดกั้นความมั่นใจ และกล้าแสดงออกของผู้เรียน และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สนุกสนาน ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนนำการใช้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

7. สถานศึกษา หรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้มีการนำรูปแบบ การสอนที่พัฒนาขึ้น ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นทางการ ต่อเนื่องและขยายผลในสถานศึกษาอื่น ๆ เนื่องจากรูปแบบการสอนดังกล่าวได้รับการพัฒนาและ ให้ผลเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาด้านการเรียนรู้และการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กไทย ที่ไม่สามารถฟังและพูดภาษาอังกฤษได้จริงในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มุ่งส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาเฉพาะความสามารถในการฟังและการพูดเท่านั้น มิได้ครอบคลุมถึงความสามารถ ด้านการเขียน ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารประเภทหนึ่งด้วย ดังนั้นควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์หรือ ความสามารถในการเขียนสื่อสารของผู้เรียนด้วย

2. ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีที่แตกต่างออกไปจากรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งอาจได้รูปแบบการสอนที่มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สองต่อไป

3. ควรมีการพัฒนาแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อที่จะศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนครบทุกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเสริมทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุง หรือส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนในระดับชั้นนั้นต่อไป

4. ควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน เช่น พื้นฐานทางครอบครัว ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม ศักยภาพการเรียนรู้ เป็นต้น

5. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นเดียวกันแต่ต่างสังกัด โรงเรียน เช่น โรงเรียนสังกัดเทศบาล โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของรัฐ โรงเรียนในสังกัดการศึกษาเอกชน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านทักษะการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). เข็นคนไทยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง. เข้าถึงได้จาก <http://www.moc.moe.go.th/node/2234>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระยะ 5 ปีของประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/websm/2013/dec/422.html>
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2554). การคิดเชิงประยุกต์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- ชัยยา เปรมศักดิ์. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานและการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิตนา แจมมณี. (2547). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แจมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แจมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญสม ทับสาย. (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบและการจัดการเรียนรู้ โดยอิงทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ผู้จัดการออนไลน์. (2556). ผลสำรวจชี้ทักษะภาษาอังกฤษของคนไทยต่ำสุดในอาเซียน. เข้าถึงได้จาก [http://www.manager.co.th/Around/viewNews.aspx? News ID=9560000070298](http://www.manager.co.th/Around/viewNews.aspx?NewsID=9560000070298).
- พรรณวร บุญประเสริฐผล. (2552). การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สำหรับนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรุ่งทิพย์ กิติศรีปัญญา. (2549). การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีโดยการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ภาษา. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 9(3), 100-109.
- พระมหาโสพล จันทร์ฤทธิ์, ปรีชา สุขเกษม และประเสริฐ เรือนนระการ. (2553). การเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษและความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD กับกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู. สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์, 16(2), 117-130.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2546). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพสิฐ บริบูรณ์. (2554). Language, ideology and domination: Problems of English language teaching in Thailand and solutions. สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 17(6), 23-59.
- ปาณินา วงศ์เลขา. (2554). พัฒนาภาษาอังกฤษ เตรียมเด็กไทยสู่อาเซียนและเวทีโลก. เข้าถึงได้จาก <http://social.obec.go.th/node/89>
- ภาราดา เดชสองชั้น. (2553). การเปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูด และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพกับการสอนและโดยใช้ บทบาทสมมติ. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 23 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ระหว่างวันที่ 23-24 ธันวาคม 2554, 931-934.
- รัชฎา ทับเทศ. (2554). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอน แบบอิงประสบการณ์ทางภาษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัตน์ะ บัวสนธิ์. (2544). *การวิจัยและพัฒนาการศึกษา: เอกสารประกอบการสอน*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัตน์ะ บัวสนธิ์. (2554). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์: ห้างหุ้นส่วนจำกัดริมปิงการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2552). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รัตน์ะ บัวสนธิ์. (2553). *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราไพ โปธิ์จิต. (2547). *การใช้เกมและกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (2555). *รู้จักประชาคมอาเซียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- ศรีณย์รัตน์ จิวพัฒน์ และบัญญัติ ชำนาญกิจ. (2554). การศึกษาผลการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 6(16), 31-44.
- ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์. (2548). *การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการพูด และทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2556). *การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.niets.or.th/>
- สมถวิล ธนโสภณ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สมนึก กัททิษณี. (2549). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กทม: ประสานการพิมพ์.
- สุชา จันทน์เอม. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุกัญญา ปุสุรินทร์คำ. (2549). *การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความเป็นชุมชนนักปฏิบัติของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรางค์ โคว์ตระกูล. (2552). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2547). *การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา: กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการพัฒนาการรู้หนังสือเพื่อปวงชน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโรตารีแห่งประเทศไทย.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2552). *มศว. เผยวิจัยทฤษฎีสอนเน้นประสบการณ์ภาษาได้ผลมากกว่าท่องจำ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=9036&Key=hotnews>
- อรพรรณ วีระวงศ์. (2557). *มศว. ระบุเด็กไทยเรียนอังกฤษเพื่อสอบพูดอ่อนแอมาก*. เข้าถึงได้จาก <http://education.kapook.com/view35353.html>
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2548). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อุบลรัตน์ เฟ็งสถิต. (2552). *จิตวิทยาพัฒนาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เอมอร ชิตตะโสภณ. (2546). *แนวทางในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Ahellal, M. (1990). Using authentic materials in the classroom. Theoretical assumptions and practical considerations. *English Teaching Forum* 12, April, 37-39.
- Arcario, P. (1990). *Applied linguistics in language teaching*. Cambridge: Harvard University Press.
- Arends, R. I. (1994). *Learning to teach* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Baron, R.A., Donn, B., & Barry, H.K. (1980). *Psychology: Understanding behavior* (2nd ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Beard, C., & Wilson, P. J. (2002). *The power of experiential learning*. N.P.: A handbook for trainers and educators.
- Best, J. W. (1981). *Research in education*. New Delhi: Prentice Hall of India Private Limited.
- Brown, H. D. (2001). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy* (2nd ed.). N.P.: White Plains: Addison Wesley Longman.
- Byrne, D. (1979). *Teaching listening and speaking skill*. Essex: Longman Press.
- Clark, D. (2003). Instructional system design-analysis phase. *Computing in Childhood Education*. 1, 3-27 Retrieved from <http://www.nwlink.com/hrd/sat2.html>

- Clider, A. B., Ronald, A. K. & San, G. (1983). *Psychology*. Illinois: Scott, Foresman and Company.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Cussanda, J. (2010). *Why does Thailand have the lowest English standard in South East Asia? The education system is to blame*. Retrieved from <http://superitchy.com/>.
- Devitt, M., Gardner, R. C. & Walker, R. F. (1987). *The communicative approach*. Massachusetts: Newsberry House.
- Diekhoff, G. M. (1992). *Statistics for the social and behavioral sciences*. New York: Wm. Brown.
- Douville, P. (2000). Tips for teaching: Helping parents develop literacy at home. *Preventing School Failure*, 44(4), 179-180.
- Education First. (2012). *World's largest English proficiency index reveals Scandinavians on top and Libya the worst of 54 countries*. Retrieved from <http://www.ef.com/about-ef/press>
- Edwards, A. L. (1957). *Techniques of attitude scale construction*. New York: Appleton-Century Crofts.
- Escola, Y. H. (1980). Certain effect of selected activities of communicative competence training on the development of listening and speaking skill of high school students of German: A case study. *Dissertation Abstract International* (41-05A), A T80.
- Ettinger, R. H. (1994). *Psychology: Science, behavior and life* (3rd ed.). Florida: Harcourts Brace & Company.
- Gleitman, H. (1992). *Basic psychology* (3rd ed.). New York: W.W. Norton & Company.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Goulden, N. R. (1995). *Progress in K-12 Communication assessment programs at the state level*. (Online). Retrieved from http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sq/content_s Forage.01/0000019b/80/14/58/a4.pdf
- Heaton, J. B. (1997). *Writing English language test*. Harlow: Longman.
- Hybels, S. (1995). *Communicating effective approach*. New York: McGraw - Hill.
- Jarvis, K. (1997). *Practice in communicative approach design*. London: Longman Press.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1994). An overview of cooperative learning. In J.S. Thousand, R.A. Villa & A. I. Nevin (Eds.). *Creativity and collaborative learning*. Baltimore, Maryland: Paul H. Brookes Publishing Co.

- Johnson, D. W., Johnson, R. T. & Holubec, E. J. (1994). *The nuts and bolt of cooperative learning*. Edina, Minnesota: Interaction Book Company.
- Johnson, D. W., & Morrow, K. (1981). *Communication in the classroom*. Essex Longman Group.
- Joyce, B. R., Weil, E. A., & Calhoun, E. (2004). *Models of teaching* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Jumnong, S. (2007). *The development of metacognitive strategies to promote the English learning ability of university students*. Chiang Mai: Chiang Mai University.
- Keeves, J. P. (1997). *Educational research, methodology, and measurement: An international handbook* (2nd ed.). Cambridge: Elsevier Science Ltd.
- Kelly, C. (1997). The theory of experiential learning and ESL. *The internet TESL Journal*, 3(9).
- Kemp, J. E., Morrison, G. R., & Ross, S. M. (1996). *Designing effective instruction* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Khaminkieo, V. (2007). *Applying the cooperative Learning techniques to develop speaking-listening abilities and interpersonal skills of beginner level students*. The degree of master of education, in teaching English as a foreign language, graduate school, Chiang Mai University.
- Kohout, F. J. (1974). *Statistics for social scientists: A coordinated learning system*. New York: John Wiley.
- Kolb, D. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Linder, C. (1997). *Oral communication testing: A handbook for the foreign language teacher*. Skokie, IL: National Textbook Company.
- Littlewood, W. (1985). *Communicative language teaching: An introduction printing*. London: Cambridge University Press.
- Lynch, B. K. (1996). *Language program evaluation: Theory and practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- McGee, M. G., & David, W. W. (1984). *Psychology: Science and application*. Minnesota: West Publishing Company.
- Moon, J. A. (2004). *Handbook of reflective and experiential learning: Theory and practice*. London: Rutledge flamer.

- Richard, V. D. (1998). The relationships between interpersonal communication competence and learning in management development training with an experiential learning approach. *Dissertation Abstracts International*, (59-04), A.
- Rubin, D. (1990). *Teaching elementary language arts*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Scott, R. (1981). *Communication in the classroom: Application and methods for a communicative approach*. London: Longman Group.
- Shindler, J. (2009). *Effectively managing the cooperative classroom*. Retrieved from [http://www.calstatela.edu/faculty/jshindl/cm/chapter12 cooperative learning-final.htm](http://www.calstatela.edu/faculty/jshindl/cm/chapter12%20cooperative%20learning-final.htm)
- Shipe, D. A. (1998). A Case Study About Total Quality Management in A School District: From Selection To Reflection (Participatory Management, Continuous Improvement). *Dissertation Abstracts International*. Ed.D. 142 University of Pittsburgh. Available: DAI-A 59 (01): 46.
- Shrum, J. L., & Glisan, E. W. (2000). *Teacher's handbook: Contextualized language instruction*. Massachusetts: Heinle and Heinle.
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative learning: Theory, research, and practice* (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Spitzberg, B. H. (2003). *Conversational skills rating scale: An instructional assessment of interpersonal competence*. San Diego: NCA.
- Sriramesh, K., Ng, C. W., Ting, S. T., & Wanyin, L. (2007). Corporate social responsibility and public relations : Perceptions and practices in Singapore. In May, S., Cheney, G., & Roper, J. (eds), *The debate over corporate social responsibility* (pp. 119-134). New York, NY: Oxford University Press.
- Teran, R. (1997). *A case study of Strategic Planning in a Large Urban School District*. Dissertation Abstracts International. Wichita State University, Department of Education.
- Triandis, H. C. (1971). *Attached and attitude change*. New York: John Willey and Sons.
- Tynjala, P. (1998). Traditional studying for examination versus constructivist learning tasks: Do learning outcome differ? *Studies in Higher Education*, 23, 173-189.
- Underwood, M. (1993). *Teaching listening*. New York: Longman.

- Walker, R. F. et al. (1983). *The English used by entering children at Trager Park School*. Canberra: Australia Curriculum Development Center Occasional.
- Walton, S., & Nayne, J. (1995). *Communicative principles: A modular approach*. Sydney: Prentice-Hall.
- Wiess, N. A. (1995). *Introductory statistics*. Addison-Wesley Publishing Company.
- William, W. (1995). *Teaching English as a second language*. London: Longman Press.
- Wurr, A. J. (2002). Language experience approach revisited: The use of personal narratives in adult L2 literacy instruction. *The reading Matrix*, 2(1), 1-8.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการนิเทศการสอน ตรวจสอบเครื่องมือ
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
4. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
5. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอน นิตยระดับบัณฑิตศึกษา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้	สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลภัสรดา โอดอนแนลล์	สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยบูรพา
3. อาจารย์สุชสันต์ สายงาม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
4. อาจารย์อุไร ตั้งวิจิตรพันธ์	ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
โรงเรียนวัดโป่ง
5. Mr.Daniel Coughlin	อาจารย์พิเศษสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยบูรพา

รายชื่อคณะกรรมการนิเทศการสอน

1. นางวิไลวรรณ ชำนาญสิทธิ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดหนองจับเต่า
(กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน)
2. นางอริษฐาน คงหนู	ครูชำนาญการพิเศษและหัวหน้างานวิชาการ
โรงเรียนวัดหนองจับเต่า
(กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน)
3. นางนิภารัตน์ ศรีจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
โรงเรียนวัดหนองจับเต่า
(ศศ.ม. สาขาการสอนภาษาอังกฤษ)

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ว. ๗๒๗

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๕ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลัฒา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณีนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไชwitz์ สิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ โทร ๒๐๒๕, ๒๐๖๕

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๑๒๖๖

วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลภัสรดา โอคอนเนลล์

ด้วยนายปิยภัทร พลัฒา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิปริญญา สาขาวิชาการสอนหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ว. ๙/๕๗

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๕ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน นายสุขสันต์ สายงาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงข้อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลัฒา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จุฑรานนท์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ สิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้อำนวยการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ที่ ศร ๖๖๒๑/ว. ๙๒๗

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
๑๖๕ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.สกลบุรี ๒๐๑๓๑

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน นางอุไร ตั้งวิจิตรพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ค่าโครงข่อยวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลับพลา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ ศร ๖๖๒๑/ว. ๘/๒๗

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
๑๖๕ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน Mr.Daniel Coughlin

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลับพลา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิปรัชญา สาขาวิชาการสอนหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ว.๑ ๕๖๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๕๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนสัตหีบ ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลัปลลา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุซงฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำดุซงฎิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนาจความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ฉบับที่ 491
วันที่ ๒๐.๑.๕๘
โรงเรียนวัดบุญสัมพันธ์

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ว.๑๖๑๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบุญสัมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลับปลา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาารูปแบบ
การสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" ในความควบคุมดูแล
ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนาจ
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่าง
วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่าน
ขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผอ.ร.ร.วัดบุญสัมพันธ์
ขอแสดงความนับถือ
เพื่อขอแบบฟอร์ม
เพื่อไปแจก
ครู

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

- ดำเนินหน้าห้องผู้เกี่ยวข้อง
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ว. ๑ ๖๖๒๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 12.15 26.
๑๖๙ ถ.กลางบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนาจอมเทียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลัฒา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำคุณวุฒินิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ
การสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” ในความควบคุมดูแล
ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนาจ
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่าง
วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่าน
ขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตรา

- พริ้งท령วิทยากร
- ปฏิบัติการวิทยากร
- คอมพิวเตอร์วิทยากร
- มอชวิทยากร
- มอชวิทยากร
- มอชวิทยากร
- พยบ. กุญแจ

ผู้รับทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ที่ ศธ ๖๖๒๓/ ๖๓๑.๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๓) กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองจันทน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายปิยภัทร พลัฒา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาตุษฎุภบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำคุชฎุภินิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนา รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" ในความ ควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนาจ ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เรียนผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองจันทน์
- อ.วิมลรัตน์ น.น.ร.วัดหนองจันทน์
ขอความอนุเคราะห์: ศ.ปิยภัทร พลัฒา
การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
รพ.ม.บ.
- เพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐุ์ สิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ลงชื่อ ผู้รับที่
วันที่ ๑๓ ก.ค. ๕๘

คำสั่ง โรงเรียนวัดหนองจันทน์

ที่ ๕๑ / ๒๕๕๘

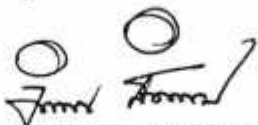
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ด้วยนายปิยภัทร พลับพลา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุุฎบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำคุุฎพันธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" และเพื่อให้การเก็บตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอนดังต่อไปนี้

๑.นางวิไลวรรณ ชำนาญสิทธิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองจันทน์
๒.นางอริษฐาน คงหนู	ครูวิชาการโรงเรียนวัดหนองจันทน์
๓.นางนิภารัตน์ ศรีจันทร์	ครูเอกภาษาอังกฤษโรงเรียนวัดหนองจันทน์

ขอให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง จงตั้งใจปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดีต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘
สั่ง ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

(ลงชื่อ).....

(นางวิไลวรรณ ชำนาญสิทธิ์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองจันทน์

ภาคผนวก ข

1. รูปแบบการสอน
2. คู่มือการใช้รูปแบบการสอน
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ของนักเรียนกลุ่มทดลอง
4. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนปกติ ของนักเรียนกลุ่มควบคุม

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลของโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย และเข้ามามีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของผู้คนจำนวนไม่น้อย จากอิทธิพลของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งผลให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการประกอบอาชีพด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาาระดับขั้นการศึกษาพื้นฐานไม่ได้มองข้ามความสำคัญและความจำเป็นของภาษาอังกฤษ มีการกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน เข้าใจ ความแตกต่างของภาษา การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้ง่ายและกว้างขวางขึ้น ในขณะที่ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี เป็นต้น สถานศึกษาสามารถจัดสอนได้ตามความเหมาะสมโดยให้อยู่ในดุลพินิจ จะเห็นได้ว่าในประเทศไทย แม้รัฐบาลบังคับให้ทุกคนเรียนภาษาอังกฤษ อยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ก็ยังมีคนไทยจำนวนมาก ที่ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษ หรือสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ ทั้ง ๆ ที่รวมเวลาในการเรียนภาษาอังกฤษแล้วส่วนใหญ่ไม่ต่ำกว่า 10 ปี หรือแม้แต่ผู้ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ยังมีจำนวนไม่น้อย ที่ไม่สามารถสื่อสาร กับชาวต่างชาติได้ (ฟาฎินา วงศ์เลขา, 2554, หน้า 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยกำลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปีพุทธศักราช 2558 ซึ่งกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” นั้นหมายความว่าภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ ประชาชนพลเมืองใน 10 ประเทศสมาชิกจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกัน ในการทำงานร่วมกัน แต่ในขณะที่ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทย ยังด้อยกว่าอีกหลายประเทศในแถบประชาคมอาเซียนด้วยกัน (วิทย์ บัณฑิตกุล, 2555, หน้า 2-3)

จากผลการประเมินทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษของสถาบัน EF (Education First) ซึ่งเป็นสถาบันชั้นนำด้านการเรียนต่อต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั่วโลกที่ได้ประเมินในแต่ละประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ประจำปี ค.ศ. 2012 จาก 54 ประเทศทั่วโลก

พบว่า ประเทศไทยมีผลการประเมินทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในอันดับที่ 53 ซึ่งแปลผลได้ว่ามีทักษะภาษาอังกฤษระดับต่ำมาก (Very low proficiency) (Education First, 2012, pp. 1-2) นอกจากนี้สถาบัน JELA (Job Street.com English Language Assessment) ได้ทำการทดสอบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจาก 5 ประเทศ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ในปี 2012 ซึ่งผลการประเมินพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากสิงคโปร์ได้คะแนนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81 ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประเทศไทยได้คะแนนต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55 เท่านั้น (ผู้จัดการออนไลน์, 2556) ซึ่งผลการประเมินของสถาบัน EF และ JELA สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสถานการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศไทย ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัดจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-2556 มีผลคะแนนเฉลี่ยตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ในทุกระดับโดยเฉพาะ 3 วิชาหลัก กล่าวคือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษที่มีคะแนนต่ำที่สุด (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.), 2556, หน้า 10) เหตุผลสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา หรือแม้กระทั่งระดับอุดมศึกษา ขาดทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพนั้น เนื่องมาจากหลายสาเหตุประกอบกัน ประการหนึ่ง คือ วิธีการสอนภาษาอังกฤษเน้นการท่องจำ คำศัพท์ที่ไม่เน้นการฝึกทักษะเพื่อการสื่อสาร (Cussanda, 2010, pp. 1-2) และเหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ ครูเน้นการสอนเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในระดับสูงหรือสอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยเฉพาะเรื่องของ ไวยากรณ์ และการอ่านเนื้อเรื่อง ไม่เน้นการสอน ทักษะการฟังและทักษะการพูด เนื่องจากข้อสอบในการสอบเข้าเรียนมหาวิทยาลัยเป็นการสอบที่เน้นคำศัพท์และการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง ไม่มีการสอบทักษะการฟัง หรือการพูดแต่อย่างใด ทำให้ทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ถูกลดระดับความสำคัญลง นักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการสื่อสารไปใช้ได้ในชีวิตจริง (อรพรรณ วีระวงศ์, 2557, หน้า 1-2) นอกจากนี้ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย ที่ไม่สามารถใช้ทักษะการสื่อสารให้เกิดประสิทธิผลนั้น ยังมีสาเหตุอื่นๆ ดังที่เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2552, หน้า 1-2) กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องมาจากผู้เรียนไม่ได้เรียนและนำไปใช้จริง อย่างที่ตนต้องการ เพราะผู้เรียนถูกติกรอบให้เรียนมากเกินไป ถูกกำหนดให้เรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนเองไม่ได้สนใจ ซึ่งการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นการสร้างงานหรือสร้างประสบการณ์ของตนเอง ขึ้นมาให้ได้ทุกวัน ไม่ได้เรียนกันแต่ในตำรา หรือเรียนโดยการท่องจำ เด็กหรือผู้เรียนจะเป็นผู้คิดเองว่ามีจุดประสงค์ในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่ออะไร เรียนรู้โดยประสบการณ์จริง มิใช่การท่องจำ

มีฉะนั้น การเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยจะประสบปัญหาว่าเรียนเพื่อนำไปสอบ ไม่สามารถสื่อสารใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

จากสถานการณ์ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 1-4) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวและได้หาแนวทางในการแก้ปัญหา จึงได้ประกาศและขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติขึ้น โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 - 2561) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 7 ข้อ และสาระในยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 นั้น จะมุ่งเน้นในเรื่องการปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน โดยการปรับการสอนที่เคยเน้นไวยากรณ์ เป็นการสอนที่เน้นการสื่อสารแทน (Communicative language approach-CLA) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาระดับความสามารถของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับความสามารถทางภาษาต้องอยู่ในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นเริ่มต้น ในระดับ A1 หมายความว่า ผู้เรียนสามารถใช้ประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตนเองและผู้อื่น ทั้งยังสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่นได้และสามารถเข้าใจบทสนทนา เมื่อคู่สนทนาพูดช้าและชัดเจน นอกจากนี้เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2552, หน้า 1) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิผล ในด้านทักษะการสื่อสารว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีนั้น ต้องให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง โดยการฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนเกิดเป็นความคุ้นชินและเกิดทักษะความชำนาญในที่สุด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยแนวทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เป็นแนวทฤษฎีการเรียนรู้หนึ่ง ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิผลในด้านทักษะการสื่อสาร เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่เน้นกระบวนการเรียนการสอนตามธรรมชาติในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้แบบธรรมชาติให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษา ซึ่งไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่ หรือภาษาที่สอง ใช้หลักการทางสมองเป็นหลักควบคู่ไปกับหลักศัลยภาพส่วนตัวที่เรียกว่า พหุปัญญาและใช้จิตวิทยาหลายด้านเข้าร่วม สิ่งสำคัญเด็กได้ศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาด้วยตนเอง ส่งผลให้เด็กเรียนรู้ใฝ่รู้และเกิดความสุขในการเรียนรู้

จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ของคอลบ (Kolb, 1984, p. 41) ที่ได้อธิบายว่าหลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์นั้น ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการ โดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งผลของความรู้ที่นั้นเกิดจากการผสมผสานความเข้าใจกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับนั่นเอง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนใช้ความรู้

ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนและเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยให้โอกาส ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหากฎเกณฑ์ของภาษา ด้วยการลองผิดลองถูก การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการสนับสนุนเกี่ยวกับภาษา และทบทวนข้อสรุป เพื่อที่จะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว จากกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมการใช้ภาษา เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติ หรือสถานการณ์จำลอง เกมการใช้ภาษาการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าคุณครูผู้สอน ไม่เพียงแต่มีหน้าที่ที่จะบอกผู้เรียนว่าภาษามีหน้าตาอย่างไร แต่ยังให้โอกาสผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการที่ผู้เรียนต้องจัดการกับปัญหา ขณะเดียวกัน ก็ได้รับประสบการณ์เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม โดยทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 27-49) เรียกว่า กระบวนการเรียนรู้และการปรับพฤติกรรมของบุคคล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ดังนี้คือ ขั้นที่ 1 รับประสบการณ์รูปธรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วม และรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึก และ ยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น ขั้นที่ 2 การสังเกตไตร่ตรองเป็นขั้นตอน ที่ผู้เรียนมุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมาย ของประสบการณ์ที่ได้รับโดยการสังเกตอย่างรอบคอบ เพื่อการไตร่ตรองพิจารณา ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและ ใช้ความคิด ในการสรุปรวบยอด เป็นหลักการต่าง ๆ ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอน ที่ผู้เรียนนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าถูกต้องหรือ ขั้นตอนนี้เน้นที่การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น จำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในลักษณะ กลุ่มสัมพันธ์ การจับคู่ฝึกสนทนาแลกเปลี่ยนทักษะการสื่อสาร หรือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เนื่องจากมีการสนทนาโต้ตอบและให้ข้อมูล ย้อนกลับซึ่งกันและกันในการสื่อสารแต่ละครั้ง รวมทั้งผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย (ศรีณย์รัตน์ จิวพัฒน์ และบัญญัติ ชำนาญกิจ, 2554, หน้า 41-42) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียน การสอนรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถ ที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีม ตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้สามารถปรับตัว อยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุกัญญา ปุสุรินทร์คำ, 2549, หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารนดส์ (Arends, 1994, pp. 345-346) ที่นำเสนอแนวคิดว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือมีข้อดีหลายประการ

ในการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ คือ ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสมาชิก ส่งเสริมทักษะในการทำงานและทักษะในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์ หรือมุมมองกว้างขึ้น ส่งเสริมทักษะทางสังคม ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียน มีการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น การเรียนแบบร่วมมือ มีประสิทธิภาพและใช้ได้ผลดีในทุกรายวิชา ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of cooperative or collaborative learning) ตามแนวคิดของ Johnson and Johnson (1994, pp. 31-37) คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการปฏิสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผล การเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์ การทำงานกลุ่ม และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีพื้นฐานมาจากแนวคิด หลักการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังมีรายละเอียดของแนวคิดพอสังเขป ดังนี้

1. รูปแบบและขั้นตอนของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

รูปแบบการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ตามแนวคิดของ คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 27-49) ได้อธิบายว่า ผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการที่ดำเนินกันไปเป็นวงจร ซึ่งแต่ละขั้นของการเรียนรู้ ก็จะส่งเสริมการเรียนรู้ของขั้นต่อไปด้วย การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช่วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนใช้ความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยให้โอกาสผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหากฎเกณฑ์ของภาษาด้วยการลองผิดลองถูก การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการสนับสนุนเกี่ยวกับภาษา และทบทวนข้อสรุปเพื่อที่จะได้ฝึกฝนให้ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษา เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติ หรือสถานการณ์จำลอง เกมการใช้ภาษา การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น จะเห็นได้

ว่าผู้สอนไม่เพียงแต่มีหน้าที่ที่จะบอกผู้เรียนว่าภาษามีหน้าตาอย่างไร แต่ยังให้โอกาสผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการที่ผู้เรียนต้องจัดการกับปัญหา ขณะเดียวกันก็ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ คอล์บ (Kolb) เรียกว่า กระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของบุคคล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์รูปธรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึก และยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น

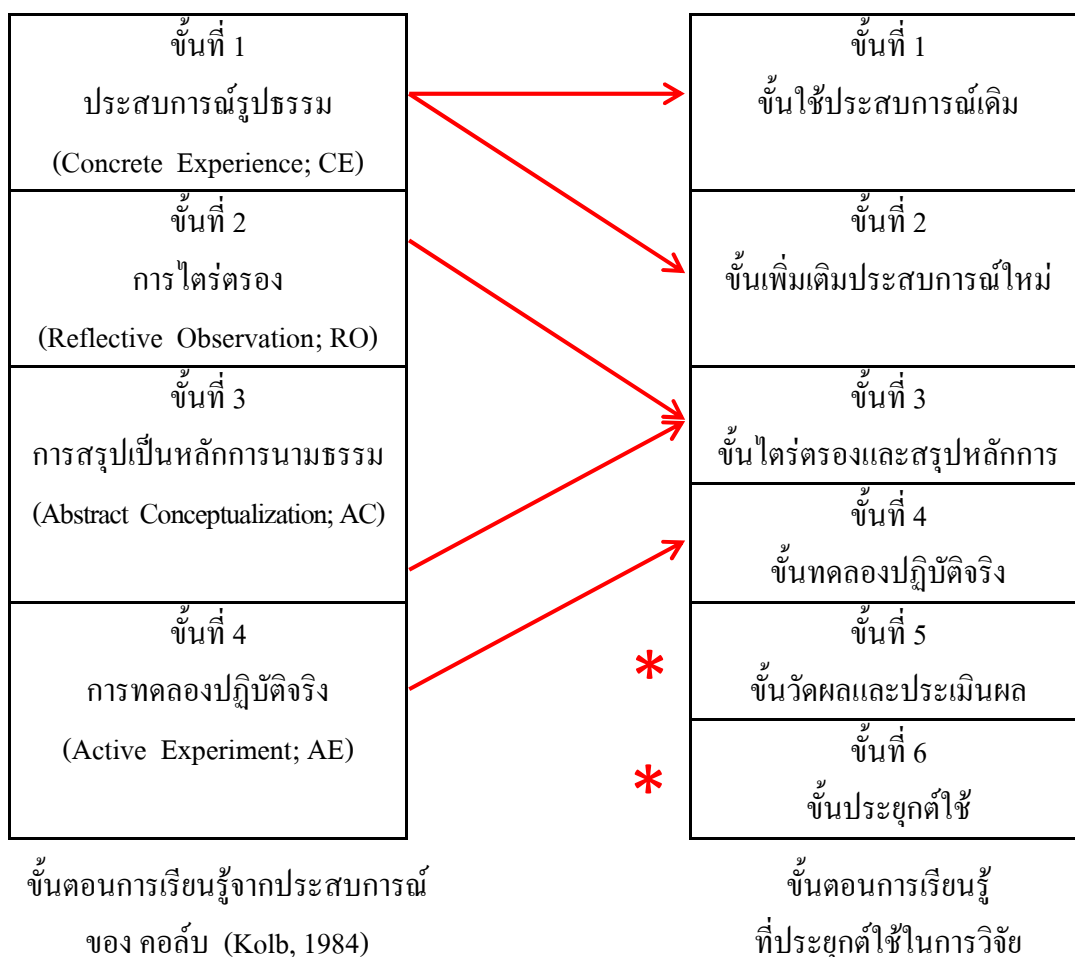
ขั้นที่ 2 การไตร่ตรอง เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ โดยการสังเกตอย่างรอบคอบเพื่อการไตร่ตรองพิจารณา

ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและใช้ความคิดในการสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนที่ผู้เรียนนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าถูกต้องหรือขั้นตอนนี้เน้นที่การประยุกต์ใช้

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา แสดงให้เห็นประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบการสอนตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์มาแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ คอล์บ (Kolb, 1984, pp. 27-49) จาก 4 ขั้นตอนการเรียนรู้ เป็น 6 ขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นตอนการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

เหตุผลที่ผู้วิจัยประยุกต์เพิ่มเติมจากขั้นตอนการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอลด์ (Kolb, 1984) ในขั้นตอนที่ 5 และขั้นตอนที่ 6 นั้น ผู้วิจัยมีเหตุผลสำคัญดังนี้

ในขั้นตอนที่ 5 ขั้นวัดผลประเมินผล เนื่องจากการวัดผลและประเมินผลจะช่วยค้นและพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใด อย่างไร และการวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของผู้เรียนที่ยังไม่เกิดการเรียนรู้ เพื่อหาทางช่วยเหลือ รวมทั้งเพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของผู้เรียนว่าเจริญงอกงามจากเดิมมากน้อยเพียงใด การวัดผลเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลา นอกจากนี้การวัดผลประเมินผล ยังช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงผลการสอน และนำมาปรับกิจกรรมการสอนของตนเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการวัดผลเอื้อประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและครูผู้สอน (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, หน้า 8-9)

ส่วนขั้นตอนที่ 6 ขึ้นประยุกต์ใช้ การประยุกต์ใช้นั้น เป็นความสามารถในการนำบางสิ่ง มาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม และเวลาในขณะนั้น เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การประยุกต์อาจทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยทิศทางใหม่ ทั้งนี้อาจไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด แต่เป็นการพยายามคิด เพื่อหาทางใช้ประโยชน์ของสิ่งที่มีอยู่มากกว่าเดิม เพื่อใช้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องยืนยันว่า มีความรู้ความเข้าใจ หรือทักษะ ในเรื่องที่เรียนรู้อยู่มาแล้วเป็นอย่างดี จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2544, หน้า 3)

2. หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้ในลักษณะนี้ คือ สลาวัน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และโรเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) (ทีศนา แคมมณี, 2555, หน้า 98-99) โดยยึดหลักแนวคิดพื้นฐานว่า ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้ มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกัน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการชนะ-ชนะ ซึ่งส่งผลที่ดีทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญาของผู้เรียน โดยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

2.1 การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน (Positive interdependence) โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน

2.2 การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to face interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.3 การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social skills) โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน

2.4 การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing) ที่ใช้ในการทำงาน

2.5 การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual accountability) หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน

นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้ว ยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทฤษฎีนี้มุ่งช่วยให้ผู้เรียน

ได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและอื่น ๆ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนสามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือให้เหมาะสม ซึ่งครูผู้สอนควรคำนึงถึงข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละรูปแบบ คำนึงถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ คำนึงถึงวัยและพัฒนาการของผู้เรียน และธรรมชาติของเนื้อหาวิชา จึงจะบังเกิดประสิทธิผลในการนำรูปแบบไปใช้อย่างแท้จริง

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาบิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) ซึ่งทิสนา เขมมณี (2555, หน้า 266-267) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนของสลาบิน (Slavin) ไว้ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มลดความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home group)
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา ได้รับเนื้อหาสาระ ศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจทำแบบทดสอบในแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้
3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement score) ซึ่งหาได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐาน:	ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้
คะแนนที่ได้:	ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน
คะแนนพัฒนาการ:	ถ้าคะแนนที่ได้ คือ

 - 11 ลงมา คะแนนพัฒนาการ = 0
 - 1 ถึง -10 คะแนนพัฒนาการ = 10
 - +1 ถึง 10 คะแนนพัฒนาการ = 20
 - +11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 30
4. สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกัน เป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จัดทำขึ้น โดยมีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันทุกขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการสอนไว้ดังนี้

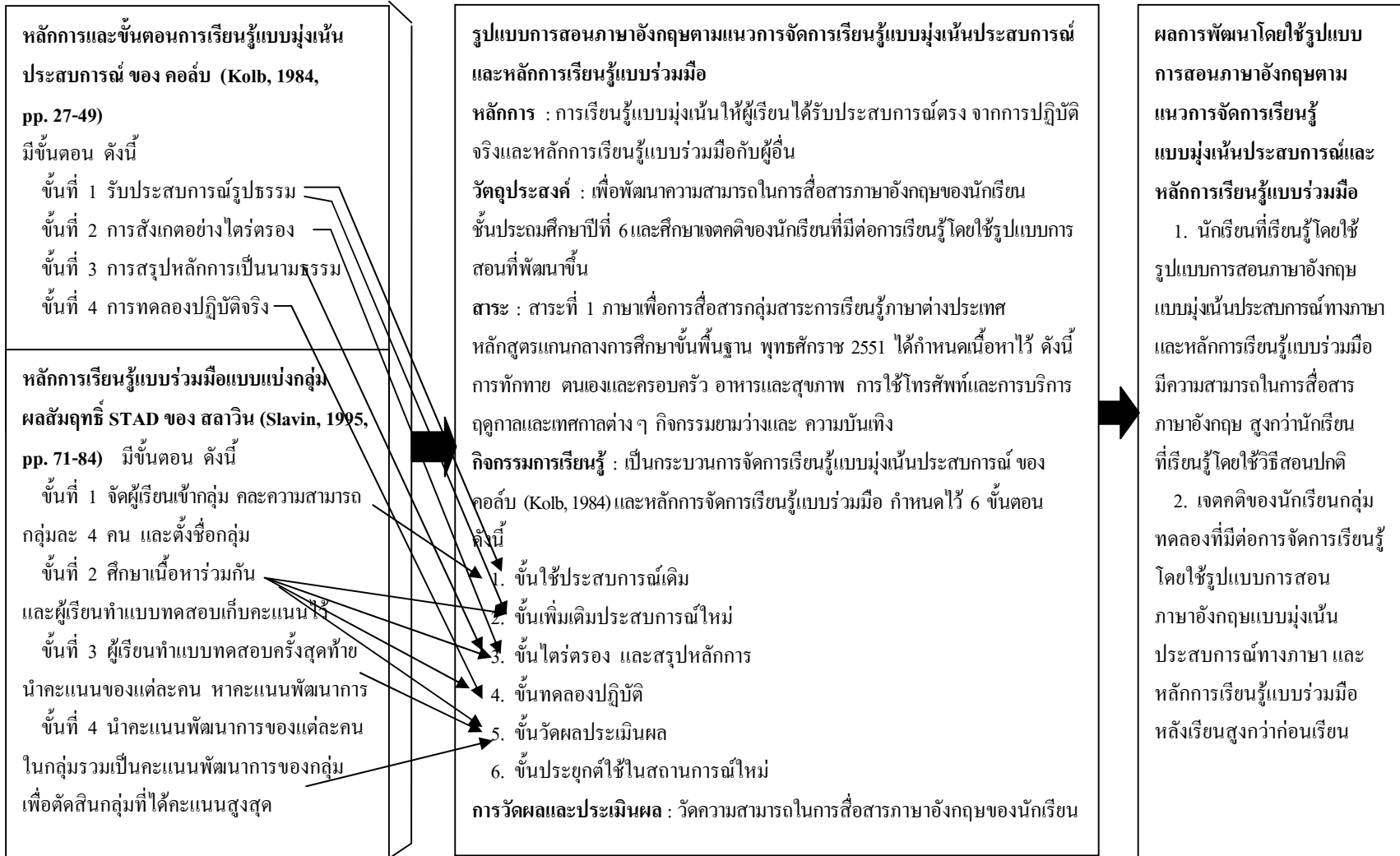
1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. สาระ
4. กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์

ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม
- ขั้นที่ 2 ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่
- ขั้นที่ 3 ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ
- ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองปฏิบัติ
- ขั้นที่ 5 ขั้นวัดผลประเมินผล
- ขั้นที่ 6 ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

5. การวัดผลและประเมินผลตามรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กันทุกขั้นตอน ดังแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้

รายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. หลักการของรูปแบบการสอน ใช้หลักการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง จากการฝึกปฏิบัติจริงและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกับผู้อื่น
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เพื่อมุ่งพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น
3. สาร ได้แก่ สารที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ การทักทาย ตนเองและครอบครัว อาหารและสุขภาพ การใช้โทรศัพท์ และการบริการ ฤดูกาลและเทศกาลต่าง ๆ กิจกรรมยามว่าง และความบันเทิง
4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยพัฒนาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอลบ์ (Kolb, 1984) และหลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD ของสลาวิน (Slavin, 1995) กำหนดไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ ขั้นทดลองปฏิบัติ ขั้นวัดผล ประเมินผล และขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่
5. การวัดผลและประเมินผล เป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยแบ่งการวัดผลประเมินผลออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน วัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน และวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ซึ่งการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว และแบบวัดเจตคติก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น สำหรับการวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน ผู้วิจัยใช้แบบมาตราส่วนวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งพัฒนามาจากมาตราส่วนประเมินค่าวัดทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ (CSRS) ของสปิตซ์เบิร์ก (Spitzberg, 2003, pp. 25-41) และแบบวัดและประเมินผลการฟังและพูดภาษาอังกฤษของ Kansas Speech Communication Association (KSCA) (Goulden, 1995, pp. 21-28) ส่วนการวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันกับก่อนเรียนและแบบวัดเจตคติหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา ภายใต้แนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 27-49) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาวิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) โดยกำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม เพื่อให้นักเรียนใช้พื้นความรู้เดิมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้
 - 1.1 จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม กระจายความสามารถ (เก่ง 1 คน , ปานกลาง 2 คน, อ่อน 1 คน) กลุ่มละ 4 คน และให้ตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง
 - 1.2 ครูกำหนดสถานการณ์ เช่น ไปงาน ทัศนศึกษาหรือตัวอย่างสถานการณ์จริงที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกในกลุ่มฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวจากประสบการณ์เดิม ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของแต่ละคน
2. ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ ครูจัดประสบการณ์ความรู้ใหม่แก่นักเรียน
 - 2.1 ครูถ่ายทอดความรู้และฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้
 - 2.2 นักเรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว จากความรู้ใหม่ที่ครูถ่ายทอดให้
3. ขั้นไตร่ตรอง และสรุปหลักการ นักเรียนคิดวิเคราะห์ประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ หลังจากนั้นสรุปเลือกหลักการและวิธีการที่เหมาะสม
 - 3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาความแตกต่างระหว่างวิธีการสื่อสารจากประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับวิธีการสื่อสารที่ครูถ่ายทอดให้ใหม่
 - 3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันคิดและตัดสินใจเลือกวิธีการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว
4. ขั้นทดลองปฏิบัติจริง นักเรียนนำหลักการและวิธีการที่ได้มาฝึกปฏิบัติจนเกิดเป็นทักษะความสามารถ
 - 4.1 ครูกำหนดสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์เดิม
 - 4.2 นักเรียนแต่ละคน ในกลุ่ม นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

5. ^๕ขั้นวัดผลและประเมินผล ครูและนักเรียนร่วมกันวัดผลและประเมินผลทักษะปฏิบัติ

5.1 ครูและนักเรียนที่เป็นตัวแทนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละคน

5.2 ครูเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละกลุ่ม

5.3 หลังจากจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ ครูนำคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รับรางวัลเป็นการเสริมแรง

6. ^๖ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เป็นการเชื่อมโยงความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียง

6.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในสถานการณ์ที่เรียนรู้จากบทเรียน

6.2 นักเรียนแต่ละคนนำวิธีการสื่อสารไปฝึกใช้ใช้จริงในชีวิตประจำวันกับครอบครัวหรือกับเพื่อนในชั้นเรียน รวมทั้งบุคคลรอบข้าง

สรุปสาระสำคัญในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการสอน

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ
	2. ครูกำหนดสถานการณ์ เช่น ใบบาง วิดีทัศน์ หรือตัวอย่างสถานการณ์จริงที่เกี่ยวข้องให้ สมาชิกในกลุ่มฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ ดังกล่าวจากประสบการณ์เดิม ครูและนักเรียน ร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของแต่ละคน
ขั้นที่ 2 ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความรู้เทคนิค กลวิธีในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์แก่นักเรียน	1) ครูถ่ายทอดความรู้และฝึกการใช้ภาษา ในการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่กำหนดให้ 2) นักเรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว จากความรู้ใหม่ที่ครูถ่ายทอดให้
ขั้นที่ 3 ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างความรู้จากประสบการณ์ เดิมที่นักเรียนมีอยู่กับความรู้จาก ประสบการณ์ใหม่ที่ครูถ่ายทอดให้ นักเรียน สรุปและตัดสินใจเลือกหลักการและวิธีการ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่กำหนด	1) นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาความแตกต่าง ระหว่างวิธีการสื่อสารจากประสบการณ์เดิม ของนักเรียนกับวิธีการสื่อสารที่ครูถ่ายทอด ให้ใหม่ 2. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันคิดและตัดสินใจ เลือกวิธีการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ ดังกล่าว
ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองปฏิบัติจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนนำหลักการ และวิธีการที่ได้รับมาฝึกปฏิบัติในการ สื่อสารภาษาอังกฤษ จนเกิดความ คล่องแคล่ว	1) ครูกำหนดสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับ สถานการณ์เดิม 2) นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม นำความรู้ที่ได้รับ และทักษะปฏิบัติมาใช้ในการสื่อสารเกี่ยวกับ สถานการณ์ที่กำหนดให้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ
<p>ขั้นที่ 5 ขั้นวัดผลและประเมินผล</p> <p>มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละคน โดยครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลทักษะปฏิบัติ</p>	<p>1) ครูและนักเรียนที่เป็นตัวแทนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละคน</p> <p>2) ครูเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละกลุ่ม</p> <p>3) หลังจากจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ ครูนำคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รับรางวัลเป็นการเสริมแรง</p>
<p>ขั้นที่ 6 ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่</p> <p>มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะปฏิบัติในห้องเรียนไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงในชีวิตประจำวัน</p>	<p>1) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในสถานการณ์ที่เรียนรู้จากบทเรียน</p> <p>2) นักเรียนแต่ละคนนำวิธีการสื่อสารไปฝึกใช้จริงในชีวิตประจำวันกับครอบครัวหรือกับเพื่อนในชั้นเรียน รวมทั้งบุคคลรอบข้าง</p>

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยแบ่งการวัดผลประเมินผลออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน วัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน และวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ซึ่งการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และแบบวัดเจตคติก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น สำหรับการวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน ผู้วิจัยใช้แบบมาตราส่วนวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ส่วนการวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันกับก่อนเรียนและแบบวัดเจตคติหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

**คู่มือการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา
และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นคำแนะนำการใช้ รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้น ประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งในเอกสารฉบับนี้ได้อธิบายให้ครูผู้สอน ทราบถึงสิ่งที่ควรศึกษาและสิ่งที่จะต้องจัดเตรียมตลอดจนวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนที่มีได้กล่าวถึง ในตัวรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบดำเนินไปอย่างราบรื่นและ ได้ผลดี สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ โปรดศึกษาและทำความเข้าใจแต่ละหัวข้อ และปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าว

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน

เอกสารที่รวบรวมไว้ในคู่มือการใช้รูปแบบการสอนฉบับนี้ประกอบด้วย

1. คู่มือการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และ หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 1 ฉบับ
2. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการ เรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 1 ฉบับ
3. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 6 แผนใหญ่ (15 แผนย่อย) จำนวน 29 ชั่วโมง

ขั้นตอนการจัดเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

โปรดปฏิบัติตามคำแนะนำต่อไปนี้ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ศึกษาเอกสารทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ศึกษารูปแบบการสอน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความเป็นมาและเหตุผลของการ พัฒนารูปแบบการสอนช่วยให้มองเห็นภาพรวมของรูปแบบการสอน องค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อย ตลอดจนมองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านั้นในรูปแบบการสอน
 - 1.2 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 6 แผนใหญ่ (15 แผนย่อย) โดยใช้เวลาดังกล่าว 29 ชั่วโมง

ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดทำโดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดสิ่งที่จำเป็นในการสอนไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ อย่างครบถ้วนแล้ว ทั้งสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และแนวการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจ จัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์และปฏิบัติการสอนตามกิจกรรมให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

1.2.2 ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบหลักเหมือนกัน กล่าวคือ ชื่อ แผน ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

1.3 ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการสอน ซึ่งเป็นคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอนโดย ศึกษาพร้อม ๆ กับรูปแบบการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

2. สิ่งที่ต้องจัดเตรียมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูผู้สอนควรดำเนินการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการสอน ซึ่งครูผู้สอนควรศึกษาส่วนต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน

2.2 เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน ในแผนการจัดการเรียนรู้ได้มีการนำเสนอสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนไว้แล้ว ครูผู้สอนต้องจัดทำหรือเตรียมไว้ล่วงหน้า และทดลองใช้สื่อ มีการตรวจสอบรายละเอียดของสื่อให้เรียบร้อยก่อนใช้จริง เพื่อป้องกัน ความผิดพลาด

2.3 เตรียมเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจ และ จัดเตรียมเป็นอย่างดี เนื่องจากการวัดผลและประเมินผลในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

2.3.1 ระยะทดสอบก่อนการทดลอง เป็นการทดสอบความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อสอบปรนัย เลือกรับ จำนวน 25 ข้อ และแบบเติมบทสนทนาในช่องว่างจำนวน 15 ข้อ โดยครูผู้สอนชาวต่างประเทศ เป็นผู้อ่านสถานการณ์คำถาม นักเรียนฟังและตอบคำถาม ใช้เวลาในการสอบ 60 นาที นอกจากนี้ ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบวัดเจตคติก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัด กิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ

2.3.2 ระยะดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว กับกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่ม

ควบคุมนั้น ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนปกติ ซึ่งทั้งสองกลุ่มจะได้รับการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ

2.3.3 ระยะเวลาทดสอบหลังการทดลอง ดำเนินการวัดและประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 25 ข้อ และแบบเติมบทสนทนาในช่องว่าง จำนวน 15 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทั้งสองกลุ่ม

หลังจากนั้นให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดเจตคติหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ

บทบาทของครูผู้สอน

1. ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกที่ต้องจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ให้เอื้อต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ครูผู้สอนจะต้องจัดกลุ่มผู้เรียนให้แต่ละกลุ่มละความสามารถ กล่าวคือ นักเรียนเก่ง จำนวน 1 คน นักเรียนปานกลาง จำนวน 2 คน และนักเรียนอ่อน จำนวน 1 คน ตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน และยึดกระบวนการตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ซึ่งการจัดกลุ่มนักเรียนโดยใช้ผลคะแนนจากการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายปีการศึกษา 2557 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ในการจำแนกนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2. ครูผู้สอนเป็นผู้จัดเตรียมและนำเสนอความรู้ใหม่ในชั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยจัดเตรียมสื่อ และเทคนิควิธีการการใช้ภาษาในการสื่อสาร

3. ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ และคอยช่วยเหลือนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละขั้นกิจกรรมตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. ครูผู้สอนเป็นผู้ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และร่วมในการวัดผลและประเมินผลกับนักเรียน รวมถึงการป้อนข้อมูลย้อนกลับ และเชื่อมโยงให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในห้องเรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

5. ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้สร้างแรงจูงใจ และเสริมแรงในการเรียนรู้แก่นักเรียน

บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนต้องเป็นผู้ลงมือฝึกประสบการณ์ตรง และปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2. นักเรียนต้องเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการทำงาน และทักษะในการแก้ปัญหาร่วมกัน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ร่วมมือกันและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้และการทำงาน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกัน ตลอดจนรู้จักคุณค่าในตนเอง และรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

3. การเรียนรู้เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน การเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำให้ความช่วยเหลือ และให้การเสริมแรง เพื่อให้นักเรียนเกิดกำลังใจในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมุ่งมั่นและมีความสุข

แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา ภายใต้แนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและทฤษฎีการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นประสบการณ์ของ คอลบ์ (Kolb, 1984, pp. 27-49) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของสลาวิน (Slavin, 1995, pp. 71-84) โดยกำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม เพื่อให้นักเรียนใช้พื้นความรู้เดิมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้
 - 1.1 จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม คณะความสามารถ (เก่ง 1 คน, ปานกลาง 2 คน, อ่อน 1 คน) กลุ่มละ 4 คน และให้ตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง
 - 1.2 ครูกำหนดสถานการณ์ เช่น ใบบาง วิดีทัศน์หรือตัวอย่างสถานการณ์จริงที่เกี่ยวข้อง ให้สมาชิกในกลุ่มฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวจากประสบการณ์เดิม ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของแต่ละคน
2. ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ ครูจัดประสบการณ์ความรู้ใหม่แก่นักเรียน
 - 2.1 ครูถ่ายทอดความรู้และฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้
 - 2.2 นักเรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ฝึกสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวจากความรู้ใหม่ที่ครูถ่ายทอดให้
3. ขั้นไตร่ตรอง และสรุปหลักการ นักเรียนคิดวิเคราะห์ประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ หลังจากนั้นสรุปเลือกหลักการและวิธีการที่เหมาะสม
 - 3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาความแตกต่างระหว่างวิธีการสื่อสารจากประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับวิธีการสื่อสารที่ครูถ่ายทอดให้ใหม่
 - 3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันคิดและตัดสินใจเลือกวิธีการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว
4. ขั้นทดลองปฏิบัติจริง นักเรียนนำหลักการและวิธีการที่ได้มาฝึกปฏิบัติจนเกิดเป็นทักษะความสามารถ
 - 4.1 ครูกำหนดสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์เดิม

4.2 นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

5. ขึ้นวัดผลและประเมินผล ครูและนักเรียนร่วมกันวัดผลและประเมินผลทักษะปฏิบัติ

5.1 ครูและนักเรียนที่เป็นตัวแทนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละคน

5.2 ครูเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละกลุ่ม

5.3 หลังจากจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ ครูนำคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รับรางวัลเป็นการเสริมแรง

6. ขึ้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เป็นการเชื่อมโยงความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียง

6.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในสถานการณ์ที่เรียนรู้จากบทเรียน

6.2 นักเรียนแต่ละคนนำวิธีการสื่อสาร ไปฝึกใช้จริงในชีวิตประจำวัน กับครอบครัว หรือกับเพื่อนในชั้นเรียน รวมทั้งบุคคลรอบข้าง

ตัวชี้วัดรายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ที่ฟังและอ่าน
2. อ่านออกเสียงข้อความ นิทานและบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. เลือกรหัสบุประโยชน์หรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพสัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย

ที่อ่าน

4. บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่าน บทสนทนา นิทานง่าย ๆ

และเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

1. พูดหรือเขียนได้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ
3. พูดหรือเขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธการให้

ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ

4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว
5. พูดหรือเขียนแสดงความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ

พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ

โดยการพูดและการเขียน

1. พูดหรือเขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
2. เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน
3. พูดหรือเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

1. ใช้ถ้อยคำน้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสมตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/ วันสำคัญ/ งานฉลอง/ ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา
3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

1. บอกความเหมือน/ ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
2. เปรียบเทียบความเหมือน/ ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูดหรือการเขียน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

1. ใช้ภาษาสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้ กับ สาระและมาตรฐานของการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชื่อ หน่วย การเรียนรู้	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร			สาระที่ 2 ภาษาและ วัฒนธรรม		สาระที่ 3 ภาษา กับ ความสัมพันธ์ กับ กลุ่มสาระอื่น	สาระที่ 4 ภาษา กับ ความสัมพันธ์กับ ชุมชนและโลก	
	มฐ. ต.1.1	มฐ. ต.1.2	มฐ. ต.1.3	มฐ. ต.2.1	มฐ. ต.2.2	มฐ. ต.3.1	มฐ. ต.4.1	มฐ. ต.4.2
1. Greeting		✓	✓	✓				
2. My life style and My family	✓	✓	✓		✓	✓		
3. Food and Health	✓	✓	✓			✓		
4. Telephoning and Service	✓	✓	✓		✓	✓		
5. Season and Festival	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. Free time and Entertainment	✓	✓	✓					✓

วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัด เวลาเรียนทั้งหมด กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 80 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา

เนื้อหา	มาตรฐานและตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
Greeting	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 2.1 (ป.6/1)	10
My life style and My family	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/1, ป.6/2) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 2.2 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 3.1 (ป.6/1)	16
Food and Health	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/3) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 3.1 (ป.6/1)	12
Telephoning and Service	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 2.2 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 3.1 (ป.6/1)	16

เนื้อหา	มาตรฐานและตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
Season and Festival	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 2.1 (ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 2.2 (ป.6/1, ป.6/2) มาตรฐาน ต. 3.1 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 4.1 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 4.2 (ป.6/1)	14
Free time and Entertainment	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/4, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 4.2 (ป.6/1)	12
รวม		80 ชั่วโมง

วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 52 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา

เนื้อหา	มาตรฐานและตัวชี้วัด		เวลาเรียน	
	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ภาคเรียนที่ 1 (ชั่วโมง)	ภาคเรียนที่ 2 (ชั่วโมง)
Greeting	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	4	3
My life style and My family	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1,ป. 6/2, ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/2) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/3, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	6	4
Food and Health	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/3) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/3, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป. 6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป. 6/2)	5	4
Telephoning and Service	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/4, ป. 6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	6	4
Season and Festival	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	4	4
Free time and Entertainment	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/4, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/3)	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	4	4
			29	23

แผนการจัดการเรียนรู้ (ตามรูปแบบที่พัฒนา)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 29 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้	เนื้อหา	มาตรฐานและตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
แผนการเรียนรู้ที่ 1	Greeting	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 2	My life style and My family	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1,ป.6/2, ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	6
แผนการเรียนรู้ที่ 3	Food and Health	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/3) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/3, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	5
แผนการเรียนรู้ที่ 4	Telephoning and Service	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/3) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	6
แผนการเรียนรู้ที่ 5	Season and Festival	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 6	Free time and Entertainment	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/4, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/3)	4
รวม			29

แผนการจัดการเรียนรู้ (ตามรูปแบบที่พัฒนา)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 23 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้	เนื้อหา	มาตรฐานและตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
แผนการเรียนรู้ที่ 1	Greeting	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1)	3
แผนการเรียนรู้ที่ 2	My life style and My family	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/2) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/3,ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 3	Food and Health	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/1, ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/1, ป.6/2)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 4	Telephoning and Service	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/4, ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 5	Season and Festival	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 6	Free time and Entertainment	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/4) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/3)	4
รวม			23

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (ตามรูปแบบที่พัฒนา)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Greeting สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.2

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนได้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล

ตัวชี้วัด ป.6/4 พูดหรือเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.3

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

2. สาระสำคัญ

การทักทาย การกล่าวลา และการแนะนำ เป็นมารยาทอย่างหนึ่งในสังคม นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง และการพูด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทักษะกระบวนการทางภาษา โดยปกติแล้วการทักทายและการกล่าวลามักใช้คำพูดไม่เหมือนกัน แม้ว่าทักทายบุคคลคนเดียวกัน แต่ต่างเวลากัน ต้องเลือกใช้คำพูดให้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลาด้วย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 สามารถฟังและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับการทักทายและการกล่าวลาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเวลาและบุคคล (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/1)

3.2 สามารถฟังและพูดแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/4, มฐ. ต. 1.3 ตชว. ป. 6/1)

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การทักทายและการกล่าวลา (Greeting and leave-taking)

4.2 การแนะนำตนเองและผู้อื่น

5. กิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 1-2 (สนองตอบจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.1)

ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการพิจารณาผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมา ครูเรียกชื่อนักเรียนที่สอบได้ลำดับที่ 1-8 ให้รวมกันเป็นกลุ่ม A เรียกชื่อนักเรียนที่สอบได้ลำดับที่ 9-16 รวมกันเป็นอีกกลุ่ม B นักเรียนที่สอบได้ลำดับที่ 17-24 รวมเป็นกลุ่ม C และให้นักเรียนที่สอบได้ลำดับที่ 25-32 รวมกันเป็นอีกกลุ่ม D (ครูเรียกชื่อให้รวมกลุ่มโดยไม่บอกลำดับที่) หลังจากนั้นให้นักเรียนเลือกสมาชิกในกลุ่มของตน โดยมีข้อแม้ว่าต้องมีสมาชิกกลุ่ม A จำนวน 1 คน กลุ่ม B จำนวน 1 คน กลุ่ม C จำนวน 1 คน และกลุ่ม D จำนวน 1 คน

2. ในห้องเรียนจะมีสมาชิกทั้งสิ้น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน (เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน) ครูแจกใบงานให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม จำนวน 1 คน กรรมการกลุ่ม จำนวน 2 คน และเลขานุการกลุ่ม จำนวน 1 คน พร้อมทั้งชี้แจงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน และให้แต่ละกลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่มของตน

3. ครูยกสถานการณ์จำลองว่านักเรียนได้พบเจอเพื่อนสนิทที่ตลาด นักเรียนจะทักทาย และกล่าวลาเป็นภาษาอังกฤษอย่างไร ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมพลังสมองในการคิด และทบทวนพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับบทสนทนาที่ใช้ในการทักทายและกล่าวลา หลังจากนั้นให้นักเรียนจับคู่ภายในกลุ่มของตนเอง กลุ่มละ 2 คู่ และออกมาแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียน คู่ละไม่เกิน 2-3 นาที หน้าชั้นเรียน ครูและคู่สนทนาแต่ละคู่ตรวจให้คะแนนผลงานการสื่อสารของนักเรียนก่อนเรียน โดยบันทึกลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่

1. ครูนำเสนอประสบการณ์ใหม่ โดยจับคู่สนทนากับครูชาวต่างชาติ ครูกำหนดสถานการณ์จำลองว่า พบเจอครูต่างชาติในตอนเช้า บริเวณหน้าเสาธง ก่อนที่แยกย้ายกันไปปฏิบัติหน้าที่ ได้มีการทักทายและการกล่าวลากันแบบเป็นทางการ ดังนี้

ครูไทย (A)	:	Good morning.
ครูต่างประเทศ (B)	:	Good morning. How are you?
ครูไทย (A)	:	I am fine, thank you. And you?
ครูต่างประเทศ (B)	:	I am fine, thank you.
ครูไทย (A)	:	See you later. Good bye.
ครูต่างประเทศ (B)	:	Good bye.

2. หลังจากที่ครูจับคู่สนทนากับครูต่างชาติ เพื่อเป็นตัวอย่างในการสนทนาเกี่ยวกับการทักทาย และการกล่าวลาจำนวน 2 รอบ ครูนำแผ่นข้อความการสนทนาติดบนกระดานให้นักเรียนศึกษา และจับคู่ฝึกการสนทนา จนเกิดความคล่องแคล่ว และผลัดเปลี่ยนกันเป็น A และ B ในระหว่างคู่สนทนาของตน

3. เมื่อนักเรียนฝึกสนทนาเกี่ยวกับการทักทาย และการกล่าวลากันเป็นแบบทางการแล้ว ครูผู้สอนและครูต่างชาติเล่นบทบาทสมมุติกันว่า ทั้งสองเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนเดียวกัน เจอกันที่ห้างสรรพสินค้าในช่วงบ่ายวันเสาร์ จึงได้มีการทักทายและการกล่าวลากันแบบไม่เป็นทางการ ดังนี้

A	:	Hi!... Jeff.
B	:	Hi, Yai. What's up?
A	:	Not much, thanks and you?
B	:	Fine, thanks.
A	:	See you later. Bye.
B	:	Bye.

4. ครูผู้สอนกับครูต่างชาติ สนทนากันจำนวน 2 รอบ และนำแผ่นข้อความการสนทนาติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน นักเรียนจับคู่กันฝึกสนทนาการทักทาย และการกล่าวลาแบบไม่เป็นทางการ

ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทสนทนาเกี่ยวกับการทักทายและการกล่าวลา จากพื้นประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าการทักทายแบบเป็นทางการ (Formal greeting) ใช้กับบุคคลทั่วไปหรือบุคคลที่อาวุโสกว่าที่แสดงถึงความสุภาพ ส่วนการทักทายแบบไม่เป็นทางการ (Informal greeting) มักจะใช้กับเพื่อนสนิทหรือคนที่เรารู้จักกันดี ซึ่งจะใช้ Hi หรือ Hello นำก่อนชื่อเพื่อนหรือไม่ต้องระบุชื่อเพื่อนก็ได้

ขั้นทดลองปฏิบัติจริง

1. ครูแจกใบงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เป็นสถานการณ์จำลอง สถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์เดิม ดังนี้

สถานการณ์ที่ 1

นักเรียนไปซื้อผักให้คุณแม่ที่ตลาดในตอนเช้า เผอิญพบคุณครูประจำชั้นกำลังซื้อของที่ตลาดอยู่เช่นกัน นักเรียนจะทักทายคุณครูได้อย่างไร และรีบขอตัวกลับบ้านเพื่อนำผักไปให้คุณแม่ประกอบอาหารเช้า

สถานการณ์ที่ 2

ในตอนบ่ายระหว่างเดินทางกลับบ้าน นักเรียนพบเพื่อนต่างโรงเรียนที่รู้จักกัน นักเรียนจะทักทายเพื่อนอย่างไร ก่อนที่จะแยกย้ายกันเดินทางกลับบ้าน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาสถานการณ์จำลองทั้งสองสถานการณ์ หลังจากนั้นให้จับคู่กันภายในกลุ่มของตน กลุ่มละ 2 คู่ คิดพิจารณาเลือกคู่ละหนึ่งสถานการณ์ ออกมานำเสนอ บทสนทนาหน้าชั้นเรียน โดยใช้ความรู้จากประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละคน โดยครูนำแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้คู่สนทนาประเมินซึ่งกันและกัน คนละ 1 ฉบับ และครูประเมินนักเรียนอีก 2 ฉบับ นำผลคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและบันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละคนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร

ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

1. ครูและนักเรียนสรุปร่วมกัน และจำแนกความแตกต่างระหว่างการทักทายแบบเป็นทางการ และการทักทายแบบไม่เป็นทางการ
2. นักเรียนฝึกสนทนา การทักทายและการกล่าวลาจากบทสนทนาที่ครูนำมาให้ทั้งที่เป็นแบบทางการและไม่เป็นทางการ จนเกิดความคล่องแคล่ว โดยไม่ดูแผ่นข้อความการสนทนา
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำบทสนทนา การทักทาย และการกล่าวลาแบบทางการไปทักทายคุณครู หรือพ่อแม่ผู้ปกครอง และการทักทายแบบไม่เป็นทางการไปทักทายเพื่อนนักเรียนต่างชั้นเรียน โดยให้คู่สนทนาที่นักเรียนทักทายด้วยลงลายมือชื่อเพื่อเป็นหลักฐานมาแสดงต่อคุณครูผู้สอน

สื่อการเรียนรู้

1. แผ่นข้อความประโยคสนทนาการทักทายและกล่าวลาแบบเป็นทางการ
2. แผ่นข้อความประโยคสนทนาการทักทายและกล่าวลาแบบไม่เป็นทางการ

การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผลและประเมินผล

วัดจากการประเมินพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

1. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 3-4 (สนองตอบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 3.2) ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม

1. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์จำลองว่า ถ้านักเรียนเดินทางไปโรงเรียนกับเพื่อนสนิท ระหว่างทางเจอเพื่อนต่างโรงเรียนอีกสองคน นักเรียนต้องการแนะนำเพื่อนสนิทให้รู้จักกับเพื่อนต่างโรงเรียน นักเรียนจะแนะนำอย่างไร ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมพลังสมองร่วมกันคิดบทสนทนา โดยใช้พื้นความรู้เดิมที่เคยเรียนรู้มาก่อน

2. ครูให้นักเรียนทั้ง 8 กลุ่ม ออกมาแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ครูและตัวแทนนักเรียนตรวจให้คะแนนผลงานการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อประเมินความสามารถในการสื่อสารก่อนเรียน โดยบันทึกลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่

1. ครูนำเสนอประสบการณ์ใหม่ โดยการติดแผ่นข้อความการสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเอง และผู้อื่นบนกระดานหน้าชั้นเรียน ดังนี้

Yai : Good afternoon, Lek. I am Yai. These are Jeff and Kob. They are both my friends. Jeff and Kob, this is Lek. He's my friend, too.

Lek : Good afternoon, Jeff and Kob. It's nice to meet you.

Jeff : Good afternoon, Lek. It's nice to meet you, too.

Kob : Good afternoon, Lek. It's nice to meet you, too.

Culture Note : Shaking Hands (การจับมือ)

1. ครูสอนอ่านและออกเสียงคำอย่างถูกต้อง รวมทั้งร่วมกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ โดยใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ
2. ครูผู้สอนชาวไทยและครูผู้สอนชาวต่างชาติ สาธิตการสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและผู้อื่นแก่นักเรียน จำนวน 2 รอบ
3. นักเรียนในแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติตามบทสนทาคำแนะนำ ฝึกซ้อมการแนะนำตนเองและผู้อื่นจนเกิดความคล่องแคล่ว โดยไม่ดูจากแผ่นข้อความการสนทนา
ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ

1. ครูให้นักเรียนนำบทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและการแนะนำผู้อื่นที่นักเรียนคิดขึ้นจากพื้นประสบการณ์เดิมของนักเรียนมาเปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องกับบทสนทนาที่เป็นประสบการณ์ใหม่ที่ครูนำเสนอ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้และจุดบันทึกบทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและการแนะนำผู้อื่น ตามมติที่กลุ่มเลือกและสนใจ

ขั้นทดลองปฏิบัติจริง

1. ครูยกสถานการณ์จำลองว่า ในงานวันประชุมผู้ปกครองของโรงเรียน นักเรียนนำคุณพ่อและคุณแม่ของนักเรียนไปโรงเรียนด้วย เพื่อยุตินักเรียนเจอคุณครูประจำชั้น นักเรียนจะแนะนำตนเองและแนะนำคุณพ่อคุณแม่และคุณครูประจำชั้นให้รู้จักกัน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดบทสนทนา และออกมาแสดงบทบาทสมมุติ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมุติ โดยใช้บทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่นตามสถานการณ์จำลองที่ครูกำหนดให้ กลุ่มละไม่เกิน 3 นาที

ขั้นวัดผลและประเมินผล

1. หลังจากที่นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูและตัวแทนนักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันดำเนินการประเมินทักษะการสื่อสารการแนะนำตนเองและการแนะนำผู้อื่น และบันทึกคะแนนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
2. เมื่อจบบทเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Greeting ครูน่าจะเน้นพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละคนในกลุ่มมารวมเป็นคะแนนกลุ่ม ถ้ากลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด ครูจะให้รางวัลเป็นการเสริมแรง ซึ่งอาจเป็นกล่าวชมเชย หรือการให้รางวัลด้วยสิ่งของ เช่น ขนม อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น

ขั้นประยุกต์ใช้เป็นสถานการณ์ใหม่

1. ครูให้นักเรียนประยุกต์ใช้บทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและการแนะนำผู้อื่น จากความรู้และทักษะที่ได้รับ โดยการแนะนำตนเอง และแนะนำเพื่อนสนิทให้รู้จักกับญาติพี่น้อง หรือคนในครอบครัวของนักเรียน หลังจากนั้นให้นักเรียนมาถ่ายทอดให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นฟัง **สื่อการเรียนรู้**

1. แผ่นข้อความประโยคสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและผู้อื่น

การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผลและประเมินผล

วัดจากการประเมินพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและ หลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

บันทึกหลังสอน

จากผลการจัดการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ ฟังและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับการทักทายและการกล่าวลา รวมถึง สนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและผู้อื่นได้ค่อนข้างน้อย สามารถสื่อสารได้เพียงประโยคสั้น ๆ และไม่กล้าแสดงออก มีความเขินอาย แต่ภายหลังที่ครูสร้างประสบการณ์ใหม่ โดยให้นักเรียน เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนสามารถฟังและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับการ ทักทายและการกล่าวลา รวมถึงสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและผู้อื่นได้มากขึ้น ซึ่งจากการประเมินโดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และนำผลการประเมินมาเปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนน ความก้าวหน้าสูงขึ้น โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งกลุ่มที่มีคะแนนพัฒนาการของ กลุ่มสูงสุดคือ กลุ่ม Eagle (ประกอบด้วย เลขที่ 8, เลขที่ 18, เลขที่ 27 และเลขที่ 29)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (ตามรูปแบบที่พัฒนา)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 My Life style and My family

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 6 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.1

ตัวชี้วัด ป.6/1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง หรือคำแนะนำจากเรื่องฟังหรืออ่าน

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.2

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล

ตัวชี้วัด ป.6/2 ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ

ตัวชี้วัด ป.6/4 พูดหรือเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.3

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

2. สาระสำคัญ

การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นตัวตนของเราเอง หรือบุคลิกลักษณะ วิธีการดำเนินชีวิตของเราแก่บุคคลอื่น เป็นเรื่องจำเป็น เนื่องจากจะสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และรู้จักปรับตัวเข้าหากัน ส่วนการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่บุคคลในครอบครัวก็เป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน เนื่องจากสังคมครอบครัวเป็นสถาบันที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับตัวเราเองมากที่สุด การสื่อสารที่ถูกต้องจะสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นทั้งในครอบครัวและบุคคลรอบข้าง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 พูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/1, มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/4, มฐ. ต. 1.3 ตชว. ป. 6/1)

3.2 พูดเพื่อแสดงความต้องการของตนเอง โดยใช้วลีหรือประโยคคำสั่ง คำขอร้อง หรือให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่น (มฐ. ต. 1.1 ตชว. ป. 6/1, มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/2)

3.3 พูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/4, มฐ. ต. 1.3 ตชว. ป. 6/1)

4. ตารางการเรียนรู้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและรสนิยมส่วนตัว (My life style)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว (Family)

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 1-2 (สนองตอบจุดประสงค์การเรียนรู้

ที่ 3.1)

ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม

1) จากการแบ่งกลุ่มเดิม จำนวน 8 กลุ่ม โดยการกระจายนักเรียนกลุ่มเก่ง (สอบได้ลำดับ 1 - 8) ไว้ในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในหน่วยนี้ให้สลับนักเรียนกลุ่มเก่งโดยไม่ให้ซ้ำกับกลุ่มเดิม เพื่อประหยัดเวลาในการแบ่งกลุ่ม

2) นักเรียนทั้ง 8 กลุ่ม เลือกประธานกลุ่ม จำนวน 1 คน กรรมการกลุ่ม จำนวน 2 คน และเลขานุการกลุ่ม จำนวน 1 คน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่มของตน

3) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จับคู่กันซักถามเพื่อขอและให้ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกันเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้พื้นความรู้เดิมที่เคยเรียนรู้มาก่อน โดยใช้เวลาคู่ละไม่เกิน 3 นาที ครูแจกแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารให้คู่สนทนาประเมินความสามารถในการสื่อสารก่อนเรียนซึ่งกันและกัน ร่วมกับครูผู้สอนซึ่งดำเนินการประเมินความสามารถในการสื่อสารของคู่สนทนา และนำผลคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนความสามารถ ในการสื่อสารก่อนเรียนของนักเรียนแต่ละคน

ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่

4) ครูนำเสนอประสบการณ์ใหม่ โดยการคิดแผนประโยคสนทนาที่ใช้ในการขอหรือให้ข้อมูลส่วนตัว บนกระดานดำ ดังนี้

ถามชื่อ	:	What is your name ?
คำตอบ	:	My name is _____.
ถามชื่อเล่น	:	What is your nickname ?
คำตอบ	:	My nickname is _____.
ถามอายุ	:	How old are you ?
คำตอบ	:	I am _____ years old.
ถามสัญชาติ	:	What is your nationality ?
คำตอบ	:	I am _____.

ถามศาสนา	:	What is your religion ?
คำตอบ	:	I am _____.
ถามที่พักอาศัย	:	Where do you live ?
คำตอบ	:	I live in/at _____.
ถามน้ำหนัก	:	How much do you weigh ?
คำตอบ	:	I weigh _____ kilograms.
ถามส่วนสูง	:	How tall are you ?
คำตอบ	:	I am _____ centimeters tall.
ถามงานอดิเรก	:	What is your hobby ?
คำตอบ	:	My hobby is _____. / My hobbies are _____ and _____.

5) ครูฝึกนักเรียนอ่านประโยคและค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ความหมายจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าวให้นักเรียน เกิดความเข้าใจ

6) ครูผู้สอนชาวไทย และครูชาวต่างประเทศ สาธิตการสนทนาภาษาอังกฤษ เพื่อขอ และให้ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน โดยใช้ประโยคที่ครูนำมาคิดไว้บนกระดาน จำนวน 2 รอบ

ขั้นไต่ร่องและสรุปหลักการ

7) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาความแตกต่างระหว่างการสนทนาที่นักเรียนคิดขึ้น จากพื้นประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ที่ครูนำเสนอ พร้อมทั้งบอกความแตกต่างของบทสนทนาทั้งสอง

8) นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมพลังสมอง ร่วมกันสรุปและสร้างบทสนทนาเพื่อขอหรือให้ข้อมูลส่วนตัว เป็นผลงานของกลุ่ม

ขั้นทดลองปฏิบัติจริง

9) นักเรียนแต่ละกลุ่ม จับคู่ภายในกลุ่มสนทนา เพื่อขอและให้ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน จากบทสนทนาที่กลุ่มของตนสร้างขึ้น โดยการประยุกต์จากความรู้ที่ได้รับการสอนเพิ่มเติมจากครูผู้สอน โดยใช้เวลาไม่เกิน 3 นาที

ขั้นวัดผลและประเมินผล

10) ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลร่วมกันกับนักเรียน โดยการนำแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้นักเรียนที่เป็นคู่สนทนา คนละ 1 ฉบับ เพื่อประเมินผลการสื่อสารของกันและกัน และครูประเมินผลการสนทนาของนักเรียนทั้งสอง หลังจากนั้นนำผลคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และบันทึกคะแนนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร

11) นักเรียนทุกคนในชั้นเรียน ร่วมกันบอกข้อดีและข้อบกพร่องที่พบเห็นจากการสื่อสารของเพื่อน เพื่อนำข้อบกพร่องที่พบไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในการสื่อสารในครั้งต่อไป

ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

12) ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้หรือบทสนทนาเกี่ยวกับการขอหรือให้ข้อมูลส่วนตัวที่ได้รับจากห้องเรียน ไปสัมภาษณ์ชาวต่างประเทศ หรือบุคคลที่นักเรียนไม่เคยรู้จักมาก่อน โดยใช้การสื่อสารภาษาอังกฤษ และรวบรวมข้อมูลนั้นมาถ่ายทอดให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นฟัง

สื่อการเรียนรู้

1) แผ่นประโยคสนทนาในการขอหรือให้ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผลและประเมินผล

วัดจากการประเมินพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

□ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 3-4 (สนองตอบจุดประสงค์การเรียนรู้
ที่ 3.2)

ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม

1) ครูใช้ประโยคคำสั่ง เช่น Stand up, please./ Sit down, please./ และประโยคขอร้อง เช่น May I come in?/ May I go out? ซึ่งเป็นการทบทวนพื้นฐานความรู้เดิมให้นักเรียนปฏิบัติตามประโยคคำสั่งหรือประโยคขอร้อง

2) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันคิดประโยคคำสั่ง คำขอร้อง หรือคำแนะนำ กลุ่มละ 3 ประโยค โดยใช้พื้นฐานความรู้เดิม

3) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติในแต่ละประโยค ทั้งประโยคคำสั่ง ประโยคคำขอร้อง หรือประโยคคำแนะนำ กลุ่มละไม่เกิน 3 นาที ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินพื้นฐานความสามารถในการสื่อสารก่อนเรียน และบันทึกคะแนนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร

ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่

4) ครูนำเสนอความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยคหรือวลีเกี่ยวกับคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ตามกรอบของเนื้อหาวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดทำเป็นแผ่นความรู้ติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน

คำสั่ง (Command)

Come in. (เข้ามา)

Get out. (ออกไป)

Raise your hand. (ยกมือขึ้น)

Open the ____ (เปิด_____)

Close the ____ (ปิด_____)

Listen to me. (ตั้งใจฟังฉัน)

Be quiet. (เงียบ ๆ)

Turn on the lights. (เปิดไฟ)

Turn off the lights. (ปิดไฟ)

Come here. (มานี่)

Go away (ไปให้พ้น)

คำขอร้อง (Request)

Would you close the door, please? (คุณคะ _____ กรุณาปิดประตูหน่อย)

Again, please. (กรุณาพูดซ้ำอีกครั้งค่ะ)

Please don't talk so fast. (กรุณาอย่าพูดเร็ว)

Could I have some rice, please? (ฉันขออนุญาตรับประทานข้าวได้ไหม)

May I _____? (ขออนุญาต)

Please pass the salt. (กรุณาส่งเกลือให้หน่อย)

Show me your _____, please. (โปรดแสดง _____ ให้ฉันดูหน่อย)

Give me your _____, please. (โปรดส่ง/มอบ _____ ให้ฉันหน่อย)

I want _____, please. (ฉันต้องการ _____)

I would like _____, please. (ฉันต้องการ _____)

การตอบรับ (Accepting) การขอร้อง กล่าวคือ สามารถกระทำได้ตามที่ขอร้องนั้น
ใช้คำพูดได้หลายอย่างหลายระดับ เช่นเดียวกับการขอร้อง ดังนี้

Yes, of course. (ตกลง, ได้เลย, แน่แน่นอน)

Certainly. (แน่นอน)

All right. (ตกลง)

Not at all. (ไม่เลย)

O.K. (ตกลง)

Sure. (ได้เลย)

With pleasure. (ด้วยความยินดี)

I'd be glad to. (ด้วยความยินดี)

Certainly not. (ไม่เป็นไร ไม่รังเกียจ)

No, of course not. (ไม่เป็นไร, ไม่รังเกียจ)

การตอบปฏิเสธ (Refusing) อาจใช้ได้หลายคำเช่นกัน ควรปฏิเสธอย่างสุภาพ
และให้เหตุผลที่ไม่อาจสนองความต้องการตามที่ขอร้องได้ ดังนี้

I'm sorry. I don't know. (ขอโทษด้วย ฉันไม่ทราบ)

I'm afraid. I am not free at that time. (ฉันเกรงว่า ฉันไม่ว่างในเวลานั้น)

I wish I could, but I have to hurry back home. (อยากจะทำให้เหมือนกัน
แต่ว่าฉันรีบกลับบ้าน)

คำแนะนำ

You should_____. (คุณควรที่จะ_____)

You shouldn't_____. (คุณไม่ควรที่จะ_____)

You ought to_____. (คุณควรที่จะ_____)

You oughtn't_____. (คุณไม่ควรที่จะ_____)

If I were you, I would_____. (ถ้าฉันเป็นคุณ ฉันจะ_____)

You'd better_____. (คุณควรที่จะ_____)

Example

You should go on a diet. (คุณควรที่จะควบคุมอาหาร)

You shouldn't eat too much. (คุณไม่ควรรับประทานเยอะเกินไป)

You ought to do exercise. (คุณควรออกกำลังกาย)

If I were you, I'd do some exercise. (ถ้าฉันเป็นคุณ ฉันจะออกกำลังกาย)

You'd better stop eating too much. (คุณควรเลิกกินจุบจิบ)

5) ครูและนักเรียนร่วมกันอ่าน และทำความเข้าใจความหมายของประโยคหรือวลี
ที่เกี่ยวข้อง คำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ที่ครูนำเสนอ

6) ครูผู้สอนชาวไทย และครูผู้สอนชาวต่างชาติ ใช้ประโยคหรือวลีที่เกี่ยวข้องกับคำสั่ง
คำขอร้อง และคำแนะนำ สนทนาโต้ตอบ เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน และถ้าเป็นประโยคคำสั่ง
ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ จะเป็นผู้พูดประโยคคำสั่ง ครูผู้สอนชาวไทยจะปฏิบัติตาม

ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ

8) นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาความแตกต่างของประโยคหรือวลีที่เกี่ยวข้องกับคำสั่ง
คำขอร้อง และคำแนะนำ และสรุปหลักการ ดังนี้

ประโยคคำสั่ง (Command) เป็นประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยา ไม่มีประธาน เช่น
Sit down. (นั่งลง) Open the door. (เปิดประตูหน่อย) Don't make noise. (ห้ามส่งเสียงดัง)
เป็นต้น

ประโยคขอร้อง (Request) เป็นประโยคที่ต้องการความช่วยเหลือ ในบางครั้งประโยค
ขอร้อง ดัดแปลงจากประโยคคำสั่ง โดยการเติม please (โปรด, กรุณา) เข้าไป ซึ่งอาจจะวางต้น
ประโยค หรือท้ายประโยคก็ได้ เช่น Open the window, please, (กรุณาเปิดหน้าต่างด้วย) หรือ
Give me a pen, please. (โปรดส่งปากกามาให้ฉันหน่อย)

ประโยคแนะนำ เป็นประโยคที่แนะนำผู้อื่น ว่าควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติอย่างไร โดยใช้คำว่า You should _____ . (คุณควรจะทำ _____), You shouldn't (คุณไม่ควรจะทำ _____), You ought to _____ . (คุณควรจะทำ _____), You oughtn't to _____ . (คุณไม่ควรจะทำ _____) เป็นต้น

ขั้นทดลองปฏิบัติจริง

8) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แต่งประโยคหรือวลีที่เกี่ยวกับคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ชนิดละ 5 ประโยค

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติ ตามประโยคที่แต่งขึ้นหน้าชั้นเรียน โดยสมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

10) ครูจัดทำฉลากใบงาน 3 ชุด ประกอบด้วย ประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ

11) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันภายในกลุ่ม กลุ่มละ 2 คู่ หลังจากนั้นมาจับฉลากใบงานที่ครูจัดทำกันขึ้น คู่ละ 1 ใบงาน

12) นักเรียนแต่ละคู่ไปคิดบทสนทนาที่เป็นวลีหรือประโยคที่เกี่ยวกับคำสั่ง คำขอร้องและคำแนะนำอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามฉลากใบงานที่คู่ของตนจับฉลากได้

13) นักเรียนแต่ละคู่สนทนา ออกมาแสดงหน้าชั้นเรียนตามฉลากใบงานที่ได้รับมอบหมาย คู่ละไม่เกิน 3 นาที

14) ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยนักเรียนคู่สนทนาประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษซึ่งกันและกัน และครูดำเนินการประเมินความสามารถในการสื่อสารของคู่สนทนาทั้งสอง และกรอกคะแนนเฉลี่ยลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละคน

ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

15) ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคน นำประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ไปใช้ในนอกห้องเรียน โดยการนำประโยคดังกล่าวไปใช้กับบุคคลในครอบครัว เพื่อนต่างห้อง เป็นต้น โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบุคคล และสังเกตการสนทนาตอบรับ หรือพฤติกรรมการตอบสนองว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ บันทึกผลที่เกิดขึ้นและนำมารายงานผลแก่ครูผู้สอน

สื่อการเรียนรู้

- 1) แผ่นประโยคคำสั่ง
- 2) แผ่นประโยคคำขอร้อง
- 3) แผ่นประโยคแนะนำ

การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผลและประเมินผล

วัดจากการประเมินพฤติกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 5-6 (สนองตอบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 3.3)

ขั้นใช้ประสบการณ์เดิม

1) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว เช่น father mother grandfather grandmother brother sister uncle aunt เป็นต้น

2) ครูให้นักเรียนจับคู่กันภายในกลุ่มของตนเอง กลุ่มละ 2 คู่ ใช้คำถามภาษาอังกฤษซักถาม และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับคู่สนทนาของตน เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียน โดยใช้พื้นฐานความรู้จากประสบการณ์เดิม ครูและนักเรียนคู่สนทนาร่วมกันประเมินพื้นฐานความสามารถในการสื่อสารก่อนเรียน และบันทึกลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร

ขั้นเพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่

3) ครูนำเสนอบทสนทนาถามตอบ เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว โดยใช้ประโยค ดังต่อไปนี้

คำถาม	:	How many people are there in your family ?
คำตอบ	:	There are four people.
คำถาม	:	Who is <u>he</u> ?
คำตอบ	:	He is my <u>father</u> .
คำถาม	:	What does <u>he</u> look like ?
คำตอบ	:	<u>He</u> is tall and thin. <u>He</u> has short curly black hair and black eyes.
คำถาม	:	What does <u>he</u> do ?
คำตอบ	:	He is a doctor.
คำถาม	:	How many children does <u>he</u> have ?
คำตอบ	:	He has two children, my brother and me.

4) ครูคิดแผ่นประโยคสนทนาบนกระดาน ครูผู้สอนชาวไทยและครูผู้สอนชาวต่างชาติ
สาธิตการสนทนาถามตอบ เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว จำนวน 2 รอบ

5) นักเรียนอ่านประโยคสนทนา และค้นหาความหมายคำที่ไม่เข้าใจความหมาย รวมทั้ง
จับคู่กันในกลุ่มของตน ฝึกซ้อมบทสนทนาดังกล่าว จนเกิดความคล่องแคล่ว โดยไม่ต้องดูแผ่น
ประโยคสนทนาที่ติดไว้บนกระดาน

ขั้นไตร่ตรองและสรุปหลักการ

6) นักเรียนพิจารณาประโยคในการขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว โดยพิจารณา
เปรียบเทียบประโยคที่กลุ่มของนักเรียนร่วมกันแต่งขึ้นกับประโยคที่ครูนำเสนอ

7) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประโยคในการขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว
และสรุปประเด็นที่ต้องการซักถาม และแต่งประโยคให้สอดคล้องกับประเด็นคำถามที่ต้องการ
ทราบข้อมูล

ขั้นทดลองปฏิบัติจริง

8) ครูกำหนดประเด็นข้อมูลที่นักเรียนต้องขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว

9) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จับคู่กันภายในกลุ่มของตน กลุ่มละ 2 คู่ สนทนาแลกเปลี่ยน
ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวซึ่งกันและกัน โดยใช้ประโยคคำถามและคำตอบ จากความรู้
ที่ได้เรียนรู้หรือประสบการณ์ใหม่ที่นักเรียนได้รับ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

10) ครูแจกแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้นักเรียนที่เป็นคู่สนทนา คนละ 1 ฉบับ นักเรียนคู่สนทนาต่างประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษซึ่งกันและกัน ร่วมกับครูผู้สอนที่ดำเนินการประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน และบันทึกคะแนนเฉลี่ยลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร

11) เมื่อจบบทเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 My life Style and My Family ครูนำคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมกันเป็นคะแนนพัฒนาการของกลุ่ม ถ้ากลุ่มใดมีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด ครูจะให้รางวัลเป็นการเสริมแรง โดยการกล่าวชื่นชมและมอบของรางวัลเป็นสิ่งของ เช่น ขนมหรืออุปกรณ์เครื่องเขียน เป็นต้น

ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

12) ครูให้นักเรียนนำประโยคคำถามภาษาอังกฤษจากความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ไปขอข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวจากเพื่อนต่างชั้นเรียนในโรงเรียน และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวของเพื่อน มารายงานให้ครูผู้สอนรับทราบ

สื่อการเรียนรู้

1) บัตรคำศัพท์เกี่ยวกับครอบครัว

2) แผ่นประโยคการขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว

การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผลและประเมินผล

วัดจากการประเมินพฤติกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

บันทึกหลังสอน

จากผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พบว่า ก่อนเรียน ครูผู้สอนได้ประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในเรื่อง การสนทนาเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น การแสดงความต้องการของตนเอง โดยใช้วลีหรือประโยคคำสั่ง คำขอร้อง หรือให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่น และการขอข้อมูลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการประเมินร่วมกันระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน พบว่านักเรียนสามารถสื่อสารในเรื่องดังกล่าวโดยใช้พื้นฐานความรู้เดิม ได้เพียงประโยคสั้น ๆ สองสามประโยคเท่านั้น แต่หลังจากที่ครูผู้สอนได้จัดประสบการณ์ใหม่ โดยให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมและฝึกปฏิบัติสื่อสารในเรื่องดังกล่าว และทดสอบหลังเรียนในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เรียนรู้ พบว่า หลังเรียน นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในเรื่อง การสนทนาเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น การแสดงความต้องการของตนเอง โดยใช้วลีหรือประโยคคำสั่ง คำขอร้อง หรือให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่น และการขอข้อมูลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว โดยมีคะแนนในการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งกลุ่มที่มีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุดคือ กลุ่ม Gold (ประกอบด้วย เลขที่ 2, เลขที่ 11, เลขที่ 13 และเลขที่ 22)

แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผนใหญ่ (15 แผนย่อย) จำนวน 29 ชั่วโมง

รูปแบบการสอนปกติ หมายถึง รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบปกติ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยกำหนดขั้นตอน
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิม และนำเข้าสู่บทเรียน
เรื่องที่ต้องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้คำถาม การยกกรณีตัวอย่าง
เพลง เกม เป็นต้น
2. กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูสร้างประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียน
โดยการยกสถานการณ์ อธิบายวิธีการใช้ภาษาในการสื่อสาร ฝึกทักษะการสื่อสาร การฟังและการพูด
ในสถานการณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียน โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามรายบุคคล หรือจับคู่ฝึกปฏิบัติ
3. กิจกรรมการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เป็นกิจกรรมที่ประยุกต์ความรู้และทักษะ
ในการสื่อสารที่ได้รับจากบทเรียน ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์เดิม
4. กิจกรรมรวบยอด เป็นขั้นตอนของการสรุปและฝึกปฏิบัติทบทวน รวมถึงการวัดผล
และประเมินผลการปฏิบัติทักษะในการสื่อสารของนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ (ตามรูปแบบการสอนปกติ)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 29 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้	เนื้อหา	มาตรฐานและตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
แผนการเรียนรู้ที่ 1	Greeting	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 1, ป.6/ 4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 1)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 2	My life style and My family	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/ 1) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 1,ป.6/ 2, ป.6/ 4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 1)	6
แผนการเรียนรู้ที่ 3	Food and Health	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/ 3) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 3, ป.6/ 5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 3)	5
แผนการเรียนรู้ที่ 4	Telephoning and Service	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/ 1) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 1, ป.6/ 3) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 1)	6
แผนการเรียนรู้ที่ 5	Season and Festival	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 1)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 6	Free time and Entertainment	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 4, ป.6/ 5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 1, ป.6/ 3)	4
รวม			29

แผนการจัดการเรียนรู้ (ตามรูปแบบการสอนปกติ)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 23 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้	เนื้อหา	มาตรฐานและตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
แผนการเรียนรู้ที่ 1	Greeting	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 1) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 1)	3
แผนการเรียนรู้ที่ 2	My life style and My family	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/ 2) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 3,ป.6/ 5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 3)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 3	Food and Health	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 1, ป.6/ 4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 1, ป.6/ 2)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 4	Telephoning and Service	มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 4, ป.6/ 5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 3)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 5	Season and Festival	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/ 4) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 3)	4
แผนการเรียนรู้ที่ 6	Free time and Entertainment	มาตรฐาน ต. 1.1 (ป.6/ 4) มาตรฐาน ต. 1.2 (ป.6/ 5) มาตรฐาน ต. 1.3 (ป.6/ 3)	4
รวม			23

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (รูปแบบการสอนปกติ)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Greeting

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.2

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล

ตัวชี้วัด ป.6/4 พูดหรือเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.3

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

2. สาระสำคัญ

การทักทาย การกล่าวลา และการแนะนำ เป็นมารยาทอย่างหนึ่งในสังคม นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง และการพูด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทักษะกระบวนการทางภาษา โดยปกติแล้วการทักทายและการกล่าวลา มักใช้คำพูดไม่เหมือนกัน แม้ว่าทักทายบุคคลคนเดียวกัน แต่ต่างเวลากัน ต้องเลือกใช้คำพูดให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับเวลาด้วย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 สามารถฟังและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับการทักทายและการกล่าวลาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กับเวลาและบุคคล (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/1)

3.2 สามารถฟังและพูดแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/4, มฐ. ต. 1.3 ตชว. ป. 6/1)

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การทักทายและการกล่าวลา (Greeting and leave-taking)

4.2 การแนะนำตนเองและผู้อื่น

5. กิจกรรมการเรียนรู้

☐ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 1 - 2 (สนองตอบจุดประสงค์

การเรียนรู้ 3.1)

ขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

1) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การทักทาย ครูตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องดังกล่าว โดยให้นักเรียนจับคู่สนทนาทักทาย เมื่อนักเรียนพบเจอกัน โดยใช้ความรู้เดิมของนักเรียน ครูและคู่สนทนาแต่ละคู่ร่วมกันประเมินการสนทนา และบันทึกคะแนนเฉลี่ยลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2) นำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลง Hello

Hello. Hello. Hello, how are you?
 I'm fine. I'm fine. And nice to meet you.
 Hello. Hello. Hello, how are you?
 I'm well. I'm well. And glad to meet you.
 Hello. Hello. Hello, how are you?
 I'm good. I'm good. And nice to meet you, too.

3) ครูสอนนักเรียนร้องเพลง โดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามครูทีละวรรคร่วมกัน ทำความเข้าใจกับความหมายของเพลง หลังจากนั้นครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 รอบและให้นักเรียนร้องเพลงตามครูทีละวรรค เมื่อนักเรียนร้องเพลงได้ ให้นักเรียนร่วมร้องเพลงพร้อมกัน

4) ครูเชื่อมโยงความรู้จากบทเพลงเข้าสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การทักทาย (Greeting)

ขั้นกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

5) ครูนำเสนอบทสนทนาที่เกี่ยวกับการทักทาย และการกล่าวลา 2 รูปแบบทั้งแบบที่เป็นทางการ และไม่ใชเป็นทางการ โดยเขียนใส่แผ่นข้อความ และติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน ดังนี้

การทักทายและการกล่าวลาอย่างเป็นทางการ

ครูไทย (A)	:	Good morning.
ครูต่างประเทศ (B)	:	Good morning. How are you ?
ครูไทย (A)	:	I am fine, thank you. And you ?
ครูต่างประเทศ (B)	:	I am fine, thank you.
ครูไทย (A)	:	See you later. Good bye.
ครูต่างประเทศ (B)	:	Good bye.

การทักทายและการกล่าวลาอย่างไม่เป็นทางการ

A	:	Hi !... Jeff.
B	:	Hi, Yai. What's up?
A	:	All right, thanks and you?
B	:	Fine, thanks.
A	:	See you later. Bye.
B	:	Bye.

- 1) ครูผู้สอนชาวไทย และครูผู้สอนชาวต่างประเทศ อ่านและสาธิตการสนทนาให้นักเรียนฟัง 2 รอบ
 - 2) ให้นักเรียนจับคู่กัน ฝึกสนทนาจากบทสนทนาที่กำหนดให้ ทั้ง 2 รูปแบบจนเกิด ความคล่องแคล่ว หลังจากนั้นให้คู่สนทนาผลัดกันเป็น A และ B
 - 3) ร่วมกันพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการทักทายและการกล่าวลาอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ
- ขั้นกิจกรรมการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่
- 4) ครูให้นักเรียนจับคู่กันและช่วยกันคิดบทสนทนาที่คล้ายคลึงกับขั้นกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งเป็นบทสนทนาที่เกี่ยวกับการทักทาย และการกล่าวลาอย่างเป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการอย่างใดอย่างหนึ่ง

5) หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่ ออกมาแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการทักทายและการกล่าวลา ที่แต่ละคู่คิดขึ้น

ขั้นกิจกรรมรวบยอด

6) ครูและนักเรียนแต่ละคู่สนทนาร่วมกันประเมินทักษะการสื่อสาร ในเรื่อง การทักทายและการกล่าวลา โดยนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และกรอกลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร

7) ร่วมกันสรุปกิจกรรมรวบยอด โดยการทบทวนบทสนทนาเกี่ยวกับการทักทายและการกล่าวลาอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง และสรุปความแตกต่างว่าการทักทายและการกล่าวลาอย่างเป็นทางการใช้กับบุคคลทั่วไป หรือบุคคลที่อาวุโสกว่าส่วนการทักทายและการกล่าวลาอย่างไม่เป็นทางการใช้กับเพื่อนหรือคนที่เราสนิทคุ้นเคย

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 เพลง Hello

6.2 แผ่นข้อความการทักทายและการกล่าวลาแบบที่เป็นทางการ

6.3 แผ่นข้อความการทักทายและการกล่าวลาแบบที่ไม่เป็นทางการ

7. การวัดผลและประเมินผล

7.1 การวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน

ประเมินในขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนแต่ละคน ในเรื่อง การทักทายและการกล่าวลา

7.2 การวัดผลและประเมินผลหลังเรียน

ประเมินในขั้นกิจกรรมรวบยอด เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และทักษะการสื่อสาร เรื่อง การทักทายและการกล่าวลา

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

7.3.1 แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

7.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 3-4 (สนองตอบจุดประสงค์

การเรียนรู้ที่ 3.2)

ขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

1) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามความสมัครใจ

2) ให้แต่ละกลุ่มคิดบทสนทนา เพื่อแนะนำตนเอง และแนะนำเพื่อนให้เพื่อนใหม่รู้จักกัน โดยใช้พื้นฐานความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่ผ่านมา

3) ครูและตัวแทนสมาชิกในกลุ่ม ร่วมกันประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในเรื่องดังกล่าว และบันทึกคะแนนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ

4) ร่วมกันทบทวนบทเรียนเดิม เรื่อง การทักทายและการกล่าวลา เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ บทเรียน เรื่อง การแนะนำตนเองและแนะนำผู้อื่น
ขั้นกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

5) ครูนำแผ่นข้อความการสนทนา การแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่น ดิคบนกระดาน หน้าชั้นเรียน

Yai : Good afternoon, Lek. I am Yai. These are Jeff and Kob. They are both my friends. Jeff and Kob, this is Lek. He's my friend, too.

Lek : Good afternoon, Jeff and Kob. It's nice to meet you.

Jeff : Good afternoon, Lek. It's nice to meet you, too.

Kob : Good afternoon, Lek. It's nice to meet you, too.

Culture Note : Shaking Hands (การจับมือ)

6) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ อ่านบทสนทนาให้นักเรียนฟัง ครูผู้สอนชาวไทยอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจบทสนทนาดังกล่าวมากขึ้น

7) ครูผู้สอนชาวไทย และครูผู้สอนชาวต่างประเทศ สาธิตการสนทนาเพื่อแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่นให้รู้จักกัน

8) นักเรียนที่แบ่งกลุ่มไว้ กลุ่มละ 4 คน ในขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ร่วมกัน ฝึกบทสนทนา และแลกเปลี่ยนกันเป็น Yai, Lek, Jeff และ Kob จนครบทุกคนในกลุ่ม
ขั้นกิจกรรมการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

9) ครูกำหนดสถานการณ์จำลอง โดยสมมุติว่านักเรียนไปตลาดกับแม่ เผอิญไปเจอ เพื่อนร่วมชั้นเรียนจำนวน 2 คนที่ตลาด นักเรียนจะแนะนำเพื่อนร่วมชั้นเรียนกับแม่ของนักเรียน ให้รู้จักกันอย่างไร

10) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันคิดบทสนทนาเพื่อแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่น โดยประยุกต์ความรู้จากบทเรียน ที่เรียนผ่านมาในขั้นกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

11) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมุติ โดยใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษ เพื่อแนะนำตนเองและแนะนำผู้อื่น ที่นักเรียนคิดขึ้นหน้าชั้นเรียน กลุ่มละไม่เกิน 3 นาที

ขั้นกิจกรรมรวบยอด

12) ครูและนักเรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มร่วมกันประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เรื่อง การแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่น และบันทึกคะแนนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละคน

13) ร่วมกันสรุปบทเรียน และเทคนิควิธีการสนทนา เพื่อแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่นอีกครั้งหนึ่ง โดยให้นักเรียนร่วมกันอ่านบทสนทนาโดยไม่ต้องดูต้นฉบับ และครูแนะนำว่าในการแนะนำให้ผู้อื่นรู้จักกันนั้น ควรแนะนำตามลำดับอาวุโส แนะนำผู้อาวุโสน้อยให้รู้จักผู้ใหญ่ให้เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 แผ่นข้อความการสนทนา การแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่น

7. การวัดผลและประเมินผล

7.1 การวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ในขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนแต่ละคนในเรื่อง การแนะนำตนเอง และแนะนำผู้อื่น

7.2 การวัดผลและประเมินผลหลังเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลหลังเรียนในขั้นกิจกรรมรวบยอด เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้และการสื่อสารภาษาอังกฤษ เรื่อง การแนะนำตนเองและแนะนำผู้อื่น

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

7.3.1 แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

7.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

บันทึกหลังสอน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พบว่า จากการวัดผลประเมินผลก่อนเรียนนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ ฟังและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับการทักทายและการกล่าวลา รวมถึงสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและผู้อื่นได้ค่อนข้างน้อยสามารถสื่อสารได้เพียงประโยคสั้นๆเท่านั้น แต่หลังจากที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมในขั้นพัฒนาการเรียนรู้ โดยครูอธิบายวิธีการใช้ภาษาที่ถูกต้องและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ และครูดำเนินการวัดผลประเมินผลหลังเรียน พบว่า นักเรียนแต่ละคนมีคะแนนความก้าวหน้าสูงขึ้น โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (รูปแบบการสอนปกติ)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 My Life style and My family

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 6 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.1

ตัวชี้วัด ป.6/1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง หรือคำแนะนำจากเรื่องฟังหรืออ่าน

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.2

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล

ตัวชี้วัด ป.6/2 ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ

ตัวชี้วัด ป.6/4 พูดหรือเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว

สาระที่ 1 มาตรฐาน ต. 1.3

ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดหรือเขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

2. สาระสำคัญ

การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นตัวตนของเราเอง หรือบุคลิกลักษณะ วิธีการดำเนินชีวิตของเราแก่บุคคลอื่น เป็นเรื่องจำเป็น เนื่องจากจะสร้างความสัมพันธ์ทางอันดีแก่ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และรู้จักปรับตัวเข้าหากัน ส่วนการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่บุคคลในครอบครัวก็เป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน เนื่องจากสังคมครอบครัวเป็นสถาบันที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับตัวเราเองมากที่สุด การสื่อสารที่ถูกต้อง จะสร้างสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้นทั้งในครอบครัวและบุคคลรอบข้าง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 พูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/1, มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/4, มฐ. ต. 1.3 ตชว. ป. 6/1)

3.2 พูดเพื่อแสดงความต้องการของตนเอง โดยใช้วลีหรือประโยคคำสั่ง คำขอร้องหรือให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่น (มฐ. ต. 1.1 ตชว. ป. 6/1, มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/2)

3.3 พูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว (มฐ. ต. 1.2 ตชว. ป. 6/4, มฐ. ต. 1.3 ตชว. ป. 6/1)

4. สารการเรียนรู้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและรสนิยมส่วนตัว (My life style)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว (Family)

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 1-2 (สนองตอบจุดประสงค์

การเรียนรู้ที่ 3.1)

ขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

1. ครูทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน เรื่อง การพูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่นเป็นภาษาอังกฤษ โดยให้นักเรียนจับคู่กัน โดยมีข้อแม้ว่า ห้ามซ้ำกับคู่สนทนาเดิมจากบทเรียนที่ผ่านมา และผลัดกันถามตอบ เพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับคู่สนทนาภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 นาที

2. ครูและนักเรียนคู่สนทนา ร่วมกันประเมินการสนทนา การพูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น และบันทึกคะแนนเฉลี่ยลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

3. ครูเชื่อมโยงความรู้และทักษะปฏิบัติจากการทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง การพูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น

ขั้นกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลส่วนตัวแก่เพื่อน และการขอข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน ว่าได้ข้อมูลปริมาณมากน้อยเพียงใด ได้ข้อมูลครบถ้วนหรือไม่ นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น

2. ครูนำเสนอบทสนทนา เพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น โดยเขียนใส่แผ่นข้อความ และนำไปติดหน้าชั้นเรียน ดังนี้

ถามชื่อ	:	What is your name ?
คำตอบ	:	My name is _____.
ถามชื่อเล่น	:	What is your nickname ?
คำตอบ	:	My nickname is _____.

ถามอายุ	:	How old are you ?
คำตอบ	:	I am _____ years old.
ถามสัญชาติ	:	What is your nationality ?
คำตอบ	:	I am _____.
ถามศาสนา	:	What is your religion ?
คำตอบ	:	I am _____.
ถามที่พักอาศัย	:	Where do you live ?
คำตอบ	:	I live in/at _____.
ถามน้ำหนัก	:	How much do you weigh ?
คำตอบ	:	I weigh _____ kilograms.
ถามส่วนสูง	:	How tall are you ?
คำตอบ	:	I am _____ centimeters tall.
ถามงานอดิเรก	:	What is your hobby ?
คำตอบ	:	My hobby is _____. / My hobbies are _____ and _____.

3. ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ อ่านบทสนทนาซ้ำ ๆ ออกเสียงอย่างถูกต้อง ชัดเจน จำนวน 2 รอบ หลังจากนั้นนักเรียนฝึกอ่านออกเสียง ครูผู้สอนชาวไทยช่วยแก้ไขการออกเสียงของนักเรียนที่ยังมีปัญหาการออกเสียงไม่ถูกต้อง

4. ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ สาธิตการสนทนาถามตอบ เพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับครูผู้สอนชาวไทย

5. นักเรียนกับคู่สนทนา ฝึกปฏิบัติการสนทนาถามตอบ เพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน ตามประโยคข้อความที่กำหนดให้

ขั้นกิจกรรมการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

1. ครูนำแผ่นข้อความเกี่ยวกับการขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น ที่ติดไว้บนกระดานหน้าชั้นเรียนออก

2. ให้นักเรียนสลับคู่กันกับคู่สนทนาผู้อื่น และสนทนาถามตอบ เพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับคู่สนทนาใหม่ โดยประยุกต์ใช้คำถามจากบทเรียนที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติมาแล้ว

ขั้นกิจกรรมรวบยอด

1. ครูและนักเรียนแต่ละคู่สนทนา ร่วมกันประเมินทักษะการสื่อสารของกลุ่มสนทนาของตนในเรื่อง การพูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น โดยนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และกรอกลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละคน

2. นักเรียนร่วมกันสรุปเทคนิควิธีการพูด เพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าว

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 แผ่นข้อความเกี่ยวกับประโยคสนทนา การพูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น

7. การวัดผลและประเมินผล

7.1 การวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียนในขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน เรื่อง การพูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น

7.2 การวัดผลและประเมินผลหลังเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ในขั้นกิจกรรมรวบยอดเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้และทักษะการสื่อสาร เรื่อง การพูดเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล และประเมินผล

7.3.1 แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

7.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 3-4 (สนองตอบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 3.2)

ขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

1) ครูให้นักเรียนจับคู่กัน และคิดประโยคคำสั่ง คำขอร้อง หรือคำแนะนำ คนละ 5 ประโยค โดยใช้พื้นฐานความรู้หรือประสบการณ์เดิม

2) หลังจากนั้น ให้นักเรียนคนหนึ่งพูดประโยคทีละประโยค ส่วนนักเรียนอีกคนหนึ่ง ฟังพูดตอบรับ หรือปฏิบัติตาม เมื่อปฏิบัติจนครบ 5 ประโยค ให้ผลัดเปลี่ยนนักเรียนอีกคนหนึ่งที่เคยเป็นผู้ฟังมาเป็นคนพูดประโยคบ้าง และนักเรียนที่เคยเป็นผู้พูด เปลี่ยนเป็นผู้ฟังและปฏิบัติตามประโยคที่เพื่อนพูด

3) ครูและนักเรียนคู่สนทนา ร่วมกันประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของคู่สนทนา และบันทึกคะแนนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน

ขั้นกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

4) ครูนำเสนอประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ โดยจัดทำเป็นแผ่นความรู้ และนำมาติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน ดังนี้

คำสั่ง (Command)

Come in. (เข้ามา)

Get out. (ออกไป)

Raise your hand. (ยกมือขึ้น)

Open the _____. (เปิด_____)

Close the _____. (ปิด_____)

Listen to me. (ตั้งใจฟังฉัน)

Be quiet. (เงียบ ๆ)

Turn on the lights. (เปิดไฟ)

Turn off the lights. (ปิดไฟ)

Come here. (มานี่)

Go away (ไปให้พ้น)

คำขอร้อง (Request)

Would you close the door, please? (คุณคะ_____ กรุณาปิดประตูหน่อย)

Again, please. (กรุณาพูดซ้ำอีกครั้งค่ะ)

Please don't talk so fast. (กรุณาอย่าพูดเร็ว)

Could I have some rice, please? (ฉันขออนุญาตรับประทานข้าวได้ไหม)

May I _____? (ขออนุญาต)

Please pass the salt. (กรุณาส่งเกลือให้หน่อย)

Show me your _____, please. (โปรดแสดง_____ให้ฉันดูหน่อย)

Give me your _____, please. (โปรดส่ง/มอบ_____ให้ฉันหน่อย)

I want _____, please. (ฉันต้องการ_____)

I would like _____, please. (ฉันต้องการ_____)

คำแนะนำ

You should _____ . (คุณควรจะทำ _____)

You shouldn't _____ . (คุณไม่ควรจะทำ _____)

You ought to _____ . (คุณควรจะทำ _____)

You oughtn't _____ . (คุณไม่ควรจะทำ _____)

If I were you, I would _____ . (ถ้าฉันเป็นคุณ ฉันจะ _____)

You'd better _____ . (คุณควรจะทำ _____)

5) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ เป็นผู้อ่านประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ จำนวน 2 รอบ ครูผู้สอนชาวไทยร่วมอธิบายความหมายเพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

6) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ สาธิตการออกคำสั่ง การพูดประโยคขอร้อง และประโยคคำแนะนำ ส่วนครูผู้สอนชาวไทยปฏิบัติตามคำสั่ง สาธิตการพูดตอบรับหรือปฏิเสธคำขอร้อง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคคำแนะนำ ร่วมกับครูชาวต่างประเทศ

7) ให้นักเรียนจับคู่กัน ฝึกปฏิบัติการใช้ประโยคคำสั่ง ประโยคคำขอร้อง และประโยคที่เป็นคำแนะนำ โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นทั้งผู้พูด และผู้ปฏิบัติตาม

ขั้นกิจกรรมการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

8) ครูกำหนดสถานการณ์จำลองว่า เมื่อนักเรียนเข้ามาในห้องเรียน แล้วพบปัญหามากมาย เช่น เพื่อนส่งเสียงดัง ไฟฟ้าในห้องเรียนเปิดอยู่ทุกดวง หน้าต่างทุกบานปิดทำให้อากาศร้อน เป็นต้น

9) ให้นักเรียนประยุกต์ใช้ประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ที่เรียนรู้จากบทเรียนที่ผ่านมา โดยสมมติให้นักเรียนคนหนึ่งเป็นผู้พูด ส่วนนักเรียนอีกคนหนึ่งปฏิบัติตาม เมื่อเสร็จแล้วให้ผลัดเปลี่ยนกันปฏิบัติเช่นนี้ให้ได้ประโยคมากที่สุด ภายในระยะเวลา 3 นาที

ขั้นกิจกรรมรวบยอด

10) ครูและนักเรียนแต่ละคู่สนทนา ร่วมกันประเมินทักษะการสื่อสารของคู่สนทนาของตนในเรื่อง การพูดโดยใช้ประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ โดยนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มารอกลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

11) ร่วมกันสรุปวิธีการใช้ประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำให้ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ หลังจากนั้นครูชาวต่างประเทศสรุปบททวนเรื่องดังกล่าว โดยการพูดประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ให้นักเรียนร่วมกันตอบรับหรือปฏิเสธ หรือปฏิบัติตามคำสั่งเพื่อย้ำเน้นความเข้าใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 แผ่นความรู้เกี่ยวกับประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ

7. การวัดผลและประเมินผล

7.1 การวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ในขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน เรื่อง การพูดโดยใช้ประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ

7.2 การวัดผลและประเมินผลหลังเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ในขั้นกิจกรรมรวบยอด เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และทักษะการสื่อสาร เรื่อง การพูดโดยใช้ประโยคคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

7.3.1 แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

7.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 5-6 (สนองตอบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 3.3)

ขั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

1) ครูทบทวนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เช่น father mother son เป็นต้น

2) ให้นักเรียนจับคู่กัน สร้างและใช้ประโยคคำถามคำตอบเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ในครอบครัวของกลุ่มสนทนา โดยใช้พื้นฐานความรู้ และประสบการณ์เดิมที่เคยเรียนผ่านมาให้ได้มากที่สุด ภายในระยะเวลา 3 นาที

3) ครูและนักเรียนกลุ่มสนทนาประเมินการสนทนา การขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว และบันทึกคะแนนเฉลี่ยลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละคน

ขั้นกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

4) ครูนำเสนอประโยคสนทนาถามตอบ เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว โดยเขียนลงในแผ่นความรู้ และนำไปติดหน้าชั้นเรียน ดังนี้

คำถาม : How many people are there in your family ?
 คำตอบ : There are four people.
 คำถาม : Who is he ?
 คำตอบ : He is my father.
 คำถาม : What does he look like ?
 คำตอบ : He is tall and thin. He has short curly black hair and black eyes.

คำถาม : What does he do ?
 คำตอบ : He is a doctor.
 คำถาม : How many children does he have ?
 คำตอบ : He has two children, my brother and me.

5) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ อ่านบทสนทนา เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว จำนวน 2 รอบ นักเรียนสังเกตการออกเสียงคำที่ถูกต้อง

6) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ และครูผู้สอนชาวไทย สาธิตการสนทนาถามตอบ เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว

7) นักเรียนและคู่สนทนาฝึกปฏิบัติโดยการผลัดเปลี่ยนกันถามตอบ เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว จนเกิดความคล่องแคล่ว

ขั้นกิจกรรมการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

8) ให้นักเรียนเปลี่ยนคู่สนทนาใหม่ และซักถามเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวคนอื่น ๆ เช่น Mother Grandmother Grandfather Brother Sister นอกเหนือจากตัวอย่างในแผ่นความรู้ ซึ่งซักถามเกี่ยวกับบิดา (Father) แต่เพียงอย่างเดียว โดยประยุกต์ใช้จากคำถามในบทเรียนที่เรียนผ่านมาแล้ว

ขั้นกิจกรรมรวบยอด

9) ครูและนักเรียนแต่ละคู่สนทนา ร่วมกันประเมินทักษะการสื่อสารของกลุ่มสนทนาของตนเอง ในเรื่อง การขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว และกรอกคะแนนลงในแบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

9) ร่วมกันสรุปประโยคที่ใช้ชักถาม เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว เช่น ประโยคที่ใช้ถามตอบจำนวนสมาชิกในครอบครัว ประโยคที่ใช้ถามตอบเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของบุคคลแต่ละคน ถามตอบเกี่ยวกับอาชีพ เป็นต้น

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 แผ่นความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยค เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว

7. การวัดผลและประเมินผล

7.1 การวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ในชั้นกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน เรื่อง การใช้ประโยคเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว

7.2 การวัดผลและประเมินผลหลังเรียน

ดำเนินการวัดผลและประเมินผลหลังเรียน ในชั้นกิจกรรมรวบยอด เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และทักษะการสื่อสาร เรื่อง การใช้ประโยคเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

7.3.1 แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

7.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

บันทึกหลังสอน

จากผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พบว่า ก่อนเรียน ครูผู้สอน ได้ประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในเรื่อง การสนทนาเพื่อขอข้อมูลและให้ข้อมูลส่วนตัวกับบุคคลอื่น การแสดงความต้องการของตนเอง โดยใช้วลีหรือประโยคคำสั่ง คำขอร้อง หรือให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่น และการขอข้อมูลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งผลการประเมินพบว่านักเรียนสามารถสื่อสารในเรื่องดังกล่าวโดยใช้ความรู้เดิมได้เพียงประโยคสั้น ๆ แต่หลังจากที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมในชั้นพัฒนาการเรียนรู้ โดยครูอธิบายวิธีการใช้ภาษาที่ถูกต้องและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ และครูดำเนินการวัดผลประเมินผลหลังเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ภาคผนวก ค

1. แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น คู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน
3. ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น คู่มือการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยคณะกรรมการนิเทศการสอน จำนวน 3 ท่าน
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ *t-test*

**แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอนและแผนการจัด
การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ**

คำชี้แจง อ่านรายการที่ประเมินแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน

เกณฑ์คะแนน

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ขอให้ท่านพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ตามรายการประเมินที่กำหนดไว้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องกาบาทที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และได้โปรดให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลงในช่องว่างท้ายรายการประเมินแต่ละหัวข้อ ทั้งนี้เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ในการปรับปรุงรูปแบบการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือของท่าน

ปิยภัทร พลัฒลา

ผู้วิจัย

**แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอนและแผนการจัดการ
เรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ**

คำชี้แจง อ่านรายการที่ประเมินแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน

เกณฑ์คะแนน

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

รายการที่ประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
รูปแบบการสอน					
1. ด้านหลักการและแนวคิดของรูปแบบ					
1.1 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน					
1.2 แสดงให้เห็นถึงจุดเน้นและหลักสำคัญของแนวคิด					
1.3 มีความชัดเจนและเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ					
1.4 สามารถเป็นกรอบในการกำหนดวิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้					
1.5 การใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ					
2.1 สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับหลักการ					
2.2 สะท้อนถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน					
3. ด้านสาระของรูปแบบ					
3.1 ขอบเขตของสาระมีความชัดเจนและครอบคลุม					

รายการที่ประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
3.2 สอดคล้องและนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
3.3 สาระเหมาะกับพัฒนาการของผู้เรียน					
3.4 สาระเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและสัมพันธ์กับหลักการและแนวคิดของรูปแบบการสอนที่นำมาใช้					
4.2 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน					
4.3 ภาษาเข้าใจง่ายและนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้จริง					
4.4 มีความเหมาะสม ส่งผลให้การสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
5. ด้านการวัดและประเมินผล					
5.1 ระบุสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน					
5.2 วัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้					
5.3 มีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

รายการที่ประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
คู่มือการใช้รูปแบบการสอน					
1. มีเนื้อหารายละเอียดชัดเจน เอื้อต่อการนำรูปแบบการสอนไปใช้					
2. ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย ลำดับความสำคัญของเนื้อหา สะดวกในการนำไปสู่การปฏิบัติ					
3. ระบุถึงสิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างครบถ้วน					
4. มีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมเพื่อการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน					
5. กล่าวถึงเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล การคิดคะแนนและการพิจารณาตัดสินผลการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติได้โดยง่าย					
6. ระบุบทบาทของผู้สอน และบทบาทของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของรูปแบบการสอน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

รายการที่ประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
แผนการจัดการเรียนรู้					
1. ด้านจุดประสงค์					
1.1 จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน					
1.2 จุดประสงค์มีความชัดเจนแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน					
2. ด้านเนื้อหา					
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ และสามารถนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้					
2.2 เนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม					
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 ขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับรูปแบบการสอน					
3.2 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้					
3.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้					
4.1 มีการกำหนดการใช้สื่อที่ชัดเจน					
4.2 สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียน					
5. ด้านการวัดและประเมินผล					
5.1 มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน					
5.2 มีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้					
5.3 เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น คู่มือการใช้รูปแบบการสอน และ
แผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

รายการที่ประเมิน		ระดับความเหมาะสม		
		ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ คุณภาพ
รูปแบบการสอน				
1.	ด้านหลักการและแนวคิดของรูปแบบ			
	1.1 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.2 แสดงให้เห็นถึงจุดเน้นและหลักสำคัญของแนวคิด	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.3 มีความชัดเจนและเป็นไปได้ในการนำไปสู่ การปฏิบัติ	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.4 สามารถเป็นกรอบในการกำหนดวิธีการและ กิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.5 การใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.60	0.55	มากที่สุด
2.	ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ			
	2.1 สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับหลักการ	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.2 สะท้อนถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ด้านสาระของรูปแบบ			
	3.1 ขอบเขตของสาระมีความชัดเจนและครอบคลุม	4.80	0.45	มากที่สุด
	3.2 สอดคล้องและนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3 สาระเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
	3.4 สาระเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
	4.1 ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและ สัมพันธ์กับหลักการและแนวคิดของรูปแบบ การสอนที่นำมาใช้	4.80	0.45	มากที่สุด
	4.2 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของรูปแบบการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด

รายการที่ประเมิน		ระดับความเหมาะสม		
		ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ คุณภาพ
4.3	ภาษาเข้าใจง่ายและนำไปจัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้จริง	4.80	0.45	มากที่สุด
4.4	มีความเหมาะสม ส่งผลให้การสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.80	0.45	มากที่สุด
5.	ด้านการวัดและประเมินผล			
5.1	ระบุสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
5.2	วัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
5.3	มีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม		4.81	0.39	มากที่สุด

คู่มือการใช้รูปแบบการสอน				
1.	มีเนื้อหาละเอียดชัดเจน เอื้อต่อการนำรูปแบบการสอนไปใช้	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย ลำดับความสำคัญของเนื้อหา สะดวกในการนำไปสู่การปฏิบัติ	4.60	0.55	มากที่สุด
3.	ระบุถึงสิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างครบถ้วน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	มีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมเพื่อการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
5.	กล่าวถึงเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล และประเมินผล การคิดคะแนน และการพิจารณาตัดสินผลการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติได้โดยง่าย	4.20	0.45	มาก
6.	ระบุบทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของรูปแบบการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.70	0.47	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้				
1. ด้านจุดประสงค์				
1.1	จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	จุดประสงค์มีความชัดเจนแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ด้านเนื้อหา				
2.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์ และสามารถนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	เนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
3.1	ขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับรูปแบบการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้				
4.1	มีการกำหนดการใช้สื่อที่ชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2	สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล				
5.1	มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2	มีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
5.3	เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.40	0.55	มาก
รวม		4.78	0.42	มากที่สุด

จากผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, $SD = 0.39$) และทุกรายการประเมินมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งเป็นความสอดคล้องที่ไม่มีความเห็นต่างของผู้ทรงคุณวุฒิ ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) ส่วนภาพรวมในการประเมิน

คุณภาพของกลุ่มการใช้รูปแบบการสอน พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.47$) โดยเฉพาะในรายการที่เกี่ยวกับการระบุบทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นรายการที่ไม่มี ความเห็นต่าง ของผู้ทรงคุณวุฒิ ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) และภาพรวมในการประเมินคุณภาพ ของแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, $SD = 0.42$) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านจุดประสงค์และด้านเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้อง โดยที่ไม่มีความเห็นต่างของผู้ทรงคุณวุฒิ ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$)

ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น กลุ่มการใช้รูปแบบการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยคณะกรรมการนิเทศการสอน จำนวน 3 ท่าน

รายการที่ประเมิน		ระดับความเหมาะสม		
		ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ คุณภาพ
รูปแบบการสอน				
1. ด้านหลักการและแนวคิดของรูปแบบ				
1.1	มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	แสดงให้เห็นถึงจุดเน้นและหลักสำคัญของแนวคิด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3	มีความชัดเจนและเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4	สามารถเป็นกรอบในการกำหนดวิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5	การใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
2. ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ				
2.1	สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับหลักการ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	สะท้อนถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านสาระของรูปแบบ				
3.1	ขอบเขตของสาระมีความชัดเจนและครอบคลุม	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2	สอดคล้องและนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3	สาระเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4	สาระเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการที่ประเมิน		ระดับความเหมาะสม				
		ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ คุณภาพ		
4.	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1	ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและสัมพันธ์กับหลักการและแนวคิดของรูปแบบการสอนที่นำมาใช้			5.00	0.00	มากที่สุด
4.2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน			5.00	0.00	มากที่สุด
4.3	ภาษาเข้าใจง่ายและนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้จริง			5.00	0.00	มากที่สุด
4.4	มีความเหมาะสม ส่งผลให้การสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้			5.00	0.00	มากที่สุด
5.	ด้านการวัดและประเมินผล					
5.1	ระบุสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน			4.67	0.58	มากที่สุด
5.2	วัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้			5.00	0.00	มากที่สุด
5.3	มีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้			4.67	0.58	มากที่สุด
รวม				4.89	0.32	มากที่สุด

คู่มือการใช้รูปแบบการสอน				
1.	มีเนื้อหารายละเอียดชัดเจน เอื้อต่อการนำรูปแบบการสอนไปใช้	4.67	0.58	มากที่สุด
2.	ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย ลำดับความสำคัญของเนื้อหา สะดวกในการนำไปสู่การปฏิบัติ	4.33	0.58	มาก
3.	ระบุถึงสิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างครบถ้วน	4.67	0.58	มากที่สุด
4.	มีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมเพื่อการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	กล่าวถึงเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล และประเมินผล การคิดคะแนน และการพิจารณาตัดสินผลการเรียนรู้ ไว้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติได้โดยง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
6.	ระบุบทบาทของผู้สอน และบทบาทของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของรูปแบบการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.72	0.46	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้					
1.	ด้านจุดประสงค์				
	1.1	จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.2	จุดประสงค์มีความชัดเจนแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	ด้านเนื้อหา				
	2.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์ และสามารถนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.2	เนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
	3.1	ขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับรูปแบบการสอน	4.67	0.58	มากที่สุด
	3.2	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
4.	ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้				
	4.1	มีการกำหนดการใช้สื่อที่ชัดเจน	4.33	0.58	มาก
	4.2	สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
5.	ด้านการวัดและประเมินผล				
	5.1	มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.33	0.58	มาก
	5.2	มีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
	5.3	เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.33	0.58	มาก
รวม			4.72	0.45	มากที่สุด

จากผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยคณะกรรมการนิเทศการสอน ทั้ง 3 คน พบว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, $SD = 0.32$) ซึ่งทุกรายการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกันโดยที่ไม่มีความเห็นต่างของคณะกรรมการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) ส่วนภาพรวมของการประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.46$) โดยเฉพาะรายการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมเพื่อการวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน และการระบุบทบาทของผู้สอน และบทบาทของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของรูปแบบการสอน มีความสอดคล้องโดยที่ไม่มีความเห็นต่างของคณะกรรมการนิเทศการสอน

T-Test

Group Statistics

	VAR00009	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
pre_exp	1.00	32	14.34	2.813	.497
	2.00	32	14.22	2.673	.472

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
pre_exp	Equal variances assumed	.442	.509	.182	62
	Equal variances not assumed			.182	61.840

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
pre_exp	Equal variances assumed	.856	.125	.686
	Equal variances not assumed	.856	.125	.686

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
pre_exp	Equal variances assumed	-1.246	1.496
	Equal variances not assumed	-1.246	1.496

T-Test

Group Statistics

	VAR00009	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
pos_exp	1.00	32	26.75	3.321	.587
	2.00	32	21.09	3.073	.543

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df.
pos_exp	Equal variances assumed	.281	.598	7.071	62
	Equal variances not assumed			7.071	61.628

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
pos_exp	Equal variances assumed	.000	5.656	.800
	Equal variances not assumed	.000	5.656	.800

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
pos_exp	Equal variances assumed	4.057	7.255
	Equal variances not assumed	4.057	7.255

T-Test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pos_exp	26.75	32	3.321	.587
	pre_exp	14.34	32	2.813	.497
Pair 2	pos_con	21.09	32	3.073	.543
	pre_con	14.22	32	2.673	.472

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pos_exp & pre_exp	32	.907	.000
Pair 2	pos_con & pre_con	32	.944	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences			
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference
					Lower
Pair 1	pos_exp - pre_exp	12.406	1.411	.249	11.898
Pair 2	pos_con - pre_con	6.875	1.040	.184	6.500

Paired Samples Test

		Paired Differences	t	df	Sig. (2-tailed)
		95% Confidence Interval of the Difference			
		Upper			
Pair 1	pos_exp - pre_exp	12.515	49.738	31	.000
Pair 2	pos_con - pre_con	7.250	37.412	31	.000

T-Test

Group Statistics

	VAR00009	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
t_epre1	1.00	32	32.1250	3.21037	.56752
	2.00	32	24.3908	2.62044	.46323
t_epre2	1.00	32	33.8021	3.03605	.53670
	2.00	32	26.0417	2.27303	.40182
t_epre3	1.00	32	34.7813	2.83047	.50036
	2.00	32	26.7188	1.75999	.31112
t_epre4	1.00	32	35.5000	1.86651	.32996
	2.00	32	28.0625	2.24077	.39612
t_epre5	1.00	32	36.0938	2.19029	.38719
	2.00	32	28.8125	2.15058	.38017
t_epre6	1.00	32	37.2500	1.63628	.28926
	2.00	32	29.1408	2.32530	.41106

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
t_epre1	Equal variances assumed	1.271	.264	10.558	62
	Equal variances not assumed			10.558	59.609
t_epre2	Equal variances assumed	2.396	.127	11.575	62
	Equal variances not assumed			11.575	57.444
t_epre3	Equal variances assumed	8.846	.004	13.684	62
	Equal variances not assumed			13.684	51.854
t_epre4	Equal variances assumed	.843	.362	14.427	62
	Equal variances not assumed			14.427	60.039
t_epre5	Equal variances assumed	.014	.908	13.418	62
	Equal variances not assumed			13.418	61.979
t_epre6	Equal variances assumed	1.763	.189	16.134	62
	Equal variances not assumed			16.134	55.655

ภาคผนวก ง

1. แบบสัมภาษณ์ (สำหรับนักเรียน) เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. แบบสัมภาษณ์ (สำหรับครูผู้สอน) เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 40 ข้อ พร้อมเฉลย
4. แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ
5. แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอน
ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ

แบบสัมภาษณ์
(สำหรับนักเรียน)

เรื่อง **สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อ
ความสามารถ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

ชื่อ-สกุล ผู้สัมภาษณ์ _____ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ _____

เวลา _____ สถานที่ _____

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ถูกสัมภาษณ์ _____

เพศ _____ อายุ _____ ปี ชั้น _____

โรงเรียน _____ อำเภอ _____

สังกัด _____

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์ตามโครงสร้างงานวิจัย

1. นักเรียนมีความรู้สึกเช่นใดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ที่โรงเรียนของนักเรียน

2. นักเรียนคิดว่าในปัจจุบันวิชาภาษาอังกฤษมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน
หรือไม่ เพราะเหตุใด

3. ทักษะด้านใด (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน) ของวิชาภาษาอังกฤษที่นักเรียน
มีความต้องการให้เกิดกับตนเองมากที่สุด เพราะเหตุใด

4. นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใด คนไทยส่วนใหญ่จึงไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้
โดยเฉพาะด้านการฟังและการพูด ทั้ง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัย

5. นักเรียนคิดว่า เราควรทำอย่างไร หรือต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมอย่างไร
เพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ

แบบสัมภาษณ์
(สำหรับครูผู้สอน)

เรื่อง **สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อ
ความสามารถ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

ชื่อ -สกุล ผู้สัมภาษณ์ _____ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ _____
เวลา _____ สถานที่ _____

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ถูกสัมภาษณ์ _____
เพศ _____ อายุ _____ ปี สอนระดับชั้น _____
กลุ่มสาระ/วิชา _____ ประสพการณ์การทำงาน _____ ปี
โรงเรียน _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์ตามโครงสร้างงานวิจัย

1. สภาพปัญหาที่พบจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในปัจจุบัน
ท่านพบปัญหาใดบ้าง และท่านคิดว่าปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุมาจากอะไร

2. ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ท่านคิดว่าภาษาอังกฤษ
มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนและบุคคลทั่วไปอย่างไร

3. ท่านคิดว่าทักษะใดในวิชาภาษาอังกฤษที่นักเรียนประสบปัญหามากที่สุด และทักษะดังกล่าว มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด

4. ท่านคิดว่า เพราะเหตุใด คนไทยส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ โดยเฉพาะทักษะด้านการฟังและการพูด ทั้ง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัย

5. ในฐานะที่ท่านเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ท่านมีแนวทางอย่างไรในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการสื่อสารให้ประสบผลสำเร็จ นักเรียนสามารถนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวันได้

แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเต็ม 40 คะแนน เวลาที่ใช้ในการทดสอบ 60 นาที

คำชี้แจง

1. ข้อสอบชุดนี้มี 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อสอบปรนัย จำนวน 25 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ข้อสอบแบบเติมบทสนทนา จำนวน 15 ข้อ
2. ข้อสอบทั้ง 2 ตอน ครูผู้สอนชาวต่างชาติเป็นผู้อ่านคำถาม ตัวเลือกและบทสนทนา

ตอนที่ 1 (ข้อสอบปรนัย จำนวน 25 ข้อ) เมื่อครูผู้สอนชาวต่างชาติอ่านคำถามและตัวเลือก จำนวน 2 รอบ นักเรียนฟังและเลือกคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
 ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ได้ 0 คะแนน

(Greeting: item 1-4)

1. At school

Jim: Nice to meet you, John.

John: _____

- 1) Yes, I do.
- 2) I'm all right.
- 3) Nice to meet you, too.
- 4) Thank you very much.

2. At home

Mom: It's time to go to bed.

Jack: O.K. Mom. _____

- 1) Goodbye. 2) Good day.
- 3) Good night. 4) Good evening.

3. At school

Student: Good morning, _____

Teacher: Fine, thank you. And you?

Student : Fine, thank you.

- 1) What's up? 2) How are you?
3) Can I help you? 4) How old are you?

4. At the football field

Jim: Hi, Tum.

Tum: Hi, Jim. _____

Jim: Not much.

- 1) What happened? 2) What's up?
3) What's wrong? 4) What a pity!

(My life style and My family: item 5-8)

5. In a classroom

Teacher: Jim, _____

Jim: I am 11 years old.

- 1) how tall are you? 2) how old are you?
3) how high are you? 4) how are you?

6. In an English class. Peter needs to go to the toilet.

Peter: Excuse me. May I go out, please?

Linda: _____

Peter: Thank you.

- 1) Don't worry.
- 2) No, of course not.
- 3) Yes, you may.
- 4) I'm afraid you cannot.

7. At home

Nat: I'm very hungry. _____

Naree: Here you are.

Nat: Thank you.

- 1) Do you like me?
- 2) I don't want to eat.
- 3) What do you want?
- 4) Could I have some fried rice?

8. At a university

Donna: Joe, who's that beautiful lady?

Joe: That's Susan.

Donna: _____

Joe: She's a doctor.

- 1) Where is she?
- 2) How old is she?
- 3) How does she do?
- 4) What does she do?

(Food and Health: item 9-12)**9. At a restaurant**

Husband: My soup is tasteless. Please pass me some salt.

Wife: _____

- 1) Thank you.
- 2) I don't mind.
- 3) Here you are.
- 4) You're welcome.

10. At the fruit shop

The mother gave Joy 100 baht to buy some mangosteens.

Joy: _____

Shopkeeper: Thirty baht a kilo.

Joy: Give me two kilos, please.

- 1) How much are these mangosteens?
- 2) Do you have some mangosteens?
- 3) Do you sell mangosteens?
- 4) How many do you have?

11. At a restaurant

Waiter: Have a seat please.

Customer: _____

- 1) Sorry.
- 2) May I come in?
- 3) Thank you.
- 4) Can I help you?

12. Jimmy: Would you like some coffee?

Rex: _____ It is not good for my health.

- 1) No, thanks.
- 2) All right, thank you.
- 3) Oh ! Please, thank you.
- 4) It's not bad, thanks.

(Telephoning and Service: item 13-17)

13. Tim: Hello, this is Smile Tour. May I help you?

John: _____

Tim: Yes, speaking.

- 1) Where is Smile Tour?
- 2) Do you have a ticket?
- 3) Can you take me to Japan?
- 4) May I speak to Tim, please?

14. At the office

A: Is that 0-2988-4444?

B: No. This is 0-2998-4444.

A: _____

- 1) You're O.K.
- 2) I'm glad to talk to you.
- 3) May I speak to John, please ?
- 4) Sorry, I've got the wrong number.

15.

Ann: Hello. May I speak to Som?

Jane: Sorry. She is not here now._____.

Ann: Yes. My name is Ann. Please tell her at call me at 02-2374051.

Thank you.

- 1) Sorry, I don't know her.
- 2) You could call again tomorrow.
- 3) You've got the wrong number.
- 4) Would you like to leave a message?

16.

Jim: Excuse me, can you tell me the way to the post office?

Tam: _____

- 1) See you later.
- 2) Go to the bank.
- 3) Waste of my time.
- 4) Go straight on and turn right.

17. A lady wants to buy some food.

Lady: _____ Is there a foodshop here?

Boy: Yes. It's over there.

Lady: Thank you.

Boy: It doesn't matter.

- 1) Sorry.
- 2) Come on.
- 3) Excuse me.
- 4) Don't mention it.

(Season and Festival: item 18-21)**18. At school.**

Teacher: What is the weather usually like in summer?

Student: It's _____.

- 1) cold
- 2) wet
- 3) hot
- 4) cool

19. A: It's snowing. Let's _____.

B: O.K.

- 1) fly kites.
- 2) carry umbrellas.
- 3) build snowmen.
- 4) go swimming at the beach.

20. Mary wears witch clothes and Peter wears ghost clothes.

They are going to a _____ party.

- 1) New Year
- 2) Christmas
- 3) Halloween
- 4) Thanksgiving

21. When we wish someone to be happy at Christmas, we often

say "_____".

- 1) Merry Christmas.
- 2) Trick or treat.
- 3) Enjoy the turkey.
- 4) Have a Christmas Day.

(Free time and Entertainment: item 22-25)

Directions: Listen to the conversation and choose the correct answer from 22-23

Situation: John and Sandy are talking together.

Sandy: I like to go on a picnic. What do you like to do?
 John: _____ (22) _____ I like outdoor activity.
 Sandy: What do you do for that?
 John: _____ (23) _____

22. 1) I like to sleep. 2) I like to go fishing.
 3) I like to watch T.V. 4) I like to wash the clothes.
23. 1) I go to the bed.
 2) I buy new shirts.
 3) I watch sport program.
 4) I get a fishing line and some baits.

Directions: Listen to the conversation and choose the correct answer from 24-25

Mark: I'm bored. Let's do something fun!
 Ben: O.K. Let's _____ (24) _____
 Mark: What is your favorite program?
 Ben: I like _____ (25) _____ because I love playing football.

24. 1) sing songs. 2) listen to songs.
 3) play football. 4) watch T.V.
- 25 1) sports. 2) news
 3) movies 4) game shows

ឆែល	1)	3	2)	3	3)	2	4)	2	5)	2	6)	3	7)	4	8)	4	9)	3	
10)	1	11)	3	12)	1	13)	4	14)	4	15)	4	16)	4	17)	3	18)	3	19)	3
20)	3	21)	1	22)	2	23)	4	24)	4	25)	1								

ตอนที่ 2 (ข้อสอบแบบเติมบทสนทนา จำนวน 15 ข้อ) เมื่อครูผู้สอนชาวต่างชาติอ่านสถานการณ์บทสนทนา จำนวน 2 รอบ นักเรียนเติมข้อความที่ต้องการพูดในช่องว่าง ตอบถูกหรือตอบใกล้เคียงได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตรงประเด็น ได้ 0 คะแนน

(Greeting: item 1-3)

Situation: Pom sees Tom and talks to him

1-2.

Pom: How are you, Tom?

Tom: Fine. Thanks. _____ (1)

Pom: _____ (2)

แนวคำตอบ

1) And you?

2) Fine, thank you.

Situation: Tommy is introducing Jacky to Adam.

3.

Tommy: Hi, Adam. This is my friend, Jacky.

Adam: Hi Jacky, _____ (3)

Jacky: Nice to meet you too Adam.

แนวคำตอบ

3) nice to meet you.

(My life style and My family: item 4-5)4. **At school**

John: What color do you like?

Tom: I like _____ (4) _____

แนวคำตอบ

4) red, yellow, pink, _____.(color)

5. **At home**

Father: What do you want to be in the future?

Son: I want to be a _____ (5) _____

แนวคำตอบ

5) teacher, doctor, pilot, _____.(occupation)

(Food and Health: item 6-7)

Situation: Pom and Toy are having lunch together.

6.

Toy: Oh, this soup needs salt. Fred, _____ (6) _____

Pom: Certainly. Here it is.

Toy: Thank you.

แนวคำตอบ

6) Will you pass the salt, please?

(Season and Festival: item 11-13)**Situation: Two friends are talking about seasons.**

11.
 Judy: What season do you like?
 Lilly: I like winter. What about you?
 Judy: _____ (11) _____ because I love sunlight. It makes me warm.

แนวคำตอบ

11) I like summer.

12.
 Yai: On February the 14th, many people celebrate a day of love.
 They give roses, cards, and gift to their loved ones.
 What day is it?
 Lek: It is _____ (12) _____.

แนวคำตอบ

12) Valentine's day.

13.
 On Christmas Day, the children believe that _____ (13) _____ is going to give us presents at night.

แนวคำตอบ

13) Santa Claus

(Free time and Entertainment: item 14-15)

14.
 Ploy: What club would you like to join?
 Petch: I'd like to join the _____ (14) _____ club because I like playing badminton.

แนวคำตอบ

14) sport

15.

Min: What kind of _____ (15) _____ do you like?

Max: I like pop, but my brother likes rock.

แนวคำตอบ

15) music

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

แบบมาตราส่วนประเมินค่าวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถ ตรงตามพฤติกรรมของผู้ถูกประเมิน ซึ่งแบ่งค่าระดับความสามารถเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์คะแนน

5 หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะการฟัง หรือ ทักษะการพูดในระดับดีเยี่ยม

4 หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารมีทักษะการฟัง หรือ ทักษะการพูดในระดับดี

3 หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารมีทักษะการฟังหรือ ทักษะการพูดในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารมีทักษะการฟังหรือ ทักษะการพูดในระดับพอใช้

1 หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารมีทักษะการฟังหรือ การพูดในระดับต้องปรับปรุง

รายการที่ประเมิน		ระดับความสามารถ				
		ปรับปรุง (1)	พอใช้ (2)	ปานกลาง (3)	ดี (4)	ดีเยี่ยม (5)
1.	ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างเหมาะสม					
	1.1 ใช้ภาษาอย่างถูกต้องและชัดเจน					
	1.2 ภาษาที่ใช้ตรงประเด็นกับหัวข้อการสนทนา					
	1.3 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ฟัง					
	1.4 มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา					
	1.5 ใช้ภาษาในการสื่อสารที่เข้าใจง่าย					
2.	มีความสามารถในด้านการฟัง					
	2.1 ฟังคำถามเพียงครั้งเดียว สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง					

รายการที่ประเมิน		ระดับความสามารถ				
		ปรับปรุง (1)	พอใช้ (2)	ปานกลาง (3)	ดี (4)	ดีเยี่ยม (5)
2.2	ผู้ฟังแสดงพฤติกรรมและสีหน้าท่าทางที่บ่งบอกถึงการตั้งใจฟัง					
2.3	ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังอย่างสมเหตุสมผล					
2.4	เมื่อผู้ฟังไม่เข้าใจคำถามสามารถใช้คำถามถามซ้ำอย่างสุภาพ					
2.5	นำเรื่องที่ได้ฟังไปถ่ายทอดหรือตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง					
3.	นำเสนอข้อมูลที่เหมาะสม					
3.1	ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้องตรงตามความเป็นจริง					
3.2	เนื้อหาหรือข้อมูลที่นำเสนอสอดคล้องและตรงประเด็นกับหัวข้อในการสื่อสาร					
3.3	เนื้อหาหรือข้อมูลที่นำเสนอมีความน่าสนใจ					
3.4	นำเสนอข้อมูลเรียงลำดับเหตุการณ์ ความสำคัญ ไม่ซับซ้อน และวกวน					
3.5	นำเสนอข้อมูลกระชับ รัดกุม ได้ใจความ					
4.	กลวิธีที่ใช้ในการสื่อสาร					
4.1	ใช้ภาษาท่าทาง สัญญาณ หรือสื่อต่าง ๆ ประกอบการพูด เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการสื่อสาร					
4.2	ใช้น้ำเสียงและแสดงสีหน้าท่าทางที่สุภาพในขณะที่พูด					
4.3	มีความกระตือรือร้นหรือความพยายามที่จะสื่อสาร					
4.4	มีความรู้สึกหรือภาวะทางอารมณ์ร่วมต่อคู่สนทนาในการสื่อสาร					
4.5	แสดงข้อมูลย้อนกลับหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สื่อสารอย่างเหมาะสม					
รวม						

รหัส.....

แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียน

รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. นักเรียนคิดว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมที่ครูผู้สอนควรแจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง					
2. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการร่วมกิจกรรมเป็นสิ่งที่ครูควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจ และปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง					
3. นักเรียนคิดว่าการฝึกทักษะการสื่อสารควรเริ่มจากเนื้อหาใกล้ตัวและจากเรื่องง่าย ๆ ไปสู่เรื่องที่ยากหรือซับซ้อนขึ้น					
4. นักเรียนคิดว่าการทดสอบก่อนเรียนเป็นสิ่งที่ครูปฏิบัติ เพราะจะได้ทราบความแตกต่างระหว่างบุคคล และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม					
5. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง					
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนี้ ควรมีสื่อที่หลากหลาย ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วและง่ายขึ้น					
7. นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับครูต่างชาติเจ้าของภาษา เป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง					
8. นักเรียนคิดว่าคนไทยควรเรียนรู้ภาษาไทยเท่านั้น การฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ อาจส่งผลให้ภาษาไทยถูกลดความสำคัญลงไป					

รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. นักเรียนคิดว่าการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีนั้นต้องฝึกอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกห้องเรียน					
10. การฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษไม่มีความจำเป็นเพราะนอกห้องเรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่					
11. นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและขาดความมั่นใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาภาษาอังกฤษ					
12. ไม่ควรมีกิจกรรมให้นักเรียนฝึกทักษะการสื่อสาร เพราะเสียเวลาเรียน ครูควรสอนเนื้อหาหรือไวยากรณ์ทางภาษาแต่เพียงอย่างเดียว					
13. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ควรเน้นให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกสนาน เพราะจะช่วยสร้างความมั่นใจ การกล้าแสดงออกและมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ					
14. นักเรียนคิดว่าทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นและประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
15. การเรียนรู้ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น					
16. เนื้อหาและกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสอบวัดผลสัมฤทธิ์หรือสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
17. การสอนโดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ช่วยสร้างความเข้าใจแก่นักเรียนมากขึ้น					

รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
18. การฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในห้องเรียนไม่มีประโยชน์เท่าที่ควรเนื่องจาก ข้อจำกัดด้านเวลา และไม่ได้นำไปใช้จริง ในชีวิตประจำวัน					
19. การวัดผลและประเมินผล จำเป็นต้องมี เครื่องมือวัดได้อย่างสอดคล้องตรงประเด็น กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
20. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผล และประเมินผลในกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ _____
